

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΜΣ: «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

*«Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας
τής ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης
(Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας) στην
Ελλάδα: προτάσεις και προοπτικές»*

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ:

Απόστολος Α. Καπούλιας

A.M. 50078

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δρ. Νίκη Γεωργιάδου, Επ. Καθηγήτρια Παν/μίου Πατρών Διδάσκουσα ΠΜΣ, «Διοίκησης Εκπαίδευσης», Παν/μιο Πατρών	
Α΄ Συν-Επιβλέπων Καθηγητής: Παναγιώτης Γατομάτης Επ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών	Β΄ Συν-Επιβλέπων Καθηγητής: Δημήτριος Παπαδόπουλος Επ. Καθηγητής Παν/μίου Πατρών

Πάτρα 2020

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Πανεπιστήμιο Πατρών, 2020

Η παρούσα Εργασία καθώς και τα αποτελέσματα αυτής, αποτελούν συνιδιοκτησία του Πανεπιστημίου Πατρών και του φοιτητή, ο καθένας από τους οποίους έχει το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης, αναπαραγωγής και αναδιανομής τους (στο σύνολο ή τμηματικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, σε κάθε περίπτωση αναφέροντας τον τίτλο και το συγγραφέα της Εργασίας καθώς και το όνομα του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου εκπονήθηκε.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Επ' ευκαιρία τής ολοκλήρωσεως της ανά χείρας Διπλωματικής Εργασίας, θα ήθελα να απευθύνω τις θερμότερες ευχαριστίες μου καταρχάς προς την Επιβλέπουσα καθηγήτρια, κ. Ν. Γεωργιάδου, για την επιλογή του θέματος, την υποστήριξη, την καθοριστική και την καταλυτική συνδρομή της σε όλα τα στάδια εκπόνησης της εν λόγω εργασίας. Ευγνώμων καθίσταμαι και προς τους δύο Καθηγητές –Μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής- κκ. Π. Γατομάτη και Δ. Παπαδόπουλο για τις ουσιαστικές υποδείξεις τους, αλλά και προς τους υπολοίπους Καθηγητές τού Μεταπτυχιακού αυτού Προγράμματος, για τις γνώσεις, τις οποίες και γενναιόδωρα μάς παρείχαν.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το ζήτημα της ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα τέθηκε ήδη από την απαρχή τής συστάσεως του Νεοελληνικού Κράτους και, έκτοτε, συνέχισε να απασχολεί τον συνταγματικό νομοθέτη. Με το ισχύον, μάλιστα, Σύνταγμα (Σύντ. 1975/1986/2001/2008/2019, άρθρο 16, παρ. 8), αναφέρεται πλέον ρητώς ότι οι κύριες επιμέρους εκφάνσεις του (εποπτεία και υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού) θα συνιστούν εφεξής αντικείμενο ρύθμισης με κανόνες δικαίου. Ως εκτελεστικός, τής εν λόγω συνταγματικής ρύθμισης, νόμος ετέθη ο ν. 682/1977, οι διατάξεις του οποίου έχουν υποστεί -έως και την περίοδο αυτήν- πλείστες όσες τροποποιήσεις, με κυρίαρχες εκείνες που προσφάτως εισήχθησαν με τον ν. 4713/2020. Παράλληλως, ο ν. 682/1977, σε αρκετές και αξιοσημείωτες περιπτώσεις, παραπέμπει σε διατάξεις που αφορούν στην δημόσια Εκπαίδευση, ενώ και νόμοι οι οποίοι διαρρυθμιστικά άπτονται θεμάτων των δημοσίων σχολείων επεκτείνουν την εφαρμογή τους και στις δομές τής ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης.

Επειδή, λοιπόν, το νομικό πλαίσιο που διέπει την ιδιωτική Εκπαίδευση στην Ελλάδα συντίθεται από ένα ευρύ φάσμα νομοθετημάτων, με την ανά χείρας εργασία επιχειρήθηκε καταρχάς η θεματολογική άρθρωσή τους και, συνακόλουθα, η κριτική και ερμηνευτική θεώρησή τους. Προς τούτο, και αξιοποιήθηκαν οι επιστημολογικές αρχές τής ποιοτικής έρευνας, προκειμένου να τεκμηριωθεί με επιστημολογική ακρίβεια και η όποια αναλυτική προσέγγιση ή κριτική.

Η ενασχόληση αλλά και η εντρύφηση στο ισχύον νομικό καθεστώς τής ίδρυσης και της λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων στην Ελλάδα παραπέμπει κυρίως στην διαπίστωση ότι χρειάζεται να ενισχυθεί έτι περαιτέρω η κρατική εποπτεία και επί των ιδιωτικών σχολείων, ως φορέων, άλλωστε, και εκείνων του δημοσίου αγαθού τής παιδείας. Επιπροσθέτως, προτείνεται και η, υπό όρους και προϋποθέσεις, κρατική χρηματοδότηση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων ή, έστω, η γενικευμένη εφαρμογή τής περίπτωσης των vouchers στην Εκπαίδευση, ως η παράμετρος εκείνη η οποία δύναται να διασφαλίσει αφενός την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, αφετέρου την οικονομική αυτοδυναμία των ιδιωτικών και των δημοσίων σχολικών μονάδων.

Λέξεις-Κλειδιά: Ιδιωτικά σχολεία, ιδιωτική τυπική εκπαίδευση, ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, μαθητές ιδιωτικών σχολείων, Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση.

ABSTRACT

The issue of private education in Greece was raised from the very beginning of the establishment of the Modern Greek State and, since then, it has continued to concern the constitutional legislator. In fact, with the current Constitution (Ed. 1975/1986/2001/2008/2019, article 16, par. 8), it is now explicitly stated that its main sub-aspects (supervision and service status of the teaching staff) will henceforth be the subject regulation by rules of law. Law 682/1977 was enacted as an executive law of the said constitutional regulation, the provisions of which have undergone -up to this period- most of the amendments, with the dominant ones that were recently introduced by Law 4713/2020. At the same time, Law 682/1977, in several and remarkable cases, refers to provisions concerning public Education, while laws that are regulatory in relation to public school issues extend their application to the structures of private formal education.

Because, therefore, the legal framework governing private education in Greece is composed of a wide range of legislation, with the present work, their thematic articulation was attempted and, consequently, their critical and interpretive consideration. To this end, the epistemological principles of qualitative research were utilized, in order to document with epistemological accuracy any analytical approach or critique.

The involvement and immersion in the current legal status of the establishment and operation of private schools in Greece mainly refers to the fact that there is a need to further strengthen state supervision over private schools, as bodies, after all, and those of its public property education. In addition, the state funding of private schools or, at least, the general application of the case of vouchers in Education is proposed, as that parameter on the one hand of the evaluation of the educational project, on the other hand of the financial autonomy of the private and public school units.

Keywords: Private schools, private formal education, private teachers, students of private schools, Primary and Secondary Education.

Πίνακας περιεχομένων

Περίληψη	4
Abstract	5
Περιεχόμενα.....	6
Εισαγωγή	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: Η οργάνωση της ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης (Α/θμιας και Β/θμιας) στην Ελλάδα	13
A.1. Η συνταγματική κατοχύρωση της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα ...	13
A.2. Το ιδιωτικό σχολείο ως φορέας του δημοσίου αγαθού τής παιδείας	16
A.3. Ευρύτερες προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολείων.....	19
A.4. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολικών οικοτροφείων.....	25
A.5. Επιμέρους θέματα οικονομικά της ιδιωτικής Εκπαίδευσης.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Το νομικό πλαίσιο της λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων	31
B.1. Ειδικές διατάξεις περί της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων	32
B.1.1. Οι, κατά τον ν. 4093/2012, ένομες προϋποθέσεις της αδειοδότησης των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων	32
B.1.2. Η τροποποίηση και η επικαιροποίηση της άδειας ίδρυσης/λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου	33
B.2. Από το διαδικαστικό στο κανονιστικό περίγραμμα της ίδρυσης και της λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου	37
B.2.1. Ο «διακριτός» τίτλος ενός ιδιωτικού σχολείου.....	37
B.2.2. Η υποχρεωτική –έγγραφη ή ηλεκτρονική- τήρηση αρχείου.....	38
B.2.3. Το εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο της λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου.....	39
B.3. Τα όργανα διοίκησης των ιδιωτικών σχολείων.....	42

B.3.1. Προϋποθέσεις και διαδικασία επιλογής των στελεχών τού εκπαιδευτικού οργανισμού	42
B.3.2. Καθήκοντα και υποχρεώσεις των διοικητικών στελεχών ενός ιδιωτικού σχολείου	47
B.4. Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας και η παροχή πρόσθετων εκπαιδευτικών υπηρεσιών των ιδιωτικών σχολείων	51
B.4.1. Το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.) και η δυνατότητα αναμόρφωσής του	51
B.4.2. Η δυνατότητα παροχής πρόσθετων, του υποχρεωτικού και του διευρυμένου Ε.Ω.Π.Δ., υπηρεσιών στα ιδιωτικά σχολεία	54
B.5. Η αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης	57
B.6. Θεσμικές συγκείμενες της φοίτησης των μαθητών/τριών στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια	61
B.6.1. Προπαρασκευαστικά της φοίτησης των μαθητών/τριών στα ιδιωτικά σχολεία	61
B.6.2. Το σχολικό και το διδακτικό έτος	62
B.6.3. Η εγγραφή και η μετεγγραφή των μαθητών/τριών	64
B.6.4. Προαγωγή και απόλυση μαθητών/τριών	67
B.6.5. Χαρακτηρισμός φοίτησης	68
B.6.6. Η ισοτιμία των τίτλων σπουδών	70
B.6.7. Το καθεστώς των διδασκόντων	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων-εκπαιδευτικές υποχρεώσεις και εργασιακά δικαιώματα 75

Γ.1. Το εργασιακό και το εκπαιδευτικό status των ιδιωτικών εκπαιδευτικών....	75
Γ.1.1. Η πρόσληψη του εκπαιδευτικού προσωπικού.....	75
Γ.1.2. Η διδακτική και η παιδαγωγική επάρκεια των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων	78
Γ.1.3. Το διδακτικό και το εργασιακό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών	81
Γ.2. Η διαδικασία εγγραφής και ο τρόπος τήρησης της Επετηρίδας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης (ΕΠ.ΙΔ.ΕΚ.)	86
Γ.3. Η σύμβαση εργασίας και τα εργασιακά δικαιώματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών	90

Γ.3.1. Περί της σύμβασης εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών	90
Γ.3.2. Η υπηρεσιακή κατάσταση και οι αντίστοιχες οικονομικές απολαβές των εκπαιδευτικών τής ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης	91
Γ.3.3. Οι άδειες των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και η αναπλήρωση εκ των διδακτικών καθηκόντων τους	95
Γ.4. Καταγγελία σύμβασης εργασίας του ιδιωτικού εκπαιδευτικού και περιπτώσεις λύσεώς της	98
Γ.4.1. Το προϋπάρχον νομοθετικό περίγραμμα της λύσεως της σχέσεως εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών	98
Γ.4.2. Ειδικά ζητήματα της καταγγελία σύμβασης εργασίας-αποζημίωση απόλυσης	101
Γ.5. Πειθαρχικός έλεγχος: Υπηρεσιακά-Πειθαρχικά συμβούλια, παραβάσεις και επιβαλλόμενες ποινές	105
Γ.5.1. Τα αρμόδια, και για την ιδιωτική Εκπαίδευση, Υπηρεσιακά-Πειθαρχικά Συμβούλια.....	105
Γ.5.2. Πειθαρχικές παραβάσεις και επιβαλλόμενες ποινές	106
Συμπεράσματα	111
Βιβλιογραφία	113
Παράρτημα- Πρωτογενείς πηγές	115

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανά χείρας διπλωματική εργασία θα εστιάσει τις αναφορές της στην παρουσίαση των όψεων ή των πτυχών τού νομικού πλαισίου που διέπει την ιδιωτική (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια) Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Άλλωστε, πρόκειται για ένα ζήτημα, το οποίο ενέχει και έναν ιστορικό ή διαχρονικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι απησχόλησε τον συνταγματικό νομοθέτη ήδη από την περίοδο της συστάσεως του ελληνικού Κράτους (Σύντ., 1844, άρθρο 11· Πουλής, 2009). Έκτοτε, η ελεύθερη ίδρυση εκπαιδευτηρίων από ιδιώτες αποτελεί ένα συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά των, εξαιρουμένης πλέον τής, από μέρους τους, ιδρύσεως δομών τής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Πουλής, 2014).

Τοιουτοτρόπως, η προβληματική τής εν λόγω εργασίας επιλαμβάνεται ενός πράγματι δυσχερούς εγχειρήματος, όχι μόνον εξαιτίας τής ιστορικής αξίας ή σημασίας της, αλλά κυρίως διότι αποβλέπει να αναδείξει την «πρωτοτυπία» τής οργάνωσης της ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, η οποία, πέραν των υπολοίπων, εναπόκειται αμιγώς στην, από κάθε άποψη, οικεία βούληση του ενδιαφερομένου προς τούτο ιδιώτη. Εντελώς ενδεικτικά, και εις ό,τι αφορά στα οικονομικά τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι και εδώ η Ελλάδα, συγκρινόμενη με άλλες χώρες τής Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρουσιάζει σαφείς διαφοροποιήσεις. Επί παραδείγματι, στα «προβεβλημένα», ούτως ειπείν, εκπαιδευτικά συστήματα, όπως της Ολλανδίας, της Φιλανδίας και της Σουηδίας, τα ιδιωτικά σχολεία καθίστανται ισότιμα καθ' όλα των δημοσίων εκπαιδευτηρίων, καθότι και εκείνα επωφελούνται των προνομίων που δίνονται από το κράτος, όπως αυτού της δημόσιας χρηματοδότησης. Συγκεκριμένα, στην Ολλανδία τα ιδιωτικά σχολεία θεωρούνται ισότιμα των δημοσίων, γεγονός το οποίο συνεπάγεται το δικαίωμά τους στην κρατική χρηματοδότηση, εφόσον, βέβαια, πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις (Χατζηχρήστου & Βασιλειάδης, 2011). Αλλά και στην Φιλανδία τα εγκεκριμένα ιδιωτικά σχολεία έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε κρατική χρηματοδότηση –όπως και τα δημόσια σχολεία- και, γι' αυτόν τον λόγο, τελούν υπό κρατική επίβλεψη και ακολουθούν την ίδια δομή με εκείνη που έχει οριστεί από το FNBE (Χατζηχρήστου & Βασιλειάδης, 2011). Αναλόγως, και στην Σουηδία το σύνολο της χρηματοδότησης κατανέμεται –επί τη βάσει κοινών κριτηρίων- στα σχολεία, ιδιωτικά και δημόσια, προς κάλυψη των αναγκών των μαθητών τους αλλά και των ευρύτερων υποχρεώσεων των εν λόγω σχολείων (Χατζηχρήστου & Βασιλειάδης, 2011).

Από την άλλη πλευρά, η εν λόγω ερευνητική απόπειρα, κατά τον τρόπο με τον οποίο αρθρώνεται στην διπλωματική αυτήν εργασία, θα έπρεπε να υπερκεράσει πλείστες όσες επισφάλειες, κυρίως διότι αφενός η εγχώρια βιβλιογραφία δεν έχει επιμείνει ιδιαίτερος στην ανάδειξη τέτοιων ζητημάτων, αφετέρου οι σχετικές διατάξεις, οι οποίες και αφορούν πλέον στις έννομες συγκείμενες της οργάνωσης και της λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων στην Ελλάδα, διαμορφώνουν ένα «δύσκαμπτο», ούτως ειπείν, νομικό περιβάλλον. Μάλιστα, ο ν. 682/1977, ο οποίος και παραμένει εισέτι ως εκτελεστικός τού άρθρου 16 του Συντάγματος περί της ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης, συχνάκις παραπέμπει σε διατάξεις που αφορούν στην δημόσια Εκπαίδευση, ενώ και νόμοι οι οποίοι ρυθμίζουν θέματα των δημοσίων σχολείων επεκτείνουν την εφαρμογή τους και επί των ιδιωτικών σχολικών μονάδων (Γεωργιάδου, 2013). Από την άλλη πλευρά, δεν είναι και ανάξιες λόγου οι αναφορές ή οι επισημάνσεις εκείνες, σύμφωνα με τις οποίες δεν θα πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι και οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες διατίθενται στο κοινό μέσω του μηχανισμού ή των μηχανισμών της αγοράς και, ως εκ τούτου, εντάσσονται ή θα πρέπει να εντάσσονται στο πεδίο της ελεύθερης επιχειρηματικής δραστηριότητας (Ληξουριώτης, 2014).

Κατά τα ανωτέρω, λοιπόν, προκύπτει η ανάγκη μίας θεματολογικής διάρθρωσης των σχετικών, της Α/θμιας και της Β/θμιας ιδιωτικής Εκπαίδευσης, διατάξεων, υπό την έννοια της, κατά περίπτωση, «εστιασμένης» αναλυτικής προσέγγισης σε μία εκ των ως άνω θεματικών περιοχών, ήτοι στην οργάνωση, στην λειτουργία αλλά και στο εργασιακό περιβάλλον των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων στην Ελλάδα. Επί το ειδικότερον· το εν ταυτώ εγχείρημα δύναται ερευνητικά να επικαλύψει, κατά το εφικτό, «παράπλευρες» των ως άνω θεματικών στοχοθετικές επωδούς, όπως: α) εκείνη της ταξινόμησης-κωδικοποίησης των πολυπληθών νομοθετικών ρυθμίσεων περί των ιδιωτικών σχολείων, β) εκείνη της ανάδειξης των πιθανών ή ενδεχόμενων αντιφάσεων επί των νομικών διατάξεων που αφορούν –άμεσα ή έμμεσα- σε επιμέρους θέματα των δομών της ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης, αλλά και γ) εκείνη της ανίχνευσης ή, ορθότερα, της νομικής τεκμηρίωσης του «βελτιωτικού» και του αντικειμενικώς «αναθεωρητικού» χαρακτήρα των όποιων νέων διατάξεων εισήχθησαν ως θεσμικές παρεμβάσεις αυτών τού ν. 682/1977. Το ερώτημα, πάντως, εδώ, που μονίμως διατηρείται –άμεσα ή έμμεσα- στο προσκήνιο των αναφορών είναι εάν και σε ποίον βαθμό η συνταγματική εξουσιοδότηση στον κοινό νομοθέτη

«διανοίγει» ή «κλείνει» ζητήματα της ιδιωτικής Εκπαίδευσης, υπό την έννοια μίας αντικειμενικής, ηθικής και δίκαιης χωροθέτησής τους.

Προς την ικανοποίηση, λοιπόν, των εν ταυτώ ερευνητικών στοχεύσεων, και από απόψεως επιστημολογικής, επιλέγεται η αξιοποίηση των μεθοδολογικών αρχών τής ποιοτικής έρευνας, προκειμένου να αποτυπωθεί με ακρίβεια το περιεχόμενο των σχετικών βιβλιογραφικών αναφορών, ήτοι ό,τι σχετικώς εμπίπτει στην χορεία των πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων (νομοθεσία, νομολογία, κανονιστικές πράξεις, βιβλιογραφία και αρθρογραφία) (Tesch, 1990· Lancy, 1993). Οπότε, και συνεπεία των ανωτέρω θεματολογικών και τεχνικών «δεσμεύσεων», η εν λόγω εργασία αρθρώνεται σε τρία ευρύτερα κεφάλαια, σε καθένα εκ των οποίων η επιλογή των υποκεφαλαίων εξυπηρετεί όχι μόνον την προοπτική τής «εστιασμένης» προβολής και ανάδειξης των επιμέρους έννομων εκφάνσεων της ιδιωτικής Εκπαίδευσης, αλλά κύρια ευελπιστούμε ότι θα καταστήσει το κείμενο και ευκόλως προσβάσιμο στον αναγνώστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: Η οργάνωση της ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης (Α/θμιας και Β/θμιας) στην Ελλάδα

A.1. Η συνταγματική κατοχύρωση της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα

Στο Ελληνικό Σύνταγμα του 1975/1986/2001/2008/2019 ορίζεται καταρχάς πως η παιδεία συνιστά πρωταρχική αποστολή του Κράτους και έχει ως σκοπό την ηθική, την πνευματική, την επαγγελματική και την φυσική αγωγή των Ελλήνων πολιτών. Παράλληλα, χρειάζεται να προσβλέπει και στην ανάπτυξη της εθνικής και της θρησκευτικής συνείδησής τους, όπως επίσης και στην διαμόρφωση ελεύθερων και υπευθύνων πολιτών (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 2). Επιπλέον, ο συνταγματικός νομοθέτης εστιάζει και στην υποχρέωση του Κράτους να παράσχει στους πολίτες του δημόσια και δωρεάν παιδεία στο σύνολο των βαθμίδων της Εκπαίδευσης, όπως, άλλωστε, και στην οιαδήποτε εξειδικευμένη μορφή ή προοπτική της. Μάλιστα, το Κράτος οφείλει να παρεμβαίνει διά ανάλογων, προφανώς, πρωτοβουλιών στην ενίσχυση των διακριθέντων σπουδαστών, όπως και εκείνων, οι οποίοι χρήζουν βοήθειας ή και ειδικής μέριμνας (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 4-5 και 7).

Παρά, πάντως, τα ανωτέρω, το Σύνταγμα δεν αφίσταται επ' ουδενί τής κατοχύρωσης και της προστασίας τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, στην οποία και, σημειωτέον, αναφέρεται υπό τον διευρυμένο περιγραφικό όρο «Εκπαιδευτήρια που δεν ανήκουν στο Κράτος». Ειδικότερα, στο άρθρο 16 προβλέπεται ότι διά νόμου ορίζονται καταρχάς οι προϋποθέσεις και οι όροι χορήγησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των Εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος. Παραλλήλως, επισημαίνεται ότι και τα σχετικά με την εποπτεία των Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων, αλλά και τα όσα αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους συνιστούν και εκείνα αντικείμενο ρύθμισης με κανόνες δικαίου που τίθενται από τον κοινό νομοθέτη. Πέραν τούτων, όμως, εισάγεται περαιτέρω και η ρητή απαγόρευση περί της σύστασης ανωτάτων σχολών από ιδιώτες. Με την εν λόγω, σημειωτέον, συνταγματική διάταξη, είναι σαφές πως η ιδιωτική Εκπαίδευση περιορίζεται μόνον στην Πρωτοβάθμια και στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, άρα το Σύνταγμα δεν νομιμοποιεί και δεν κατοχυρώνει την σύσταση ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 8· Πουλής, 2014· Πουλής, 2009· Παπαευαγγέλου, 2015).

Στο Ελληνικό Σύνταγμα υπάρχουν, ωστόσο, και διατάξεις, οι οποίες οριοθετούν και ευθυγραμμίζουν την λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων τόσο προς την κατεύθυνση των νομικών δεσμεύσεων που εισάγονται περί της ελεύθερης οικονομικής δραστηριότητας των πολιτών, όσο και προς εκείνες που αφορούν στο παρεχόμενο -εξ αυτών των σχολείων- προϊόν, ήτοι στο δημόσιο αγαθό τής παιδείας. Διά της αναγωγής, λοιπόν, των εν λόγω διατάξεων στο περιβάλλον τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, χρειάζεται καταρχάς να επισημανθεί πως η πρωτοβουλία ενός ή και περισσοτέρων ατόμων -διά της σύστασης ενώσεων ή μη κερδοσκοπικών σωματείων (Σύντ., άρθρο 12, παρ. 1)- περί της ίδρυσης και της λειτουργίας ενός τέτοιου τύπου σχολείου συνιστά αναφαίρετο ατομικό δικαίωμά τους. Στο άρθρο πέντε (5), μάλιστα, του Συντάγματος σχετικώς σημειώνεται ότι καθείς έχει δικαίωμα να συμμετέχει, πέραν του κοινωνικού και του πολιτικού βίου τής Χώρας, και στην οικονομική δραστηριότητά της, εφόσον, όμως, δεν προσβάλλει ευρύτερα τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή και τα χρηστά ήθη (Σύντ., άρθρο 5, παρ. 1). Δίχως αμφιβολία, λοιπόν, η ίδρυση και η λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου εντάσσεται στο πεδίο τής ιδιωτικής οικονομικής πρωτοβουλίας, η οποία βεβαίως δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται εις βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή ακόμη και επί ζημιά τής εθνικής οικονομίας (Σύντ., άρθρο 106, παρ. 2). Ως εκ τούτου, και οι εν λόγω δραστηριότητες τελούν υπό την προστασία τού Κράτους, αρκεί τα δικαιώματα που απορρέουν από εκείνες -όπως, επί παραδείγματι το δικαίωμα στην ιδιοκτησία- να μην ασκούνται εις βάρος του γενικού συμφέροντος (Σύντ., άρθρο 17, παρ. 1).

Ακολούθως, το Σύνταγμα εισάγει και το περίγραμμα των κανονιστικών εκείνων συγκειμένων, οι οποίες στοχοθετικά προσδιορίζουν το μαθησιακό και το παιδαγωγικό πλαίσιο της λειτουργίας των σχολείων, ήτοι και των ιδιωτικών, ως θεσμικών -και αυτών- φορέων τής Εκπαίδευσης. Υπό την έννοια αυτήν, και η παρεχόμενη εκ των ιδιωτικών σχολείων εκπαίδευση θα πρέπει να εξυπηρετεί τις ευρύτερες παιδαγωγικές στοχεύσεις τού ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, ήτοι την ηθική, την πνευματική και την φυσική αγωγή των νέων, την ανάπτυξη της εθνικής και της θρησκευτικής συνείδησής τους, προκειμένου να συνδράμει -κατά το μάλλον- στην ανάδειξη εκείνων ως ελευθέρων και υπευθύνων πολιτών (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 2). Επιπλέον, ο συνταγματικός νομοθέτης παρεμβαίνει διαρρυθμιστικά και στην άσκηση της διδακτικής πράξης εντός των σχολικών οργανισμών -δημοσίων και ιδιωτικών-, καθώς θέτει και αναδεικνύει καίρια ζητήματα δεοντολογίας. Προς τούτο,

προβλέπεται ευρύτερα η πλήρης ελευθερία και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού ως προς την επιτέλεση των διδακτικών καθηκόντων του, η οποία, όμως, επ' ουδενί δεν τον απαλλάσσει από το καθήκον τής υπακοής του στο Σύνταγμα (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 1). Παραλλήλως, εκχωρείται και σε εκείνον η δυνατότητα να αξιοποιεί, κατά την διδασκαλία, τις πλέον εξειδικευμένες «καλές πρακτικές» -οι οποίες κατεξοχήν εδράζονται στην χρήση των οπτικοακουστικών/διαδικτυακών μέσων-, προκειμένου να ενθαρρύνει την αυτενέργεια των διδασκομένων. Άλλωστε, εκ του Συντάγματος προβλέπεται πως ο καθένας –άρα και ο μαθητής των ιδιωτικών σχολείων- έχει δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία τής πληροφορίας, οπότε η διευκόλυνση και εκείνου στην πρόσβαση επί του περιεχομένου της εγκλείεται στο πεδίο των υποχρεώσεων του Κράτους, πάντοτε, όμως, υπό τους περιορισμούς και τις εγγυήσεις που, εκ των αντιστοίχων συνταγματικών διατάξεων, τίθενται (Σύντ., άρθρο 5Α, παρ. 1-2· Σύντ., άρθρα 9, 9Α και 19).

Η, κατά το Σύνταγμα, λοιπόν, προβλεπόμενη άσκηση της κρατικής εποπτείας επί των ιδιωτικών σχολείων εστιάζει, πέραν των ως άνω λειτουργικών ευρύτερα παραμέτρων, και στην υπηρεσιακή ή εργασιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους (Σύντ., άρθρο 16, παρ. 8). Ειδικότερα, το Κράτος καλείται να προστατεύσει το δικαίωμα στην εργασία και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, να μεριμνά για τις συνθήκες της απασχόλησής του, για την ηθική και την υλική εξύψωσή του, για την κοινωνική ασφάλισή του, σύμφωνα και με τα όσα η σχετική νομοθεσία ορίζει (Σύντ., άρθρο 22, παρ. 1 και 5). Επιπροσθέτως, στο εύρος των εν λόγω κανονιστικών διατάξεων επί των εργασιακών δικαιωμάτων των πολιτών, το Κράτος θα πρέπει να λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα για την διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, αλλά και για την απρόσκοπτη άσκηση των συναφών με αυτήν δικαιωμάτων τους. Ως εκ τούτου, η απεργία θα συνιστά αναφαίρετο δικαίωμα και εκείνων, αρκεί βεβαίως να ασκείται από τις νόμιμα συστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις τού κλάδου τους και πάντοτε προς την διαφύλαξη ή την προαγωγή των οικονομικών και των εργασιακών συμφερόντων τους (Σύντ., άρθρο 23, παρ. 1-2).

A.2. Το ιδιωτικό σχολείο ως φορέας του δημοσίου αγαθού τής παιδείας

Σε συνέχεια των όσων -σχετικών τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης- αναφέρονται κυρίως στο άρθρο δεκαέξι (16) του Συντάγματος, χρειάζεται περαιτέρω να διευκρινισθεί πως ο νόμος, ο οποίος παραμένει ως εκτελεστικός τού εν λόγω άρθρου, είναι ο 682/1977 (Σκουρή & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Διά του νόμου αυτού, ορίζεται σαφώς ο εποπτικός ρόλος τού Κράτους επί των ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων ως παρόχων του δημοσίου και του κοινωνικού αγαθού και, προφανώς, έτσι διασφαλίζονται οι όροι, οι οποίοι είναι αναγκαίοι και κατάλληλοι για την εκπλήρωση του, συνταγματικώς κατοχυρωμένου, σκοπού τής παιδείας. Άρα, οι διατάξεις του δεν μπορούν να θεωρηθούν κατηρημένες, εκτός από εκείνες, βεβαίως, των άρθρων τριάντα (30) και τριάντα-τρία (33), οι οποίες κατηργήθησαν ρητώς με τον ν. 4254/2014 (ν. 4254/2014, άρθρο 1, παρ. Ζ΄· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 266/2014· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 156941/Ε2/06-10-2015· ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1). Οπότε, και ο ν. 682/1977 είναι εκείνος, ο οποίος παρέχει κατεξοχήν τις θεσμικές εγγυήσεις για την ενίσχυση της κρατικής εποπτείας επί των ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων, ώστε αυτά να μην «εκφυλιστούν» σε απλές οικονομικές επιχειρήσεις. Υπό την έννοια, συνεπώς, αυτήν, ακόμη και τα όποια επιμέρους ή εντελώς εξειδικευτικά ζητήματα εκ του αυτού νόμου αναδεικνύονται – δείγματος χάριν, η προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών- συνιστούν αναμφιβόλως «αντανακλαστικές» συνέπειες της ανωτέρω θεθείσας θεσμικής εγγυήσεως (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020· Πουλής, 2014· Μιχόπουλος, 1993).

Από τον ν. 682/1997, προκύπτει, λοιπόν, πως τα ιδιωτικά σχολεία γενικής Εκπαίδευσης είναι αντίστοιχα και, προφανώς, ισότιμα των δημοσίων σχολείων τής δημοτικής ή και της μέσης Εκπαίδευσης, ωστόσο δεν υπόκεινται στον ιδιοκτησιακό έλεγχο του Κράτους (ν. 682/1977, άρθρο 1). Μάλιστα, σύμφωνα και με σχετική απόφαση του Συμβουλίου τής Επικρατείας, η, μεταξύ των δύο τύπων σχολείων, «ισοτιμία» προκύπτει ή απορρέει εκ της αναγνώρισης της συνδρομής των ιδιωτικών σχολείων στην ενίσχυση και στην βελτίωση της, υπό των δημοσίων Εκπαιδευτηρίων, παρεχόμενης παιδείας (ΣτΕ 1670/1980· Πουλής, 2014· Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020). Με άλλους όρους: η ιδιωτική παιδεία είναι δημόσιο λειτούργημα που ασκείται από ιδιωτικό φορέα, ο οποίος υπόκειται σε κρατικό έλεγχο και εποπτεία (Πουλής, 2014). Ωστόσο, η εν λόγω υφιστάμενη ισοτιμία ενός ιδιωτικού προς το αντίστοιχο δημόσιο σχολείο δεν συνιστά μία απροϋπόθετη κατάσταση ή πραγματικότητα, αλλά δύναται

να αρθεί κατόπιν Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο εκδίδεται μετά συμφώνου γνώμης τού Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.)¹ και έπειτα από την σχετική προς τούτο πρόταση των συναρμοδίων Υπουργών Παιδείας & Θρησκευμάτων² και Οικονομικών (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 6).

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η ίδρυση και η συντήρηση ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής απόφασης του Υ.ΠΑΙ.Θ. -η οποία και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως- ενώ εναπόκειται στην ευθύνη είτε φυσικών ή νομικών προσώπων, είτε ενώσεων προσώπων όπως και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου -Ν.Π.Δ.Δ.- (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, περ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4229/2014, άρθρο 11, παρ. 1 και ισχύει από 10/01/2014). Παρά ταύτα, υπό την οιαδήποτε εκ των ανωτέρω ιδιοκτησιακή μορφή και εάν υφίσταται, μονίμως υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο και, διά των περιφερειακών εποπτικών οργάνων, ασκεί ρόλο εποπτικό επί της οργάνωσης και της λειτουργίας του (ν. 682/1977, άρθρο 2, παρ. 1).

Στα ιδιωτικά σχολεία της γενικής Εκπαίδευσης ισχύουν οι αυτοί τύποι και βαθμίδες των δημοσίων σχολείων. Παρά ταύτα, ρητώς απαγορεύεται στα ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια η ίδρυση και η λειτουργία αφενός εσπερινών σχολείων δημοτικής και μέσης Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 3, παρ. 2), αφετέρου Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης -Σ.Μ.Ε.Α.Ε.- (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 179/2000). Αντιθέτως, επιτρέπεται η ίδρυση και η οργάνωση πειραματικού τύπου ιδιωτικών σχολείων. Προς τούτο, μάλιστα, χρειάζεται να υποβληθεί η σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία, σημειωτέον, και θα πρέπει να συνοδεύεται από την σύμφωνη γνώμη τού Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), προκειμένου να τύχει της εγκρίσεως τού εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η εν λόγω, μάλιστα, Υπουργική Απόφαση, στις εξειδικευμένες όψεις ή πτυχές της, καθορίζει διαμορφωτικά το αναλυτικό και το

¹ Ο ν. 682/1977 στην εν λόγω διάταξη -όπως και σε άλλες συναφείς διατάξεις- αναφέρεται στο «Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης»(Κ.Ε.Μ.Ε.), το οποίο, ωστόσο, με το άρθρο 23 του ν. 1566/1985 καταργήθηκε, καθώς ο εν λόγω νόμος εισήγε την επανίδρυση του «Παιδαγωγικού Ινστιτούτου» (Π.Ι.). Ωστόσο, από την υπ. αρ. Φ.908/18254/Η/20-02-2012 Υπουργική Απόφαση διαπιστώνεται η παύση τής λειτουργίας του «Παιδαγωγικού Ινστιτούτου» (Π.Ι.) και η, από 24/02/2012, έναρξη λειτουργίας του «Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής» (Ι.Ε.Π.) (Υ.Α. Φ.908/18254/Η/20-02-2012· ν. 3966/2011, άρθρο 20, παρ. 33 και άρθρο 21).

² Με το Π.Δ. 81/2019 το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετονομάστηκε σε Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ωρολόγιο πρόγραμμα ενός τέτοιου τύπου σχολείου, τις μεθόδους διδασκαλίας, τα ενδεχόμενα ή επιθυμητά προσόντα τού διδακτικού προσωπικού, όπως επίσης και διαρρυθμίζει ευρύτερα το οιοδήποτε θέμα αφορά στην λειτουργία και στην εποπτεία των εν λόγω σχολικών δομών (ν. 682/1977, άρθρο 3, παρ. 3).

Δέον είναι, εν κατακλείδι, να επισημανθεί πως η αφορώσα στην ιδιωτική Εκπαίδευση ελληνική νομοθεσία ή και νομολογία εισάγει, ήδη με τον ν. 4862/1931, διατάξεις σχετικά με την ίδρυση και την λειτουργία ακόμη και Ξένων Ιδιωτικών Σχολείων στην Ελλάδα, των οποίων, μάλιστα, οι τίτλοι σπουδών θεωρούνται ισότιμοι και αντίστοιχοι των δημοσίων σχολείων τής αυτής εκπαιδευτικής βαθμίδας. Ωστόσο, η εν λόγω ισοτιμία ή και αντιστοιχία προς τα δημόσια σχολεία αίρεται, αφ' ής στιγμής σε ένα τέτοιου τύπου σχολείο ακολουθείται το πρόγραμμα σπουδών τού Διεθνούς Απολυτηρίου (International Baccalaureate), δίχως, όμως, σε εκείνο να συμπεριλαμβάνεται και η διδασκαλία των μαθημάτων τής Ελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ιστορίας (ν. 4862/1931· ν. 4713/2020, άρθρο 12· ν. 4485/2017, άρθρο 90, παρ. 1· Π.Δ. 18/2018· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 373/2012· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 52422/Ν1/30-03-2018).

Α.3. Ευρύτερες προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων

Στο πλαίσιο των ευρύτερων παραμέτρων, οι οποίες και συνεκτιμώνται αναφορικά με την χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου, εντάσσονται και εκείνες που αφορούν στα τυπικά και μόνον προσόντα, τα οποία και χρειάζεται να πληροί ο ιδιοκτήτης του, είτε ως φυσικό ή ως νομικό πρόσωπο και Ν.Π.Δ.Δ., είτε ως ένωση προσώπων. Αξίζει εδώ να υπομνηματισθεί ότι οι σχετικές διατάξεις του ν. 682/1977, οι οποίες εν τω μεταξύ κατηργήθησαν με τον ν. 4093/2012, αναφέρονταν όχι μόνον στα τυπικά αλλά και στα ουσιαστικά προσόντα του ιδιοκτήτη ή και των ιδιοκτητών ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου (ν. 682/1977, άρθρο 6, παρ. 1-3, όπως καταργήθηκε με τον ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 19, παρ. 2 και ισχύει από 12/11/2012). Παρά ταύτα, ακόμη και υπό αυτήν την εξέλιξη, η απόφαση για την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας φορέων τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης συνεχίζει να συνιστά αμετάκλητη διοικητική πράξη, η οποία εξακολουθεί να ισχύει «εφόσον δεν εμφιλοχώρησε ουσιώδης πλάνη κατά την έκδοσή της» (Πουλής, 2014). Άρα, η εν λόγω άδεια, ως ατομική διοικητική πράξη, είναι υποχρεωτική (Πουλής, 2014), υπό την προϋπόθεση, προφανώς, να πληρούνται και οι όροι περί των τυπικών προσόντων των ιδιοκτητών.

Κατά τα ανωτέρω, ο κοινός νομοθέτης, διά του ν. 4093/2012, θα επιμείνει ειδικώς στις τυπικές προϋποθέσεις, οι οποίες και θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, προκειμένου ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος να είναι εις θέσιν να αιτηθεί άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου. Υπό την έννοια, λοιπόν, αυτήν, εάν καταρχάς πρόκειται περί φυσικού προσώπου, οφείλει εκείνο –πέραν τής εκ μέρους του υποβολής φωτοαντιγράφου του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή και ισχύοντος Διαβατηρίου- να βεβαιώνει, διά υπεύθυνης δηλώσεως του ν. 1599/1986, τα ακόλουθα: α) ότι έχει συμπληρώσει το δέκατο-όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του, β) ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση ή διαμονή σε κράτος-μέλος τής Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) ότι δεν φέρει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. ή και την ιδιότητα του κληρικού, δ) ότι είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερο³, ε) ότι δεν έχει κηρυχθεί ή και ότι δεν έχει αιτηθεί την κήρυξή του σε

³ Σε όποια περίπτωση του ν. 4093/2012 προβλέπεται η ασφαλιστική και η φορολογική ενημερότητα των ιδιοκτητών ενός ιδιωτικού σχολείου, εκείνες αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία του αρμοδίου οργάνου του φορέα, ο οποίος και, εκάστοτε, χορηγεί την άδεια ίδρυσης και

κατάσταση πτώχευσης, στ) ότι δεν έχει καταδικασθεί-παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα, κατά τα όσα προβλέπονται εκ των άρθρων οκτώ (8) και εννέα (9) του Υπαλληλικού Κώδικα, ζ) ότι δεν έχει απολυθεί, εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος, από την θέση του δημοσίου υπαλλήλου ή του ιδιωτικού εκπαιδευτικού. Επιπροσθέτως, εκ του ιδίου νόμου ορίζεται σαφώς πως ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου δεν δύναται να είναι και εκείνος, στον οποίο τού έχει επιβληθεί, κατά το χρονικό διάστημα της τελευταίας δεκαετίας, η διοικητική κύρωση της ανάκλησης αδείας ίδρυσης ή και της αδείας λειτουργίας για ίδιο ή έτερο φορέα ιδιωτικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 3, παρ. 4 και ισχύει από 05/12/2012· ν. 3528/2007, άρθρο 8, παρ. 1-2 και άρθρο 9, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4590/2019, άρθρο 33, παρ. 1 και ισχύει από 07/02/2019·Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018). Πέραν των ανωτέρω, ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου χρειάζεται -εκ νέου διά υπεύθυνης δηλώσεως του ν. 1599/1986- να αναφέρει και τον διακριτό τίτλο, τον οποίο και θα χρησιμοποιήσει για το υπό ίδρυση ιδιωτικό σχολείο και, παράλληλα, να καταβάλει το σχετικό, έντυπο (διπλότυπο είσπραξης) ή και ηλεκτρονικό, παράβολο με ΚΑΕ 3444 (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 3· ν. 4218/2013, άρθρο 6, παρ. 3, περ.4· Υ. Α. 34566/ ΙΑ/ 03-04-2013·Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018).

Συνακόλουθα, στον ν. 4093/2012 αναφέρονται και οι προϋποθέσεις εκείνες οι οποίες, και στην περίπτωση αυτήν θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια ίδρυσης ενός ιδιωτικού σχολείου σε νομικό πρόσωπο ή και σε Ν.Π.Δ.Δ. Προς τούτο, μάλιστα, εκ του αυτού νόμου προβλέπεται να επικαλύπτονται προπαρασκευαστικά τα ακόλουθα: α) η καταστατική έδρα του νομικού προσώπου ή και του Ν.Π.Δ.Δ. να ευρίσκεται σε χώρα κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από την εν λόγω υποχρέωση εξαιρούνται, βεβαίως, τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα εκπαιδευτικού χαρακτήρα τής αλλοδαπής, αλλά και τα σχολεία τα οποία έχουν ήδη αδειοδοτηθεί κατά τα όσα «περί των ξένων σχολείων» τίθενται στο άρθρο πέντε (5) του ν. 4862/1931), β) το νομικό πρόσωπο ή το Ν.Π.Δ.Δ. να είναι ασφαλιστικά και φορολογικά ενήμερο, ενώ ο σκοπός τής ιδρύσεώς του θα πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνον στην παροχή υπηρεσιών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, γ) να μην έχει, επίσης, κηρυχθεί αλλά και να μην έχει αιτηθεί την

λειτουργίας ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 21, όπως προστέθηκε με τον ν. 4229/2014, άρθρο 11, παρ. 1 και ισχύει από 10/01/2014).

υπαγωγή του σε κατάσταση πτώχευσης και δ) να μην του έχει επιβληθεί, κατά το χρονικό διάστημα της τελευταίας δεκαετίας, η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για τον ίδιο ή και για έτερο εκείνου ιδιωτικό φορέα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Παραλλήλως, εκ του αυτού νόμου υπογραμμίζεται ότι δεν επιτρέπεται η ίδρυση ενός ιδιωτικού σχολείου από νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων των Ν.Π.Δ.Δ., αλλά και από Ν.Π. τού ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων ακόμη και ορισμένοι εκ των μετόχων, εκ των εταίρων αλλά και εκ των ex officio μελών τού Δ.Σ. ή της Διοικήσεώς τους φέρουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή και του υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 36, παρ. 1 και ισχύει από 06/09/2016). Σημειωτέον ότι, και στην περίπτωση αυτήν, χρειάζεται να καταβληθεί παράβολο με ΚΑΕ 3444 (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 3· Υ. Α. 34566/ ΙΑ/ 03-04-2013· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018).

Σε συνέχεια, πάντως, των αναφορών -των σχετικών με τις τυπικές δεσμεύσεις που εισάγονται οριοθετικά της ίδρυσης ενός ιδιωτικού σχολείου- χρειάζεται περαιτέρω επί τούτου να αναδειχθεί και μία ακόμη παράμετρος. Προς την κατεύθυνση, λοιπόν, αυτήν, διευκρινίζεται καταρχάς ότι, εάν η άδεια ενός ιδιωτικού σχολείου χορηγείται σε ενώσεις φυσικών προσώπων, τότε για τα μεν φυσικά πρόσωπα –όπως, σημειωτέον, και για τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου- θα πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου τέσσερα (4) του ν. 4093/2012, ενώ για τα νομικά πρόσωπα «ενεργοποιούνται» εκείνες της παραγράφου πέντε (5) του αυτού νόμου, έτσι, μάλιστα, όπως ανωτέρω ετέθησαν (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 6· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018).

Συμπληρωματικά των προγενεστέρων –ευρύτερων- προϋποθέσεων περί της άδειας ίδρυσης ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου, τίθενται και εκείνες, οι οποίες εισάγουν ορισμένους «περιορισμούς» ως προς την, καταρχήν και καταρχάς, λειτουργία του. Προς τούτο, και αναφέρεται ότι το αυτό φυσικό ή νομικό πρόσωπο, Ν.Π.Δ.Δ. ή ένωση προσώπων, παρά το ότι νομιμοποιείται να κατέχει πέραν της μίας άδειες (άδεια ιδιωτικού σχολείου Α'θμιας και Β'θμιας Εκπαίδευσης, άδεια Κολλεγίου ή Φροντιστηρίου ή Κέντρου Ξένων Γλωσσών ή Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) ή Κέντρου Διά Βίου Μάθησης επιπέδου ένα και δύο), εντούτοις οφείλει να πληροί όλες τις προϋποθέσεις για εκάστη εξ αυτών ξεχωριστά

(ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 19, όπως προστέθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 30, παρ. 18 και ισχύει από 05/12/2012). Άλλωστε, ήδη από τον ν. 682/1977, σημειώνεται ότι η άδεια ιδρύσεως εκδίδεται για ένα πλήρες και αυτοτελές σχολείο του ιδίου φυσικού ή νομικού προσώπου, με την από μέρους του, μάλιστα, υποχρέωση να θέσει σε λειτουργία όλες τις τάξεις -προκειμένου περί του Δημοτικού-, ενώ, εάν επρόκειτο για ίδρυση σχολείου τής Β/θμιας Εκπαίδευσης, οφείλει να συγκροτήσει άμεσα τις τρεις τάξεις του Γυμνασίου καθώς και την πρώτη τάξη του Λυκείου –το Γυμνάσιο και το Λύκειο ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου λογίζονται ως ενιαίο σχολείο (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 3· ν. 1351/1983, άρθρο 11, παρ. 1, περ. Δ2· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 786/1998). Βέβαια, ένα ιδιωτικό σχολείο δύναται να επιλέξει, πέραν της πρώτης τάξης τού Λυκείου, να θέσει, εφόσον το επιθυμεί, σε λειτουργία και τμήματα αποκλειστικά τής δευτέρας τάξεως του Διεθνούς Απολυτηρίου (International Baccalaureate), εφόσον ο αριθμός των μαθητών που ενδιαφέρονται να ακολουθήσουν το πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου δεν είναι ικανός για τον σχηματισμό αντίστοιχης τάξης (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 160/2017).

Επιπλέον, υπό όποια νομική μορφή και εάν το ιδιωτικό σχολείο υφίσταται, η άδειά του ανακαλείται, αφενός αυτοδικαίως, εφόσον ο εκπαιδευτικός φορέας δεν λειτουργήσει εντός δύο (2) ημερολογιακών ετών (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 4, παρ. 2). Αφετέρου, ανάκληση αδείας δύναται να πραγματοποιηθεί και διά αποφάσεως της εκδιδούσης Αρχής, κατά τις ακόλουθες, προφανείς ομολογουμένως, περιπτώσεις: α) εάν έπαυσαν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις την χορήγησής της ή, εν τω μεταξύ, συντρέξουν ασυμβίβαστες ιδιότητες από εκείνες που προβλέπονται, εκ του ν. 4093/2012, για τον/τους ιδιοκτήτη/ες του σχολείου, β) εάν συντρέξει παραβίαση των όρων τής χορηγηθείσης αδείας ή παράβαση των διατάξεων που διέπουν την λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου -ακόμη και εάν επρόκειτο για αβλεψία ή παράλειψη κατά την ελεγκτική, της χορήγησης αδείας, διαδικασία- και γ) εάν την ανάκληση αδείας αιτηθεί ο ίδιος ο κάτοχος αυτής. Στην περίπτωση, βέβαια, αυτήν, η άδεια ανακαλείται έπειτα από το πέρας τού διδακτικού έτους (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 4, παρ. 1) ή, έστω, έως και πέντε ημέρες από την ολοκλήρωση των κανονικών εγγραφών των μαθητών (ν. 682/1977, άρθρο 8, παρ. 8), κατά πως, μάλιστα, η εν λόγω χρονική περίοδος ορίζεται και ισχύει και για τα δημόσια σχολεία (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 1).

Ακολουθώς, να σημειωθεί πως οι ως άνω, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις διατηρούν την ισχύ τους και στο ενδεχόμενο, κατά το οποίο ο ιδιοκτήτης αποφασίσει την μεταβίβαση της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας τού ιδιωτικού σχολείου σε τρίτο πρόσωπο. Άλλωστε, είτε πρόκειται περί φυσικού ή νομικού προσώπου είτε περί Ν.Π.Δ.Δ. ή και οιασδήποτε μορφής ενώσεως προσώπων, εκ του νόμου προβλέπεται πως και ο νέος ιδιοκτήτης χρειάζεται να πληροί εις το ακέραιο τις, αντίστοιχες της θεσμικής μορφής του, προϋποθέσεις τής χορήγησης αδειάς (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 5, παρ. 1· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 217/2001). Δοθείσης εδώ της ευκαιρίας, χρήζει αναφοράς ότι στο ενδεχόμενο της μεταβίβασης αδειάς θα πρέπει, συνδυαστικά τής ανωτέρω παραμέτρου, να ακολουθηθεί μία συγκεκριμένη, ελεγκτικού τύπου, διαδικασία, προκειμένου να τεκμηριωθεί η νομιμότητά της. Ως εκ τούτου, για την έγκριση της μεταβίβασης απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης εκ του μεταβιβάζοντος, συνοδευόμενη –πέραν των απαραίτητων εγγραφών που αποδεικνύουν την πλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων εκ μέρους του νέου ιδιοκτήτη- από την σύμβαση μεταβίβασης αλλά και από τον τελευταίο ισολογισμό τόσο εκείνου –του μεταβιβάζοντος- όσο και του αποκτώντος την άδεια (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 5, παρ. 2). Κατά την διαδικασία τής μεταβίβασης χρειάζεται, σημειωτέον, και σχετική γνωμοδότηση εκ του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 5, παρ. 3), ενώ επίσης προβλέπεται και η καταβολή παραβόλου -το ύψος του οποίου, έτσι όπως έχει ρυθμιστεί με σχετική απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων- έχει ορισθεί στο ποσό των χιλίων (1000) ευρώ για τα ιδιωτικά σχολεία Α'θμιας και Β'θμιας Εκπαίδευσης και εκατό (100) ευρώ για τα νηπιαγωγεία, δυναμικότητας έως εξήντα (60) νηπίων (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 5, παρ. 4 και παρ. 6· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018).

Επί των όσων ειδικώς διαμείβονται στην ανά χείρας θεματική συνάφεια, κρίνεται σκόπιμον να αναφερθεί εδώ πως τα όσα ευρύτερα προβλέπονται περί των φυσικών ή και των νομικών προσώπων -των ενδιαφερομένων να λάβουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου- αφορούν ακόμη και στον νόμιμο εκπρόσωπο ή και στον κληρονόμο του ιδιοκτήτη, στο ενδεχόμενο του θανάτου εκείνου και, βεβαίως, υπό την ρήτρα ότι το εν λόγω γεγονός δεν δύναται να επηρεάσει την λειτουργία του σχολείου. Όσο και εάν, πάντως, το σχετικό άρθρο πέντε (5) του ν. 682/1977 συνεχίζει να ισχύει, εντούτοις ως διαρρυθμιστικές και άκρως

προσδιοριστικές, τού εν λόγω άρθρου, διατάξεις θα πρέπει να θεωρηθούν οι συναφείς τού ν. 4093/2012. Υπό την έννοια αυτήν, προβλέπεται ότι σε μία τέτοια εκδοχή οι νόμιμοι κληρονόμοι του θανόντος ιδιοκτήτου είναι υποχρεωμένοι, εντός του χρονικού διαστήματος των έξι (6) μηνών, να ορίσουν εκπρόσωπο του εν λόγω εκπαιδευτηρίου, ο οποίος θα πρέπει να πληροί εις το ακέραιο τις εκ του ν. 4093/2012 προβλεπόμενες -για τον ιδιοκτήτη/ιδρυτή- τυπικές προϋποθέσεις (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 4· ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 4-5). Ακολούθως, επί τούτου διευκρινίζεται πως ο ορισμός εκπροσώπου θα πρέπει να τύχει της εγκριτικής αποφάσεως του οικείου Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου⁴, ενώ, στην περίπτωση κατά την οποία εκείνος (ο νόμιμος εκπρόσωπος) δεν συνδέεται με εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγένεια με τον θανόντα ιδιοκτήτη, τότε η θητεία του θα διαρκέσει έως ότου εις εκ των κληρονόμων αποκτήσει τα νόμιμα προσόντα. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα, το εν λόγω ιδιωτικό σχολείο συνεχίζει απρόσκοπτα την λειτουργία του, φέρον την επωνυμία της αρχικής αδείας (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 5· ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 4-5). Στην οιαδήποτε διαφορετική περίπτωση και, εφόσον παρέλθει η χρονική προθεσμία των έξι (6) μηνών, στο εν ταυτώ ιδιωτικό σχολείο επιβάλλεται -έπειτα βεβαίως από την λήξη του τρέχοντος σχολικού έτους- η άρση τής λειτουργίας του (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 4). Οι ως άνω διατάξεις ισχύουν, σημειωτέον, και στην περίπτωση, κατά την οποία ο ιδρυτής/ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου έχει κηρυχθεί σε «δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη ή πτώχευση» (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 6).

⁴ Ο ν. 682/1977 αναφέρεται, εν προκειμένω, στον «Γενικό Επιθεωρητή», έναν θεσμό ο οποίος, εν τω μεταξύ, καταργήθηκε με τον ν. 1304/1982, όταν δηλαδή εισήχθη εκείνος του «Σχολικού Συμβούλου». (ν. 1304/1982, άρθρο 1, παρ. 1). Ωστόσο, με τον ν. 4547/2018 καταργήθηκε και ο θεσμός τού «Σχολικού Συμβούλου» (ν. 4547/2018, άρθρο, 110, παρ. 1), τις διευρυμένες επιστημονικές και παιδαγωγικές αρμοδιότητες του οποίου φαίνεται πλέον να επωμίζεται ο «Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου» (ν. 4547/2018, άρθρο, 5, παρ. 1).

A.4. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών σχολικών οικοτροφείων

Αναφορικά με την ίδρυση και την λειτουργία των ιδιωτικών σχολικών οικοτροφείων, διαπιστώνεται ότι οι σχετικές προς τούτο διατάξεις του ν. 682/1977 παραμένουν εισέτι σε ισχύ, δίχως, μάλιστα, να έχουν υποστεί κάποιες –έστω και ελάχιστες- τροποποιήσεις. Ωστόσο, εκ του γεγονότος ότι η συγκεκριμένη δυνατότητα των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων δεν διακινείται –για δύο δεκαετίες τουλάχιστον- στο εύρος των συναφών επιλογών τους, είναι εφικτό κάποιος να υποστηρίξει πως τα άρθρα δεκαεννέα (19) έως είκοσι-τρία (23) του ν. 682/1977 έχουν καταστεί πλέον «ανενεργά» από την, επί έτη, μη εφαρμογή τους. Βέβαια, η στόχευση για την πλήρωση της θεματικής συνοχής αλλά και της μεθοδολογικής ακολουθίας τής ανά χείρας εργασίας επιβάλλει, τρόπον τινά, την –έστω και συνοπτική- παρουσίαση και των εν λόγω κειμένων διατάξεων.

Σε συνέχεια, λοιπόν, των ως άνω εισαγωγικών αναφορών, στον εν λόγω νόμο σημειώνεται ότι σε ένα ιδιωτικό σχολείο επιτρέπεται επιπλέον να προχωρήσει στην οργάνωση ενός χώρου διαμονής και σίτισης των μαθητών του (ν. 682/1977, άρθρο 19), η ίδρυση και η λειτουργία του οποίου υπόκειται στις αντίστοιχες περί των ιδιωτικών σχολείων διατάξεις (ν. 682/1977, άρθρο 20, παρ. 3). Ως εκ τούτου, καθίσταται καταρχάς αντιληπτό πως η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολικού οικοτροφείου συνιστά μία ανεξάρτητη διαδικασία (ν. 682/1977, άρθρο 20, παρ. 2), η οποία, ωστόσο, διακινείται με παρόμοιο -εκείνης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου- τρόπο. Άλλωστε, και τα ιδιωτικά σχολικά οικοτροφεία υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος και, διά των οικείων οργάνων, ασκεί τον έλεγχο και την εποπτεία επ' αυτών (ν. 682/1977, άρθρο 22· Σκουρή & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Ρητώς, μάλιστα, επισημαίνεται πως τόσο οι ευρύτερες όσο και οι όποιες επιμέρους προϋποθέσεις αφορούν στην ίδρυση και στην λειτουργία των σχολικών οικοτροφείων καθορίζονται με απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται κατόπιν και της σχετικής γνωμοδότησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) (ν. 682/1977, άρθρο 21).

Στον ν. 682/1977 αναφέρεται περαιτέρω ότι, για την έγκριση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολικού οικοτροφείου, χρειάζεται και η σύμφωνη γνώμη

τής «Επιτροπής καταλληλότητας διδασκηρίων»⁵ (ν. 682/1977, άρθρο 20, παρ. 2). Ωστόσο, όπως προκύπτει τόσο από τον ν. 3467/2006 όσο και από τον ν. 3582/2010, η εν ταυτώ Επιτροπή αποφαινεται σχετικά περί της καταλληλότητας των ακινήτων εκείνων, στα οποία επρόκειτο να στεγασθούν σχολεία τής δημόσιας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οπότε και δεν νομιμοποιείται να διατυπώσει ή να εκφέρει γνώμη περί των κτηριολογικών υποδομών των ιδιωτικών σχολείων ή και των ιδιωτικών οικοτροφείων (ν. 3467/2006, άρθρο 18· ν. 3582/2010, άρθρο 94, παρ. 4· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 34378/Α2/01-03-2018). Η επισήμανση αυτή, εάν σημειωτέον θεαθεί συνδυαστικά με την διάταξη εκείνη τού ν. 682/1977 -στην οποία και αναφέρεται ότι τα όσα αφορούν στην άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου ισχύουν και περί της έκδοσης αδειάς ενός σχολικού οικοτροφείου (ν. 682/1977, άρθρο 20, παρ. 3)- τότε ευλόγως οδηγεί στην διαπίστωση πως περί της καταλληλότητας των κτηριακών υποδομών τού οικοτροφείου γνωμοδοτεί μάλλον ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.). Οπότε, και στην περίπτωση των σχολικών οικοτροφείων ισχύουν τα όσα προβλέπονται εκ του ν. 4093/2012 αναφορικά με τις κτηριολογικές υποδομές των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 8, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4547/2018, άρθρο 88, παρ. 1 και ισχύει από 12/06/2018).

Περαιτέρω, χρειάζεται να σημειωθεί ότι ο ν. 682/1977 αναφέρει πως η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολικού οικοτροφείου εκδίδεται κατόπιν αποφάσεως του οικείου Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, εφόσον, βεβαίως, ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου έχει διατυπώσει εγγράφως προς εκείνον σχετικό αίτημα. Στην εν λόγω αίτηση θα πρέπει, μάλιστα, να διευκρινίζεται η ακριβής τοποθεσία τού οικοτροφείου, ενώ, κατά την υποβολή της, προβλέπεται να συνοδεύεται και από το γραμμάτιο καταθέσεως του εκάστοτε προσδιοριζομένου

⁵ Η «Επιτροπή καταλληλότητας διδασκηρίων» συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και αποφαινεται για την καταλληλότητα και την επιλογή χώρων για την ανέγερση διδασκηρίων, καθώς και χώρων μετά κτηρίων, κατάλληλων για στέγαση σχολικής μονάδας. Η εν λόγω Επιτροπή αποτελείται από τους: Α) Τον Διευθυντή Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού, ανάλογα με την προβλεπόμενη χρήση του υπό εξέταση ακινήτου, ως Πρόεδρο. Τον Πρόεδρο απόντα ή κωλύόμενο αναπληρώνει ο Διευθυντής της άλλης βαθμίδας Εκπαίδευσης. Β) Έναν πολιτικό μηχανικό ή αρχιτέκτονα μηχανικό ή τοπογράφο μηχανικό του «Οργανισμού Σχολικών Κτηρίων» (Ο.Σ.Κ. Α.Ε.) με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. Γ) Έναν εκπρόσωπο του οικείου δήμου ή κοινότητας με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. Δ) Έναν εκπρόσωπο της Υγειονομικής Υπηρεσίας του νομού με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. Ε) Έναν εκπρόσωπο της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας του νομού με τον αναπληρωτή του, ως μέλος. (ν. 3467/2006, άρθρο 18, παρ. 6).

ποσού υπέρ του «Ειδικού Λογαριασμού Ιδιωτικής Γενικής Εκπαιδύσεως» (Ε.Λ.Ι.Γ.Ε.) (ν. 682/1977, άρθρο 20, παρ. 1). Εν κατακλείδι, χρήζει επισήμανσης και το γεγονός ότι στην περίπτωση των ιδιωτικών σχολικών οικοτροφείων δεν προβλέπεται αναστολή, παρά μόνον άρση-ανάκληση της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας του, η οποία και επικυρώνεται διά σχετικής αποφάσεως του οικείου Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου (ν. 682/1977, άρθρο 23). Οίκοθεν, εννοείται ότι, και εν προκειμένω, ισχύουν τα όσα περί ανακλήσεως της άδειας ενός ιδιωτικού σχολείου προβλέπονται εκ του ν. 4093/2012. (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 4, παρ. 1-2).

A.5. Επιμέρους οικονομικά θέματα της ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης

Στον ν. 682/1977 έχουν εισαχθεί και διατάξεις, οι οποίες οριοθετικά καθορίζουν το πεδίο της οικονομικής, ευρύτερα, δραστηριότητας επί της ιδιωτικής Εκπαίδευσης. Προς τούτο, αναφέρονται ενδελεχώς οι περιπτώσεις εκείνες, όπου προβλέπεται η καταβολή παραβόλων, εξετάστρων και εκπαιδευτικών τελών, το χρηματικό εύρος των οποίων καθορίζεται εκάστοτε διά κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας & Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Στις εν λόγω, λοιπόν, περιπτώσεις, εντάσσεται η ίδρυση/η λειτουργία, η μεταφορά των ιδιωτικών σχολείων και των οικοτροφείων, η υποβολή ενστάσεων κατά των πρωτοβαθμίως επιβαλλομένων πειθαρχικών κυρώσεων, η εγγραφή ενός εκπαιδευτικού στην Επετηρίδα της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης (ΕΠ.ΙΔ.ΕΚ.), όπως επίσης η φοίτηση ή και οι εξετάσεις των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων, αλλά και οι εκδιδόμενοι -εξ αυτών των σχολείων- τίτλοι σπουδών (ν. 682/1977, άρθρο 46, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4336/2015, άρθρο 2, παρ. 6, υποπαρ. Δ 12 και ισχύει από 14/08/2015). Ωστόσο, στο σημείο αυτό διευκρινίζεται πως μόνον το παράβολο επί των τίτλων σπουδών επικολλλάται ως ένσημο, καθώς, για όλες τις υπόλοιπες εκ των ανωτέρω περιπτώσεις, το χρηματικό αντίτιμο κατατίθεται στο Δημόσιο Ταμείο ως έσοδο υπέρ του «Ειδικού Λογαριασμού Ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης» (Ε.Λ.Ι.Γ.Ε.) (ν. 682/1977, άρθρο 46, παρ. 2).

Ωστόσο, ο εν λόγω Λογαριασμός, πέραν του ότι τροφοδοτείται από τα, υπό του ν. 682/1977, οριζόμενα ποσά, είναι εφικτό να επιχορηγείται και εκ του κρατικού προϋπολογισμού (ν. 682/1977, άρθρο 47, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3467/2006, άρθρο 22, παρ. 1 και ισχύει από 21/06/2006). Προς τούτο, και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας, ενώ ο τρόπος της διαχείρισεως ή και των πληρωμών/δαπανών εις βάρος του Λογαριασμού αυτού ρυθμίζονται κατόπιν σχετικής αποφάσεως των συναρμοδίων Υπουργών Παιδείας & Θρησκευμάτων και Οικονομικών (ν. 682/1977, άρθρο 47, παρ. 2-3 και παρ. 5). Πιο ειδικά, στην Κοινή αυτήν Υπουργική Απόφαση προσδιορίζεται με σαφήνεια ο εκάστοτε σκοπός, για τον οποίο και δύναται να διατεθεί μέρος των εσόδων τού Λογαριασμού. Μάλιστα, μεταξύ άλλων δαπανών— όπως εκείνη που προκύπτει από την χορήγηση της εκπαιδευτικής άδειας μετ' αποδοχών σε ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς για μετεκπαίδευση σε ακαδημαϊκά Ιδρύματα του Εσωτερικού ή και του Εξωτερικού- αναφέρονται επίσης και οι προβλεπόμενες για την διεξαγωγή των πάσης φύσεως εξετάσεων, αλλά και

όσες αφορούν ευρύτερα στην συμμετοχή των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σε Συμβούλια και Επιτροπές (ν. 682/1977, άρθρο 47, παρ. 3).

Εκτός, βέβαια, από τον ως άνω Λογαριασμό, ο ν. 682/1977 θέτει διαρρυθμιστικά και τις παραμέτρους εκείνες, οι οποίες καθορίζουν την ύπαρξη και την λειτουργία του «Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης» των εκπαιδευτικών τής ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης. Το εν λόγω Ταμείο συνιστά Ν.Π.Δ.Δ., εδρεύει στην Αθήνα και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 1). Ο σκοπός της συστάσεώς του αφορά κατεξοχήν στην χορήγηση της επικουρικής συντάξεως σε περίπτωση αναπηρίας, εργατικού ατυχήματος και γήρατος όχι μόνον στους ίδιους τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς αλλά και στις οικογένειες εκείνων, εφόσον ο ασφαλισμένος ή ο συνταξιούχος εκπαιδευτικός δεν ευρίσκεται εν ζωή (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 2). Τα έσοδά του προέρχονται από την μηνιαία εισφορά των εκπαιδευτικών όπως και των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων, ωστόσο στους πόρους του «εγγράφονται» τόσο τα οικονομικά περιουσιακά στοιχεία του, όσο και εκείνα τα οποία συνιστούν προϊόν δωρεάς ή άλλης προς το Ταμείο παροχής/ευεργεσίας (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 5).

Να σημειωθεί, επιπλέον, ότι η υπαγωγή στην ασφάλιση του Ταμείου αυτού είναι υποχρεωτική για όλους εκείνους, οι οποίοι παρέχουν -υπό την μορφή της κύριας εξαρτημένης επ' αμοιβή εργασίας- εκπαιδευτική υπηρεσία στην ιδιωτική Εκπαίδευση και, ως εκ τούτου, υπάγονται είτε στον ασφαλιστικό φορέα του Ιδρύματος Κοινωνικής Ασφάλισης (Ι.Κ.Α.), είτε και σε οιονδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης. Πέραν, μάλιστα, των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, στο «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης» εντάσσονται υποχρεωτικώς αφενός οι ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων -υπό την προϋπόθεση και μόνον τής, από μέρους τους, άσκησης διδακτικών καθηκόντων-, αφετέρου οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στην δημόσια Εκπαίδευση με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αλλά και οι προσληφθέντες και προσλαμβανόμενοι κατά το άρθρο τριάντα (30) του ν. 682/1977 (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4336/2015, άρθρο 2, παρ. 6, υποπαρ. Δ 12 και ισχύει από 14/08/2015). Η όποια, πάντως, αμφισβήτηση ή, ενδεχομένως, και η άρνηση κάποιου -περί της υπαγωγής του στην παρεχόμενη εκ του Ταμείου ασφάλιση- επιλύεται κατόπιν σχετικής αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έπειτα, βεβαίως, από την σχετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 4).

Το «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης» διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται κατόπιν Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας & Θρησκευμάτων. Στο εν λόγω Δ.Σ. μετέχει, πλέον των επτά (7) μελών, και ένας ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, ως Κυβερνητικός Επίτροπος δίχως, όμως, δικαίωμα ψήφου (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 6). Τα όσα, ωστόσο, αφορούν ειδικότερα στην σύνθεση, στην λειτουργία και στις επιμέρους αρμοδιότητες των μελών τού εν λόγω Διοικητικού Συμβουλίου, όπως και τα σχετικά με την υπηρεσιακή, ευρύτερα, κατάσταση του υπαλληλικού προσωπικού του, καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν προτάσεως των δύο ως άνω συναρμοδίων Υπουργών (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 7). Διά Προεδρικών, επίσης, Διαταγμάτων, τα οποία εκδίδονται κατόπιν σχετικής προτάσεως του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και με την σύμφωνη γνώμη του ΔΣ του Ταμείου, ρυθμίζονται –συνακόλουθα- ζητήματα, όπως: α) ο χρόνος ενάρξεως αλλά και οι δαπάνες της λειτουργίας τού Ταμείου, β) οι νόμιμοι εκπρόσωποι αυτού, γ) το ποσό των εισφορών των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, δ) ο τρόπος βεβαιώσεως και εισπράξεως αυτών, ε) η προέλευση, ο τρόπος της διαχείρισης/διάθεσης των πόρων και, εν γένει, των κεφαλαίων τού Ταμείου, στ) οι προϋποθέσεις, τις οποίες οφείλουν να τηρούν τα υπαγόμενα στην ασφάλιση του ταμείου πρόσωπα προκειμένου να τύχουν των νόμιμων παροχών, ζ) το ύψος των εν λόγω παροχών, η) ο κύκλος των προστατευομένων -υπό του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου- προσώπων, θ) ο τρόπος τής αναγνώρισης της προϋπηρεσίας των ασφαλισμένων, όπως και της καταβολής τών, εκ της αναγνώρισεως αυτής, αντιστοίχων ποσών (ν. 682/1977, άρθρο 52, παρ. 8).

Ολοκληρώνοντας, από τα θέματα, τα οποία ευρύτερα άπτονται των οικονομικών τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, δεν θα ήταν εφικτό να ελλείπουν και όσα αφορούν στην οικονομική ενίσχυση των εν λόγω σχολείων. Στον ν. 682/1997, σχετικώς διευκρινίζεται ότι δύνανται να εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό τού Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων τέτοιες πιστώσεις, οι οποίες, όμως, αποκλειστικά θα αφορούν στα ιδιωτικά εκείνα εκπαιδευτήρια, τα ανήκοντα σε Ν.Π.Δ.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ν. 682/1977, άρθρο 48, παρ. 1). Παραλλήλως, επισημαίνεται πως το ύψος των επιχορηγήσεων εκάστου των σχολείων αυτών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και,

προς τούτο, περιέχεται ως έσοδο στο ταμείο του ιδιωτικού σχολείου ή της Διοικούσας Επιτροπής εκείνου, οπότε και διατίθεται κατά τα όσα προβλέπονται από τις σχετικώς ισχύουσες διατάξεις (ν. 682/1977, άρθρο 48, παρ. 2-3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: Το νομικό πλαίσιο της λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων

B.1. Ειδικές διατάξεις περί της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων

B.1.1. Οι, κατά τον ν. 4093/2012, έννομες προϋποθέσεις τής αδειοδότησης των ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων

Από τον ν. 682/1997 και, ιδιαιτέρως, από τα καταργηθέντα -εκ του ν. 4093/2012- άρθρα επτά (7) και οκτώ (8), ευκρινώς προέκυπτε ότι η άδεια ίδρυσης προσδιοριζόταν υπό έτερουσ όρους από εκείνην της άδειας λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου (Σκουρήs & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Επρόκειτο, μάλιστα, για μία ουσιαστική και συνάμα διαδικαστική, μεταξύ τους, διαφοροποίηση, καθώς έπρεπε να προηγηθεί -της χορήγησης της άδειας λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου- η έκδοση της άδειας ιδρύσεώς του (ν. 682/1977, άρθρο 7 και άρθρο 8, παρ. 1-4 και 6-7, όπως καταργήθηκε με τον ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ΄, υποπαρ. 19, παρ. 1 και ισχύει από 30/04/2013). Με τον ν. 4093/2012, όμως, η άδεια ίδρυσης και η άδεια λειτουργίας ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου νοούνται εφεξής ως ενιαία άδεια – ίδρυσης και λειτουργίας-, οπότε και παύει πλέον να υφίσταται η όποια μεταξύ τους εννοιολογική/θεωρητική ή χρονική/πρακτική απόκλιση (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ΄, υποπαρ. 18, παρ. 6, όπως προστέθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 30, παρ. 39 και ισχύει από 25/01/2013).

Στον αυτόν νόμο, ήτοι στον ν. 4093/2012, αναφέρεται επίσης ρητώς ότι η ισχύς των χορηγηθεισών –προ του σχολικού έτους 2012/2013- αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων θα ήρετο αυτοδικαίως την 31^η Αυγούστου 2014 (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ΄, υποπαρ. 18, παρ. 7, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4278/2014, άρθρο 49, παρ. 1 και ισχύει από 04/08/2014). Εάν, επομένως, τα ιδιωτικά σχολεία τής Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προσέβλεπαν να συνεχίσουν την λειτουργία τους και έπειτα της ως άνω καταληκτικής ημερομηνίας, όφειλαν να αδειοδοτηθούν κατά τα όσα πλέον προβλέπονταν και ισχύουν εκ των συναφών διατάξεων του ν. 4093/2012 (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ΄, υποπαρ. 18, παρ. 1, όπως μετακινήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 30, παρ. 35 και ισχύει από

19/12/2012). Παραλλήλως, όφειλαν -διά του ιδιοκτήτη τους ή του νομίμου εκπροσώπου τους ή και του κατά τον νόμο υπευθύνου τους- να υποβάλουν δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία και θα διαβεβαιώνουν ότι ισχύουν -και στην περίπτωση τους- οι κτηριολογικές προϋποθέσεις της έκδοσης αδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου, έτσι όπως εκείνες ορίζονται εκ του ν. 4093/2012. Σε διαφορετική περίπτωση, θα έπρεπε να αναλάβουν την υποχρέωση να υποβάλουν, έως και την 30^η Σεπτεμβρίου 2016, αίτημα τροποποίησης για ελλείψεις ή και μεταβολές στις κτηριακές υποδομές τους, οι οποίες και θα είχαν, εν τω μεταξύ, επέλθει από το χρονικό διάστημα της αδειοδότησής τους έως και την ως άνω ημερομηνία. Εάν, παρά ταύτα, το εν λόγω αίτημα δεν είχε εμπροθέσμως υποβληθεί, τότε ανεκαλείτο η άδεια τους (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 18, παρ. 5α, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 29 και ισχύει από 06/09/2016). Σημειωτέον, εδώ, ότι, διά συναφών των ως άνω διατάξεων, ο ν. 4093/2012 παρείχε και την διευκόλυνση στα ιδιωτικά σχολεία, στα οποία η άδεια λειτουργίας ή και η ισχύς των υποβαλλομένων δικαιολογητικών είχε λήξει, να θεωρούνται ότι λειτουργούν νομίμως έως και την 31^η Αυγούστου 2014 ή και έως την 31^η Δεκεμβρίου 2014. Βέβαια, η εν ταυτώ παροχή ή δυνατότητα δεν εκχωρείτο στις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες είχε ή θα είχε επέλθει -έως την ως άνω προθεσμία- η άρση ή η ανάκληση της αδειας ενός ιδιωτικού σχολείου, λόγω τής επιβολής προς εκείνο διοικητικών κυρώσεων (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 18, παρ. 1).

B.1.2. Η τροποποίηση και η επικαιροποίηση της αδειας ίδρυσης/λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου

Και οι ανωτέρω, πάντως, διατάξεις του ν. 4093/2012, στις ευρύτερες διατομές τους, προσδιορίζουν, τρόπον τινά με έναν έμμεσο τρόπο, το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της χορήγησης, της τροποποίησης, της επικαιροποίησης αλλά και της μεταβίβασης τής αδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Εντελώς παρενθετικά, υπενθυμίζεται εδώ ότι, ως προς την χορήγηση -όπως και ως προς την μεταβίβαση- της αδειας ενός ιδιωτικού σχολείου, πραγματοποιήθηκε εκτενής αναφορά σε προγενέστερο υποκεφάλαιο, κυρίως διότι επρόκειτο για διαδικασίες, οι οποίες συνυφαίνονται στενά με τις τυπικές προϋποθέσεις του/των ιδιοκτήτη/των ενός ιδιωτικού σχολείου. Ως εκ τούτου, καθορίζουν αφηρητικά το περιβάλλον τής οργάνωσης και της λειτουργίας ενός

ιδιωτικού σχολείου, οπότε και δεν εκχωρούν δυνατότητες για εκ των υστέρων -όπως η τροποποίηση και η επικαιροποίηση αδείας- οιαδήποτε τύπου «παρεμβάσεις». Υπό την έννοια αυτήν, εντάσσονται, κατά το μάλλον ή ήττον, στην χορεία των ευρύτερων προϋποθέσεων που θα πρέπει να επικαλύπτονται ως προς την οργάνωση και την λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου, οπότε και δεν συνιστούν, εξειδικευμένου τύπου, θεσμικές ή, ορθότερα, «μετα-θεσμικές» διεργασίες.

Σε συνέχεια, λοιπόν, της ως άνω επισήμανσης, επιχειρείται περαιτέρω να παρουσιασθούν οι έννομες εκείνες συγκείμενες, οι οποίες διαδικαστικά προσδιορίζουν τόσο την τροποποίηση όσο και την επικαιροποίηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου. Ως προς την πρώτη περίπτωση, στον ν. 4093/2012 αναφέρεται ότι το αίτημα περί της τροποποίησης της άδειας υποβάλλεται κατά την διαδικασία που ακολουθείται περί της αρχικής χορήγησής της, ενώ η απόφαση της εγκρίσεώς της εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή τής εν λόγω αίτησης (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 11, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 30, παρ. 12 και ισχύει από 25/01/2013).

Επιπροσθέτως, στον αυτόν νόμο προβλέπεται ρητώς ότι η άδεια ενός ιδιωτικού σχολείου χρήζει επικαιροποίησης, από τον φορέα που το αδειοδοτεί, ανά διετία με την διαδικασία τής αναγγελίας άσκησης επαγγέλματος (ν. 3919/2011, άρθρο 3, παρ. 1), η οποία και υποβάλλεται έως την 31^η Μαΐου κάθε δευτέρου έτους. Παραλλήλως, εκ μέρους του ιδιοκτήτη του σχολείου ή και του νομίμου εκπροσώπου αυτού, χρειάζεται, ως προς την περίπτωση αυτήν, να προσκομισθούν αρμοδίως και τα ακόλουθα δικαιολογητικά: Α) Δήλωση του ν. 1599/1986 περί μη μεταβολής των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας, έτσι όπως εκείνες εγγράφονται στις παραγράφους τέσσερα (4), πέντε (5) και έξι (6), αλλά και των κτηριολογικών προδιαγραφών των παραγράφων οκτώ (8) και δέκα (10) του παρόντος νόμου (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 4-6 και παρ. 8-10). Εάν, παρά ταύτα, έχουν επέλθει μεταβολές στις προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας, τότε ο ιδιοκτήτης του σχολείου υποχρεούται με την αναγγελία να καταθέσει και την όλη σχετική τεκμηρίωση, κατά πως ορίζεται στις παραγράφους τέσσερα (4), πέντε (5), έξι (6), οκτώ (8) και δέκα (10) του αυτού νόμου (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 4-6 και παρ. 8, 10). Β) Επιπλέον των ανωτέρω, κατατίθενται φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, αλλά και πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης ή και περί μη

υποβολής αίτησης για κήρυξη σε κατάσταση πτώχευσης (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 14, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4386/2016, άρθρο 42, παρ. 6 και ισχύει από 11/05/2016).

Στο περιβάλλον των άκρως εξειδικευμένων διατάξεων – και δη εκείνων που από κοινού πλέον αφορούν στην χορήγηση, στην μεταβίβαση αλλά και στην τροποποίηση ή και στην επικαιροποίηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων- εντάσσονται και όσες, παραμετρικά, θέτουν το πλαίσιο των προβλεπόμενων εκ του νόμου κτηριολογικών υποδομών. Ως έχει ήδη αναφερθεί, καθοριστικός ως προς αυτό είναι ο ρόλος τού Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), ο οποίος και διατυπώνει γνώμη προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με την συνδρομή των κτηριολογικών προϋποθέσεων, των δεσμευτικών τής ίδρυσης και της λειτουργίας ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου. Εάν, ωστόσο, ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. διαπιστώσει κτηριολογικές διαφοροποιήσεις, γνωστοποιεί εκείνες στον ιδιοκτήτη τού σχολείου, ο οποίος και εντός δεκαπέντε (15) ημερών οφείλει να συμμορφωθεί. Σε οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, η διατύπωση της γνώμης εκ του ως άνω Οργανισμού θα πρέπει να συνοδεύεται και από ένα ορισμένο, εκ του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, χρηματικό ποσό υπέρ του ταμείου του, ενώ το εν λόγω, γνωμοδοτικού χαρακτήρα, έγγραφο θα πρέπει να ευρίσκεται προσαρτημένο στην χορηγηθείσα άδεια του σχολείου (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 13, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4218/2013, άρθρο 6, παρ. 3 και ισχύει από 10/12/2013· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 19484/Ν1/05-02-2018).

Προκειμένου, βέβαια, ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. να γνωμοδοτήσει θετικά περί των οιαδήποτε διαδικασιών αφορούν στην άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου, χρειάζεται -εκτός του ότι πρέπει, εκ του ιδιοκτήτη, να κατατεθεί στον Οργανισμό μία βεβαίωση από ιδιώτη μηχανικό η οποία, διά των επισυναπτομένων σχεδίων αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης, να πιστοποιεί πως πρόκειται για χώρο κύριας χρήσης- να επικαλύπτονται εκ του ιδιοκτήτη του σχολείου και οι ακόλουθες κτηριολογικές προϋποθέσεις: α) να διαθέτει οικοδομική άδεια -η οποία, σημειωτέον, να έχει θεωρηθεί για σύνδεση με τα δίκτυα κοινής ωφελείας αλλά και να «εξυπηρετεί» τα οριζόμενα στις παραγράφους έξι (6), επτά (7) και οκτώ (8) τού άρθρου 107 του ν. 4495/2017- χρήσης εκπαιδευτηρίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί κτηριοδομικού κανονισμού, β) να έχει ορίσει χώρους εργαστηρίων και

βιβλιοθηκών, ενώ σε όλο το χωροταξικό εύρος του θα πρέπει να φέρει επαρκή και ομοιόμορφο τεχνητό φωτισμό, πυροπροστασία, εξαερισμό στους υπόγειους και στους βοηθητικούς χώρους, γ) να παρέχει την δυνατότητα πρόσβασης σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τουλάχιστον σε μία κτηριολογική μονάδα, δ) να έχει προβλέψει ενάμισι (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο στις αίθουσες διδασκαλίας –ως ελάχιστο εμβαδό εκείνων ορίζονται, σημειωτέον, τα δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα- και τα δύο (2) τετραγωνικά μέτρα ανά εκπαιδευόμενο στους αύλειους χώρους τού σχολείου, συνυπολογιζομένων των υποστέγων και των ανοικτών διαδρόμων (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 8, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4547/2018, άρθρο 88, παρ. 1 και ισχύει από 12/06/2018).

Επιπλέον, διά του ν. 4093/2012, ορίζεται ότι και τα συστεγαζόμενα νηπιαγωγεία θα πρέπει να διαθέτουν οικοδομική άδεια καθώς και μελέτη πυροπροστασίας, εκτός και εάν πρόκειται για συστεγαζόμενα νηπιαγωγεία εντός παιδικών σταθμών τού ιδίου ιδιοκτήτη, δυναμικότητας έως εξήντα (60) νηπίων. Σε εκείνα, επιτρέπεται να διατηρούν κοινή αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αρκεί αυτή να μην χρησιμοποιείται ταυτόχρονα -εντός του ωραρίου λειτουργίας- από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 8, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4547/2018, άρθρο 88, παρ. 1 και ισχύει από 12/06/2018). Παραλλήλως, με τον ν. 4713/2020 επιτρέπεται πλέον η συστέγαση και των ιδιωτικών σχολείων με άλλα ιδιωτικά σχολεία, αλλά και με ξένα σχολεία, όπως επίσης και με κέντρα διά βίου μάθησης, κέντρα ξένων γλωσσών, φροντιστήρια ή και με όποιους άλλους εκπαιδευτικούς φορείς (ν. 682/1977, άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4713/2020, άρθρο 1, παρ. 6 και ισχύει από 29-07-2020). Μάλιστα, στον αυτόν νόμο προβλέπεται ότι, στην περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί η λειτουργία φροντιστηρίου ή κέντρου ξένων γλωσσών χωρίς νόμιμη άδεια, η οικεία Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οφείλει να εκδώσει διαπιστωτική Πράξη διακοπής τής λειτουργίας της επιχείρησης, την οποία και, συνακόλουθα, θα πρέπει να διαβιβάσει αμελλητί στην κατά τόπον αρμόδια αστυνομική Αρχή (ν. 682/1977, άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4713/2020, άρθρο 2 και ισχύει από 29-07-2020). Ωστόσο, ευλόγως προκύπτει εδώ το ερώτημα για ποίους λόγους στην ως άνω διάταξη δεν συμπεριλαμβάνονται και οι υπόλοιποι, δυνητικά συστεγαζόμενοι των ιδιωτικών σχολείων, εκπαιδευτικοί φορείς.

B.2. Από το διαδικαστικό στο κανονιστικό περίγραμμα της ίδρυσης και της λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου

B.2.1. Ο «διακριτός» τίτλος ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου

Από τον ν. 682/1977 καταργήθηκαν, διά του ν. 4264/2014, και οι διατάξεις εκείνες – του άρθρου δέκα (10)-, οι οποίες αναφέρονταν στην «επωνυμία» και στην «προσωνυμία» ενός ιδιωτικού σχολείου (ν. 4264/2014, άρθρο 48, παρ. 2· Σκουρής & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Βέβαια, με τον ν. 4093/2012, είχε ήδη εισαχθεί, ως αναπόσπαστο πλέον στοιχείο τής αδείας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου, η έννοια του, εξ αυτού φερομένου, «διακριτού» -και όχι, όπως εσφαλμένως εγγράφεται, «διακριτικού»- τίτλου. Παρά ταύτα, ο εν λόγω τίτλος χρειάζεται υποχρεωτικώς να συμπεριλαμβάνει και το ονοματεπώνυμο του ιδιοκτήτη -εάν επρόκειτο για φυσικό πρόσωπο-, ενώ, εάν εκείνος αφορά είτε σε φυσικό είτε και σε νομικό πρόσωπο ή και σε ένωση προσώπων, θα πρέπει, οπωσδήποτε, στο περιεχόμενό του να εγγράφει και τον τύπο τής παρεχόμενης εκπαίδευσης –τυπικής- ή και το αρκτικόλεξο αυτού ως ιδιωτικού σχολείου Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 3, παρ. 17, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4218/2013, άρθρο 6, παρ. 3 και ισχύει από 10/12/2013).

Ο «διακριτός» τίτλος ενός ιδιωτικού σχολείου συνιστά αναπόσπαστο στοιχείο εκείνου και, ως εκ τούτου, είτε πρόκειται για την προβολή και την αναγγελία είτε για την γνωστοποίηση και την διαφήμιση των παρεχομένων, εκ μέρους του εκπαιδευτικών υπηρεσιών, χρειάζεται να δηλώνεται εμφανώς. Η εν ταυτώ προϋπόθεση τίθεται ως αυτονόητη, κυρίως προς την προάσπιση του καταναλωτικού κοινού, το οποίο και θα πρέπει να διαθέτει ορθή και αντικειμενική ενημέρωση σχετικά με τον πάροχο των επιμέρους τέτοιων υπηρεσιών, όπως και αναφορικά με το είδος, το επίπεδο και τον απονέμοντα τίτλο των παρεχομένων σπουδών (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. Θ', υποπαρ. 6, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4218/2013, άρθρο 6, παρ. 3 και ισχύει από 10/12/2013).

B.2.2. Η υποχρεωτική –έγγραφη ή ηλεκτρονική- τήρηση του αρχείου τού σχολείου

Σε ένα, όμως, οιοδήποτε ιδιωτικό σχολείο, αφ' ής στιγμής αρμοδίως εγκριθεί η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του, χρειάζεται να τηρείται αρχείο, του οποίου την ευθύνη φέρουν τόσο ο ιδιοκτήτης όσο και ο διευθυντής τού σχολείου. Στο εν λόγω αρχείο περιλαμβάνονται τα, εκ των ισχυουσών διατάξεων, βιβλία⁶, τα οποία και θεωρούνται -προ της χρήσεώς τους- από την οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας ή και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 10, παρ. 4· Υ. Α. Φ. 353.1/ 324/ 105657/ Δ1/ 16-10-2002, άρθρο 20, παρ. 10· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 11996/Ε2/23-01-2015). Η τήρησή τους καθίσταται υποχρεωτική καθ' όλον το χρονικό διάστημα της συστάσεως ενός ιδιωτικού σχολείου, ήτοι από της ιδρύσεως έως και της ενδεχόμενης παύσεως ή και διακοπής τής λειτουργίας του. Ωστόσο, χρειάζεται στο σημείο αυτό να υπογραμμισθεί πως από το σύνολο των εν λόγω υπηρεσιακών βιβλίων, το «Βιβλίο Υλικού», το «Βιβλίο Βιβλιοθήκης» και το «Βιβλίο Καταγραφής Ενεργειών Υποστήριξης Εύρυθμης Λειτουργίας» τηρούνται πλέον σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ, ήδη από το σχολικό έτος 2017-2018, το «Βιβλίο Φοίτησης» (απουσιολόγιο) και το «Ευρετήριο» τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα My School (Υ.Α. 10645/ ΓΔ 4/ 2018·Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/ 2019, άρθρο 5, παρ. 2). Οίκοθεν, εννοείται επίσης ότι, στην περίπτωση της μεταβιβάσεως της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου, το έντυπο άλλα και το ηλεκτρονικό αρχείο του περιέρχεται στον νέο ιδιοκτήτη, ενώ κατά την άρση ή και την αναστολή τής λειτουργίας τού

⁶ Στα τηρούμενα, από τις δομές τής δημόσιας και της ιδιωτικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, επίσημα βιβλία συμπεριλαμβάνονται: α) Το «Πρωτόκολλο» - στο οποίο καταχωρούνται όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα έγγραφα, στα οποία εντάσσονται και οι κάθε είδους τίτλοι σπουδών καθώς και τα εμπιστευτικά έγγραφα-, β) το «Βιβλίο Πράξεων» του Διευθυντή και το «Βιβλίο Πράξεων» του Συλλόγου Διδασκόντων, γ) το «Ημερολόγιο Λειτουργίας του Σχολείου» -στο οποίο καταγράφονται καθημερινά, περιληπτικά, τα κατά την κρίση του/της Διευθυντή/ντριας σημαντικότερα γεγονότα που σχετίζονται με τη λειτουργία του σχολείου-, δ) το «Βιβλίο Υλης» κατά τάξη ή τμήματα τάξεων - στο οποίο εγγράφεται αυθημερόν από τον/την εκάστοτε διδάσκοντα/ουσα ο τίτλος τής ενότητας που δίδαξε-, ε) το «Βιβλίο Βιβλιοθήκης» -στο οποίο εντάσσονται, κατά ενότητες, τα βιβλία-, αλλά και το «Βιβλίο Υλικού» -στο οποίο καταγράφονται όλα τα μη αναλώσιμα είδη τού σχολείου-, στ) το «Μητρώο Μαθητών/τριών» -με τα στοιχεία των μαθητών/τριών που εγγράφονται στο σχολείο, ζ) το «Ευρετήριο» -στο οποίο καταχωρούνται το επώνυμο, το όνομα, το όνομα πατέρα, το όνομα μητέρας και ο αριθμός μητρώου των εγγεγραμμένων μαθητών/τριών-, η) τα «Βιβλία Φοίτησης» (απουσιολόγια), όπως και το «Βιβλίο Καταγραφής Ενεργειών Υποστήριξης Εύρυθμης Λειτουργίας» - στο οποίο, εκτός από τα παιδαγωγικά μέτρα, καταγράφονται και οι ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα (π.χ. προσφυγή σε συμβουλευτικό κέντρο), εφόσον αφορούν σε συγκεκριμένους/ες μαθητές/τριες, αλλά και υπό την προϋπόθεση ότι τούτο κρίνεται απαραίτητο από τον/τη Διευθυντή/ντρια του σχολείου ή το Συμβούλιο του Τμήματος- και θ) οι «ατομικοί φάκελοι» των μαθητών/τριών -οι οποίοι φοιτούν στις ΣΜΕΑΕ, σε Τ.Ε. και στην Παράλληλη Στήριξη- κατά πως ορίζεται από τον ν. 3699/2008 (Υ. Α. 10645/ΓΔ 4/ 2018, άρθρο 3·Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/ 2019, άρθρο 3).

σχολείου, το αρχείο παραδίδεται στην οικεία Διεύθυνση της Α/θμιας ή της Β/θμιας Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 13, παρ. 1-3).

B.2.3. Το εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο της λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου

Περαιτέρω, αναφορικά και με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας των σχολικών μονάδων τής Μέσης Εκπαίδευσης, προβλέπεται καταρχάς η υποχρεωτική έγγραφη τήρησή του και στα ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια. Διά των σχετικών, μάλιστα, συγκεκριμένων τού περιεχομένου του θα πρέπει να διαρρυθμίζονται, ευρύτερα, ζητήματα που άπτονται της οργάνωσης και της λειτουργίας τού εν λόγω οργανισμού. Ιδιαίτερως, χρειάζεται στον εν λόγω Κανονισμό να τίθενται σαφώς οι όροι και οι διαδικασίες, οι οποίες αφορούν αφενός στην εγγραφή και στην ένταξη των μαθητών στο ανθρώπινο δυναμικό τού σχολείου και, αφετέρου, στις ανακύπτουσες εξ αυτών υποχρεώσεις τόσο των ιδίων όσο και των γονέων ή κηδεμόνων τους (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 4 και ισχύει από 29-07-2020). Προς τούτο, και οι κηδεμόνες των μαθητών οφείλουν, κατά την εγγραφή τού τέκνου τους στο εν λόγω εκπαιδευτήριο, να παραλαμβάνουν ενυπογράφως ανάτυπο του Εσωτερικού αυτού Κανονισμού λειτουργίας, διαδικασία η οποία ταυτοχρόνως συνιστά δήλωση αποδοχής και τήρησης του περιεχομένου του, εκ μέρους τόσο των ιδίων όσο και των κηδεμονευομένων τους (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 2· Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/ 2019, άρθρο 9, παρ.8, περ. Ζ').

Τα όσα ανωτέρω ετέθησαν, επιβεβαιώνονται, τρόπον τινά, και από τον ν. 4692/2020, από τις σχετικές διατάξεις του οποίου προκύπτει πως η σύνταξη του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου δεν διαφοροποιείται, ευρύτερα, από εκείνον των δημοσίων σχολείων. Προς την κατεύθυνση, λοιπόν, αυτήν, προβλέπεται ότι, από το σχολικό έτος 2020-2021, η οιαδήποτε σχολική μονάδα –άρα και η ανήκουσα σε ένα ιδιωτικό εκπαιδευτήριο- οφείλει να έχει πλέον έναν εγκεκριμένο Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας, στον οποίο θα «εγγράφονται» θέματα σχετικά με την λειτουργία της. Ο εν ταυτά, μάλιστα, Εσωτερικός Κανονισμός θα πρέπει να συντάσσεται κατόπιν της σχετικής εισηγήσεως του Διευθυντή τής σχολικής μονάδας, ενώ, για την οριστικοποιημένη άρθρωση του περιεχομένου του, χρειάζεται η σύμφωνη γνώμη των μελών τού Συλλόγου Διδασκόντων αλλά και των μελών τού

Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων⁷. Να σημειωθεί, ακόμη, ότι, αναφορικά με την ως άνω διαδικασία στις σχολικές δομές τής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, επιβάλλεται και η σύμφωνη γνώμη του Προεδρείου τού Δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου (ν. 4692/2020, άρθρο, 37, παρ. 1).

Ενώ, όμως, στον ν. 4692/2020 τονίζεται ευρύτερα ότι ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας ενός σχολείου χρειάζεται να τύχει της εγκρίσεως τόσο του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου -ο οποίος έχει την παιδαγωγική ευθύνη της σχολικής μονάδας- όσο και του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 4692/2020, άρθρο, 37, παρ. 2), με τον ν. 4713/2020 παρακάμπτεται ευθέως ο ελεγκτικός ρόλος του πρώτου ως προς το περιεχόμενο του Κανονισμού λειτουργίας των σχολικών μονάδων τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, διά του αυτού νόμου σημειώνεται ότι ο εν λόγω Κανονισμός κοινοποιείται –από τον Διευθυντή τού ιδιωτικού σχολείου- στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος και έχει την δυνατότητα να τον αναπέμψει, μόνον στην περίπτωση εκείνη που ακόμη και ένας συγκεκριμένος όρος τού εν λόγω Κανονισμού αντίκειται σε ρητή διάταξη νόμου. Μάλιστα, ο Διευθυντής Εκπαίδευσης υποχρεούται να αναγράφει στην Πράξη αναπομπής τόσο τον συγκεκριμένο όρο όσο και την διάταξη νόμου στην οποία προσκρούει και, κατόπιν, να κοινοποιεί εκείνη στον Διευθυντή του ιδιωτικού σχολείου εντός της χρονικής προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών. Σημειωτέον εδώ ότι, εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τότε θεωρείται πως ο Κανονισμός έχει τύχει της εγκρίσεως του Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 4 και ισχύει από 29-07-2020).

Σύμφωνα, ωστόσο, με τους Μελισσάρη και Λαϊνά, τα όσα εισάγονται, εκ του ν. 4713/2020, περί του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου δεν προβλέπουν την συνδρομή ή την έγκριση του Συλλόγου Διδασκόντων, παρά το ότι το περιεχόμενό του δύναται να αφορά και σε εκπαιδευτικό έργο. Ως εκ τούτου, η σχετική διάταξη εκχωρεί την ευχέρεια στον ιδιοκτήτη τής σχολικής μονάδας ακόμη και της μονομερούς, μέσω του Κανονισμού, μεταβολής των όρων εργασίας τού

⁷ Ο ν. 4692/2020 αναφέρει, εν προκειμένω, ότι ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας ενός σχολείου της δημόσιας Εκπαίδευσης θα πρέπει να τύχει και της αποδοχής ή της συμφωνίας και του ορισμένου από τον οικείο δήμο εκπροσώπου (ν. 4692/2020, άρθρο 37, παρ. 1). Αφ' ής στιγμής, όμως, ο εκάστοτε δήμος, διά της οικείας Επιτροπής Παιδείας, γνωμοδοτεί και επιλαμβάνεται για θέματα σχετικά με την αρτιότερη οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων –και μόνον- σχολείων τής Α/θμιας και της Β/θμιας Εκπαίδευσης, εννοείται πως -στην περίπτωση των ιδιωτικών σχολείων- δεν νομιμοποιείται η συμμετοχή εκπροσώπου τού δήμου στην διάρθρωση του εσωτερικού κανονισμού του σχολείου (ν. 1566/1985, άρθρο 50, παρ. 3).

εκπαιδευτικού προσωπικού, αφού η μόνη προϋπόθεση για την ισχύν τού Εσωτερικού Κανονισμού είναι η μη αντίθεσή του σε ρητή διάταξη νόμου (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020).

Οι ως άνω επισημάνσεις των Μελισσάρη-Λαϊνά δεν τεκμαίρονται από την σχετική διάταξη του ν. 4713/2020, η οποία τροποποιεί τα αναφερόμενα στο άρθρο 11, παρ. 1 του ν. 682/1977 και, προς τούτο, επηρεάζει τις ευρύτερες, περί των Εσωτερικών Κανονισμών λειτουργίας των σχολικών μονάδων, διατυπώσεις τού ν. 4692/2020 μόνον ως προς την έγκριση εκείνων και εκ του Συντονιστού τού Εκπαιδευτικού Έργου. Υπό την έννοια αυτήν, ο ν. 4713/2020 δεν παρακάμπτει την αποδοχή τού Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου τόσο εκ των μελών τού Συλλόγου Διδασκόντων όσο και εκ των μελών τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, ή και εκείνων τού Δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου, εάν πρόκειται για σχολική δομή τής Β/θμιας Εκπαίδευσης (ν. 4692/2020, άρθρο, 37, παρ. 1). Παραλλήλως, θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι, ήδη με τον ν. 682/1997, ο νομοθέτης προφυλάσσει την αυθαίρετη, εκ μέρους τού ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου, άρθρωση του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας, καθότι προβλέπει πως με απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύνανται να καθορίζονται και οι γενικές αρχές τής συντάξεώς του (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 3). Η εν λόγω, μάλιστα, διάταξη βαίνει συνεπικουρούμενη εκείνης τού ν. 4692/2020, σύμφωνα με την οποία η εν ταυτώ απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων λαμβάνεται κατόπιν και της σχετικής εισήγησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και, βεβαίως, είναι εφικτό να εκδίδεται και περί του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας των δημοσίων σχολείων. Παρά ταύτα, ακόμη και στην περίπτωση αυτήν δεν αποστερείται, από τους συντάκτες ενός Κανονισμού, η δυνατότητα να θέσουν ειδικότερους κανόνες, οι οποίοι, όμως, θα εστιάζουν αποκλειστικά σε «ειδικά» ζητήματα μίας σχολικής μονάδας, τα οποία και θα αφορούν στην οργάνωση και στην λειτουργία τής σχολικής μονάδας, στην συνεργασία με τους γονείς-κηδεμόνες και τους συλλόγους τους καθώς και με τα μαθητικά συμβούλια, ή και σε θέματα που άπτονται τόσο της συμπεριφοράς των μαθητών και των μαθητριών όσο και της εν γένει αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των μελών της σχολικής μονάδας (ν. 4692/2020, άρθρο, 37, παρ. 3).

B.3. Τα όργανα διοίκησης των ιδιωτικών σχολείων

B.3.1. Προϋποθέσεις και διαδικασία επιλογής των στελεχών τού εκπαιδευτικού οργανισμού

Η ευθύνη της διοίκησης ενός ιδιωτικού σχολείου ανήκει πρωτίστως στον ιδιοκτήτη του ή, προφανώς, στον νόμιμο εκπρόσωπό του, εάν πρόκειται περί νομικού προσώπου (ν. 682/1977, άρθρο 1). Ο ιδιοκτήτης φέρει, μάλιστα, την πρωταρχική ευθύνη για την οιαδήποτε πράξη ή παράλειψη, διά της οποίας δυσχεραίνεται η άρτια και η ομαλή λειτουργία τού εν λόγω σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 9, παρ. 1). Προς τούτο, και ο ίδιος οφείλει -εφόσον διαπιστώσει παραβάσεις ή παραλείψεις τόσο του Διευθυντού όσο και του διδακτικού προσωπικού τού σχολείου- να υποδείξει άμεσα την συμμόρφωση εκείνων προς τα εν γένει καθήκοντά τους. Σε όποια άλλη διαφορετική περίπτωση, δύναται να αναφέρει τα σχετικά στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 9, παρ. 2). Σημειωτέον, ωστόσο, εδώ ότι ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου – ή το οιοδήποτε μέλος, εταίρος ή μέτοχος τού ιδιοκτήτη, εφόσον αυτός συνιστά νομικό πρόσωπο- δύναται να μετέχει στις συνεδριάσεις τού Συλλόγου Διδασκόντων, μόνον εάν φέρει την εκπαιδευτική ιδιότητα. Η εν ταυτώ, βέβαια, διάταξη είναι σαφής και, προφανώς, δεν καθιστά υποχρεωτική την παρουσία τού ιδιοκτήτη στο εν λόγω όργανο -όπως εσφαλμένως ισχυρίζονται οι Μελισσάρης-Λαϊνά- αλλά δυναμική, υπό την έννοια ότι, ως εκπαιδευτικός, μπορεί να εκφέρει άποψη επί παιδαγωγικών ή και εκπαιδευτικών θεμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 9, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 5 και ισχύει από 29-07-2020· Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020).

Με τον ν. 4547/2018, ο ορισμός Διευθυντού και στα ιδιωτικά σχολεία τής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθίστατο υποχρεωτικός, ανεξάρτητα από την οργανικότητά των. Στις σχολικές μονάδες, όμως, της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η εν λόγω διοικητική θέση αφορούσε σε οργανικότητα τεσσάρων (4) θέσεων και άνω, ενώ -στην περίπτωση διθεσίων και τριθεσίων σχολικών μονάδων και της ιδιωτικής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης- διευθυντικά καθήκοντα εκτελούσε ο Προϊστάμενος εκείνων (ν. 4547/2018, άρθρο 30, παρ. 4-5· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019). Για τον ορισμό δε τού Υποδιευθυντού μίας σχολικής μονάδας και τής ιδιωτικής Α/θμιας ή και της Β/θμιας Εκπαίδευσης, ο ν. 4547/2018 ρητώς ανέφερε ότι προβλέπετο, εφόσον και το εν λόγω

σχολείο ήταν δυναμικότητας εκατόν-είκοσι (120) μαθητών και άνω, ενώ, εάν στο σχολείο φοιτούσαν πλέον των διακοσίων-εβδομήντα (270) μαθητών, εδύνατο να ορισθεί και δεύτερος υποδιευθυντής (ν. 4547/2018, άρθρο 30, παρ. 6· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Πέραν, όμως, των ως άνω λειτουργικών, τρόπων τινά, προϋποθέσεων, διά του ν. 4547/2018 εισήγοντο ειδικότερα και τα κριτήρια επιλογής, τα οποία και όφειλαν να πληρούν οι ενδιαφερόμενοι να καταλάβουν μία εκ των ως άνω διευθυντικών θέσεων. Προς τούτο, επισημαίνεται αρχικά ότι προϋπόθεση για την επιλογή σε θέση στελέχους και της ιδιωτικής Εκπαίδευσης –εξαιρουμένων των Προϊσταμένων των διθεσίων και των τριθεσίων ιδιωτικών δημοτικών σχολείων αλλά και των ιδιωτικών νηπιαγωγείων– είναι η κατοχή του υπηρεσιακού βαθμού Α΄, καθώς και η πιστοποιημένη γνώση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) Α΄ επιπέδου, η οποία, ωστόσο, τεκμαίρεται για τους εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ-86, δίχως την προσκόμιση του σχετικού πιστοποιητικού (ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ. 1· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019). Παραλλήλως, προβλέπετο ότι για την θέση του Διευθυντού επιλέγονται εκπαιδευτικοί της οικείας βαθμίδας⁸ με δεκαετή τουλάχιστον εκπαιδευτική υπηρεσία στην εν λόγω βαθμίδα, οι οποίοι και θα έπρεπε να έχουν ασκήσει, τουλάχιστον για οκτώ (8) έτη, διδακτικά καθήκοντα σε σχολικές μονάδες. Από τα εν λόγω, μάλιστα, έτη άσκησης διδακτικών καθηκόντων, τα τρία (3), κατά μείζονα λόγο, εξ αυτών χρειαζέτο να έχουν διανυθεί σε αντίστοιχους με την προς κάλυψη θέση τύπου σχολείων της οικείας βαθμίδας –με την συμπλήρωση βεβαίως σε εκείνα τουλάχιστον του πενήντα τοις εκατό (50%) του υποχρεωτικού ωραρίου τους- (ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ. 6· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019). Ωστόσο, για τους Προϊσταμένους των διθεσίων και των τριθεσίων ιδιωτικών δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων, όπως και για τους Υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων τής Α/θμιας και της Β/θμιας ιδιωτικής Εκπαίδευσης, δεν απαιτείτο η κατοχή του Α΄ υπηρεσιακού βαθμού παρά μόνον η πιστοποιημένη γνώση Τ.Π.Ε. Α΄ επιπέδου καθώς και η διδακτική υπηρεσία τουλάχιστον επί οκταετίαν (ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ.

⁸ Ειδικότερα: α) υποψήφιοι για τις θέσεις Διευθυντών των σχολικών δομών τής Α/θμιας Εκπαίδευσης δύνανται να είναι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων των κλάδων που υπηρετούν στην εν λόγω βαθμίδα Εκπαίδευσης, β) υποψήφιοι για τις θέσεις Διευθυντών νηπιαγωγείων μπορεί να είναι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ-60 και γ) υποψήφιοι για τις θέσεις Διευθυντών των σχολικών μονάδων της Β/θμιας Εκπαίδευσης είναι εφικτό να είναι εκπαιδευτικοί της οικείας βαθμίδας των κλάδων ΠΕ-01 έως και ΠΕ-08, ΠΕ-11, ΠΕ-33, ΠΕ-34, ΠΕ-40 και ΠΕ-78 έως και ΠΕ-91 (ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ. 6· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

7· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Διά του ν. 4547/2018 διευκρινίζετο, επιπλέον, και οι υπηρεσιακές εκείνες συγκείμενες, οι οποίες λειτουργούσαν ως παράγοντες ανασταλτικοί (κωλύματα) τού διορισμού ενός εκάστου εκπαιδευτικού σε θέση στελέχους τής Εκπαίδευσης. Προς τούτο, λοιπόν, ανεφέρετο ότι δεν εδύνατο να καταλάβει τέτοια θέση εκπαιδευτικός, ο οποίος: α) είχε τιμωρηθεί, κατόπιν τής εξάντλησης της πειθαρχικής διαδικασίας, με την ποινή τής προσωρινής παύσης για πειθαρχικό παράπτωμα (ν. 3528/2007, άρθρο 109), β) είχε αποδεδειγμένα προσκομίσει, κατά την διαδικασία επιλογής, πλαστά πιστοποιητικά περί των τυπικών προσόντων ή και είχε υποβάλει αναληθή στοιχεία (ν. 4547/2018, άρθρο 24) και γ) έχει υποστεί απαλλαγή από τα καθήκοντά του (ν. 4547/2018, άρθρο 31, παρ.1, περ. β΄) ή και έχει βαθμολογηθεί ως ανεπαρκές ή ακατάλληλο στέλεχος Εκπαίδευσης (ν. 4547/2018, άρθρο 40, παρ. 9 και 10). Σημειωτέον εδώ ότι οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής τού εν λόγω υποψηφίου έπρεπε να συντρέχουν κατά την λήξη τής προθεσμίας υποβολής των σχετικών αιτήσεων, ενώ τα ως άνω αναφερόμενα κωλύματα επιλογής δεν έπρεπε να συντρέχουν τόσο κατά τον χρόνο λήξης των υποψηφιοτήτων όσο και κατά τον χρόνο τοποθέτησης από το αρμόδιο όργανο ν. 4547/ 2018, άρθρο 22, παρ. 9 και 11· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Κατά τον ν. 4547/2018, ο έλεγχος, περί της συνδρομής ή μη των αναγκαίων προϋποθέσεων στο πρόσωπο του προτεινόμενου, ασκείτο –διαδικαστικά– από το κατά βαθμίδα αρμόδιο συλλογικό όργανο, δηλαδή το Π.Υ.Σ.Π.Ε. ή το Π.Υ.Σ.Δ.Ε. Στις συνεδριάσεις, μάλιστα, των εν λόγω διευρυμένων πλέον Υπηρεσιακών Συμβουλίων μετείχαν και ένας (1) Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου –ο οποίος προέρχεται από την οικεία βαθμίδα Εκπαίδευσης– αλλά και ένας (1) εκπαιδευτικός τής οικείας τού ιδιωτικού σχολείου Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, ο οποίος και, σημειωτέον, θα έπρεπε να διαθέτει δεκαπενταετή τουλάχιστον εκπαιδευτική υπηρεσία στην ίδια βαθμίδα Εκπαίδευσης. Η μόνη, επί του προκειμένου, εξαίρεση που, εκ του ν. 4610/2019, εισήχθη εδώ είναι πως -για την επιλογή ενός διοικητικού στελέχους τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης– στην θέση των αιρετών εκπροσώπων των δημοσίων εκπαιδευτικών συμμετείχε και ένας εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας (Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.) καθώς και ένας

εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης (ν. 4547/2018, άρθρο 26, παρ. 1· ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4610/2019 και ισχύει από 07/05/2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019). Στην περίπτωση, πάντως, κατά την οποία το ως άνω αρθρωμένο Υπηρεσιακό Συμβούλιο απεφαίνεται καταφατικώς, ήτοι διεπίστωνε ότι ο προταθείς εκπαιδευτικός διέθετε πράγματι τα προσόντα που ορίζει ο νόμος, τότε η πρόταση (επιλογή) τού ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου δέσμευε την Διοίκηση, υπό την έννοια ότι υποχρεούτο να τον ορίσει⁹ (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019). Εάν, όμως, οι προτεινόμενοι για τις θέσεις των Προϊσταμένων και των Υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων –άρα και των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων- δεν επικάλυπταν τις προϋποθέσεις τής οκταετούς διδακτικής υπηρεσίας ή και της πιστοποιημένης γνώσης Τ.Π.Ε. Α΄ επιπέδου, ως υποψήφιοι εδύναντο να είναι και εκπαιδευτικοί με ελάσσονα –της οκταετίας- χρόνον υπηρεσίας ή και δίχως να διαθέτουν την προβλεπόμενη πιστοποίηση Τεχνολογιών, Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) (ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 4· ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ. 7· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Με τον ν. 4713/2020, σημειώνεται καταρχάς ότι, στην περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου –είτε ως φυσικό πρόσωπο, είτε ως μέλος, ως εταίρος ή και ως μέτοχος του νομικού προσώπου ή, ακόμη, και ως μέλος της ένωσης προσώπων- είναι εκπαιδευτικός τής αντίστοιχης βαθμίδας Εκπαίδευσης δύναται να ορίζεται –κατ’ έτος- και Διευθυντής ή Υποδιευθυντής ή Προϊστάμενος τής εν λόγω σχολικής μονάδας, εφόσον, όμως, και εκείνος πληροί τις εκ του νόμου προβλεπόμενες προϋποθέσεις (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Αντιστοίχως, σε θέση στελέχους τής ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης είναι εφικτό να ανέλθει και ο οιοσδήποτε άλλος εκπαιδευτικός ενός ιδιωτικού σχολείου, με απόφαση του οικείου

⁹ Με τον όρο «πρόταση» (του ιδιοκτήτη της σχολικής μονάδας) υποδηλώνεται, κατά την βούληση του νομοθέτη, ότι ο ιδιοκτήτης ή και ο νόμιμος εκπρόσωπος του σχολείου προτείνει (επιλέγει) ή τον εαυτό του ή και έναν από τους εκπαιδευτικούς που διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, εκείνον τον εκπαιδευτικό που επιθυμεί να ορίσει για το συγκεκριμένο σχολικό έτος ως Διευθυντή, Προϊστάμενο ή και Υποδιευθυντή της σχολικής του μονάδας. Ο διοικητικός έλεγχος, ο οποίος διενεργείται από τα αρμόδια Υπηρεσιακά Συμβούλια στο πλαίσιο της κρατικής εποπτείας, περιορίζεται μόνον στο εάν ο υποψήφιος διαθέτει ή δεν διαθέτει τα νόμιμα προσόντα (έλεγχος νομιμότητας) (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 291/2013, κατά το μέρος που αφορά στην ερμηνεία τής παρ. 4 του άρθρου 25 του ν. 682/1977).

Διευθυντή Εκπαίδευσης¹⁰, κατόπιν της σχετικής προς εκείνον προτάσεως του ιδιοκτήτη -ή και του νόμιμου εκπροσώπου του σχολείου- και, οπωσδήποτε, και εκείνος, όπως και ο ιδιοκτήτης ενός σχολείου, κατά τις προϋποθέσεις και την διαδικασία, έτσι όπως εκείνες προβλέπονται και περί των δημοσίων σχολικών μονάδων (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4073/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020· ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Ειδικότερα, ως προς τις προϋποθέσεις διορισμού στην θέση του Διευθυντού, του Υποδιευθυντού ή και του Προϊσταμένου μίας ιδιωτικής σχολικής μονάδας χρειάζεται εκ μέρους τους να επικαλύπτονται οι τυπικές εκείνες προϋποθέσεις, οι οποίες και σχετικώς εισάγονται -εκ του ν. 4547/2018- και περί των στελεχών τής δημόσιας Εκπαίδευσης, καθώς και τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια διαθέτουν την αυτήν οργάνωση με τα δημόσια σχολεία (ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020· ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 140871/ Ν1/ 30-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Εάν, ωστόσο, αποδεδειγμένα διαπιστωθεί πως δεν προσφέρεται ή και δεν εξυρίσκεται ιδιωτικός εκπαιδευτικός -έχων τα, κατά τον νόμον, απαιτούμενα προσόντα- για να αναλάβει την διεύθυνση της σχολικής μονάδας, τότε δύνατο να ανατεθούν καθήκοντα Διευθυντού – ή και Υποδιευθυντού ή και Προϊσταμένου- σε ιδιωτικό εκπαιδευτικό με υπηρεσιακό βαθμό κατώτερο του προβλεπομένου, έπειτα βεβαίως από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Διευθυντού Εκπαίδευσης και, προφανώς, κατόπιν της σχετικής προτάσεως του ιδιοκτήτη της σχολικής μονάδας (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020).

¹⁰ Να διευκρινισθεί, εντελώς παρενθετικά, ότι η εν λόγω απόφαση ορισμού, ως συστατική διοικητική πράξη με την οποία επέρχεται η μεταβολή τής υπηρεσιακής κατάστασης του εκπαιδευτικού, αφορά και ισχύει καθ' όλη την διάρκεια του σχολικού έτους, ενώ αναρτάται και στον διαδικτυακό τόπο «Διαύγεια» (<https://diavgeia.gov.gr/>). Ο Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης (Α.Δ.Α.) καθώς και ο αριθμός πρωτοκόλλου της σχετικής διοικητικής πράξης ορισμού (Απόφαση ορισμού) θα πρέπει να καταχωρείται άμεσα στο ΠΣ Myschool από τον Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος διαθέτει και την, κατά τόπο, αρμοδιότητα έκδοσης της Απόφασης ορισμού (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 95242/Ν1/12-06-2019).

Επιπλέον, δέον είναι να επισημανθεί ότι ο ν. 4713/2020 εκχωρεί πλέον την δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου να προτείνει και, ακολούθως, ο Διευθυντή Εκπαίδευσης να ορίσει πλέον τού ενός Υποδιευθυντές σε μία σχολική μονάδα τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, εάν τούτο επιτάσσουν οι οργανωτικές και οι λειτουργικές ανάγκες της. Από την άλλη πλευρά και, κατά την ίδια των προγενεστέρων διαδικασία, είναι εφικτή εκ του ιδιοκτήτη τόσο η αντικατάσταση των Υποδιευθυντών όσο και η κατάργηση της θέσεώς τους (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020).

Εκ των όσων, πάντως, προγενεστέρας διεμείφθησαν, είναι σαφές πως η σχετική νομοθεσία δεν εισάγει τις απαραίτητες δεσμεύσεις επί της επιλογής των στελεχών των ιδιωτικών σχολικών μονάδων. Ως εκ τούτου, ακόμη και εάν οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες τού διορισμού τους είναι κοινές με εκείνες του ορισμού των στελεχών των δημοσίων εκπαιδευτηρίων, εντούτοις ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού σχολείου είναι εκείνος, ο οποίος δύναται να επιλέξει για τις εν λόγω θέσεις τον εκπαιδευτικό που ο ίδιος επιθυμεί, έστω και εάν αυτός δεν πληροί τα εκ του νόμου ορισθέντα κριτήρια επιλογής (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020· Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020) .

B.3.2. Καθήκοντα και υποχρεώσεις των διοικητικών στελεχών ενός ιδιωτικού σχολείου

Στον ν. 682/1977, ενυπάρχουν διατάξεις που αναφέρονται, έστω και συνοπτικά, στις αρμοδιότητες του Διευθυντού μίας σχολικής μονάδας τής Α/θμιας ή και της Β/θμιας Εκπαίδευσης, οι οποίες, ωστόσο, ενισχύονται εξειδικευτικά στις εκφορές τους και από την υπ. αρ. Φ. 353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002 –με τις όποιες τροποποιήσεις και προσθήκες- Υπουργική Απόφαση περί των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων των στελεχών ευρύτερα τής δημόσιας Εκπαίδευσης. Άλλωστε, και από τον εν λόγω νόμο προβλέπεται η ως άνω νομική συνάφεια, καθώς ρητώς σημειώνεται ότι τα ειδικότερα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των Διευθυντών των ιδιωτικών σχολείων, όπως και του διδακτικού προσωπικού, είναι τα όσα εκάστοτε ορίζονται και περί των δημοσίων σχολείων (ν. 682/1977, άρθρο 26, παρ. 1).

Εκκινώντας, λοιπόν, από τα όσα ειδικώς εισάγονται διά του εν λόγω νόμου, ο Διευθυντής ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου αναλαμβάνει την ευθύνη τής ομαλής, από εκπαιδευτικής απόψεως, λειτουργίας του σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 26, παρ. 3· Υ.Α. Φ. 353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002, άρθρο 27, παρ.1-2). Προς τούτο, και οφείλει να συνεργάζεται άμεσα με τον ιδιοκτήτη τού σχολείου, στον οποίον και υποχρεούται όχι μόνον να γνωστοποιεί αλλά και να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης των οιασδήποτε ζητημάτων ανακύψουν κατά την διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στην περίπτωση, μάλιστα, κατά την οποία ο Διευθυντής διαπιστώσει την αμέλεια ή και την απροθυμία του ιδιοκτήτου να συνδράμει στην επίλυση τέτοιων προβλημάτων, οφείλει να αναφέρει τα σχετικά στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ειδάλως ευρίσκεται και εκείνος υποκείμενος σε πειθαρχικό έλεγχο (ν. 682/1977, άρθρο 26, παρ. 3). Παραλλήλως, στον αυτόν νόμο διευκρινίζεται ότι ο Διευθυντής ενός ιδιωτικού σχολείου υποχρεούται να παρευρίσκεται στο σχολείο καθ' όλο το διάστημα των εργασιμών ωρών. Για τον λόγο αυτόν, και δεν δύναται να διδάσκει σε έτερο εκπαιδευτήριο οιαδήποτε τύπου, παρά μόνον σε άλλη σχολική μονάδα του εκπαιδευτηρίου, στο οποίο διατηρεί την οργανική θέση του (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020· Υ.Α. Φ. 353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002, άρθρο 28, παρ.2, περ. α'· Σκουρή & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Κατά την απουσία, μάλιστα, του Διευθυντού ή και του Υποδιευθυντού από την σχολική μονάδα στην οποία και προϊστάτο, θα πρέπει να ορισθεί ο αντικαταστάτης των. Στο ενδεχόμενο αυτό, ο Διευθυντής Εκπαίδευσης οφείλει να ελέγξει εάν ο προτεινόμενος διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα και εάν, οπωσδήποτε, στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ν. 4713/2020 (άρθρο 8, παρ. 2), εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση σε εκείνον της πρότασης του ιδιοκτήτη, οπότε και, ακολούθως, να προβεί στον διορισμό του. Σε διαφορετική περίπτωση, αναπέμπει, εντός της ίδιας προθεσμίας, την πρόταση στον ιδιοκτήτη, προκειμένου να προταθεί εκ νέου υποψήφιος. Εάν, παρά ταύτα, η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτος, θεωρείται ότι έχει εγκριθεί ο διορισμός τού προτεινόμενου προσώπου (ν. 682/1977, άρθρο 25, παρ. 6, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 8, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020).

Πέραν, όμως, των όσων σχετικώς αναφέρονται στον ν. 682/1977, διά της υπ. αρ. Φ. 353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002 Υπουργικής Αποφάσεως εισάγονται, ως προαναφέρθη, έτι εξειδικευμένες διατάξεις περί των καθηκόντων των Διευθυντών ή

και των Προϊσταμένων των –δημοσίων ή και ιδιωτικών- σχολικών μονάδων. Μάλιστα, στην ανά χείρας Υπουργική Απόφαση τα όσα αφορούν σε εκείνους, εγγράφονται σε πέντε θεματικούς, τρόπον τινά, άξονες, καθένας εκ των οποίων εστιάζει στις υποχρεώσεις των Διευθυντών και των Προϊσταμένων των σχολικών μονάδων, ως ακολούθως: α) γενικά καθήκοντα και αρμοδιότητες εκείνων (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 28, όπως προστέθηκε με τις Υ.Α. 84172/IB/13-07-2010 και Φ.353.1/26/15334/Δ1/25-09-2014), β) καθήκοντα και αρμοδιότητές των σε σχέση με τον Σύλλογο Διδασκόντων (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 29), γ) καθήκοντα και αρμοδιότητες σε σχέση με τους διοικητικούς και παιδαγωγικούς προϊσταμένους τους (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 30), δ) καθήκοντα και αρμοδιότητες των Διευθυντών και των Προϊσταμένων των σχολείων σε σχέση με τους μαθητές (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 31), και ε) καθήκοντα και υποχρεώσεις των σε σχέση με τα όργανα λαϊκής συμμετοχής και τους λοιπούς συντελεστές Εκπαίδευσης (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 32). Υπό μία, πάντως, ολιστικού –κατά το εφικτό- τύπου, θεώρηση των ως άνω κανονιστικών διατάξεων, προκύπτει εν τέλει πως ο Διευθυντής ή και ο Προϊστάμενος μίας δημόσιας ή και ιδιωτικής σχολικής μονάδας είναι ο διοικητικός, ο επιστημονικός αλλά και ο παιδαγωγικός υπεύθυνος της σχολικής κοινότητας, την οποία και καθηκόντως εκπροσωπεί (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 27).

Και, ενώ ο ν. 682/1977 αναφέρεται, έστω και περιγραμματακά, στις αρμοδιότητες των Διευθυντών των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, δεν συμβαίνει το ίδιο και με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις, τις οποίες δύνανται ή οφείλουν να αναλάβουν οι Υποδιευθυντές των ιδιωτικών σχολείων. Εισέτι, λοιπόν, προσδιοριστική και προς τα καθήκοντα των εν λόγω στελεχών τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης παραμένει η υπ. αρ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002 Υπουργική Απόφαση. Σύμφωνα, μάλιστα, με τις σχετικές εκείνης διατάξεις, ο Υποδιευθυντής -μίας εκ των δομών τής δημόσιας ή της ιδιωτικής Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης- οφείλει ειδικότερα: α) να παραμένει στο σχολείο καθ' όλην την διάρκεια του εργασιακού ωραρίου των εκπαιδευτικών, β) να συνεργάζεται με τον Διευθυντή και να συνδράμει των προσπαθειών εκείνου για την ομαλή λειτουργία του σχολείου, γ) να διεκπεραιώνει την υπηρεσιακή αλληλογραφία τού σχολείου και να αρχειοθετεί τα σχετικά έγγραφα, δ) να συντάσσει τα «απογραφικά δελτία», να συμπληρώνει και να αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες τα στατιστικά στοιχεία και ό,τι άλλο ζητείται από εκείνες, ε) να καταρτίζει, σε

συνεργασία με τους διδάσκοντες, το πρόγραμμα των ημερησίων εφημεριών και να μεριμνά για την εφαρμογή του, στ) να ενασχολείται με την έγκαιρη διανομή των διδακτικών εγχειριδίων στους μαθητές και ζ) να επιλαμβάνεται του «Βιβλίου υλικού» του σχολείου, όπως και της ορθής λειτουργίας των εποπτικών μέσων διδασκαλίας (Υ.Α. Φ.353.1/324/105657/Δ1/16-10-2002, άρθρο 33, παρ. 1-2).

B.4. Το ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας και η παροχή πρόσθετων εκπαιδευτικών υπηρεσιών των ιδιωτικών σχολείων

B.4.1. Το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.) και η δυνατότητα αναμόρφωσής του

Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής Εκπαιδύσεως δεν είναι μόνον των ιδίων τύπων ή βαθμίδων των δημοσίων σχολείων (ν. 682/1977, άρθρο 3, παρ. 1), αλλά διαθέτουν και την αυτήν οργάνωση με τα αντίστοιχα δημόσια σχολεία και, ως εκ τούτου, εφαρμόζουν το εκάστοτε για εκείνα ισχύον ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4713/2020, άρθρο 3, παρ. 1, περ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Υπό την έννοια αυτήν, ο ν. 682/1977 αναφέρεται καταρχάς στην υποχρεωτική πρωινή λειτουργία των ημερησίων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (ν. 682/1977, άρθρο 15, παρ. 2), η οποία δεν δύναται να άρχεται προ της ογδότης (8^{ης}) πρωινής (ν. 682/1977, άρθρο 15, παρ. 3). Επιπλέον, στον αυτόν νόμο διευκρινίζεται ότι επιτρέπεται και η απογευματινή λειτουργία των ημερησίων ιδιωτικών σχολείων -έως δύο συνεχή σχολικά έτη- μόνον εάν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, τους οποίους και, τρόπον τινά, επιβάλλουν οι εκάστοτε συνθήκες. Οπωσδήποτε, όμως, μία τέτοια εξέλιξη προαπαιτεί την αιτιολογημένη έκθεση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης και, προφανώς, την έκδοση σχετικής Υπουργικής Αποφάσεως (ν. 682/1977, άρθρο 15, παρ. 4). Σημειωτέον, εδώ, ότι στον αυτόν νόμο εγγράφεται και σχετική ρύθμιση για τα εσπερινά ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, για τα οποία προβλέπεται πως η λειτουργία τους δεν πρέπει να παρατείνεται πέραν της 10:45 εσπερινής (ν. 682/1977, άρθρο 15, παρ. 3).

Στα ιδιωτικά σχολεία αναγνωρίζεται, επίσης, τόσο η ευχέρεια αναδιάρθρωσης επί του ισχύοντος, περί των δημοσίων σχολείων, Εβδομαδιαίου Ωρολογίου Προγράμματος Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.), όσο και η δυνατότητα για την από μέρους τους παροχή και επιπρόσθετων –πέραν του ωρολογίου προγράμματος- εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (ενισχυτική διδασκαλία, πρόσθετη διδακτική στήριξη, ενίσχυση της γλωσσομάθειας, καθώς και διδασκαλία επιπλέον γνωστικών αντικειμένων) (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 3, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Σύμφωνα, μάλιστα, με τον ν. 4610/2020, η όποια εκ των ως άνω επιλογών «ενεργοποιείται» κατόπιν του ελέγχου νομιμότητας –ως προς το πρόγραμμα σπουδών αλλά και ως προς το παιδαγωγικό περιεχόμενο της διδασκαλίας- από την

οικεία Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4610/2019, άρθρο 203 και ισχύει από 07/05/2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018). Οπότε, και οι οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης θα έπρεπε να διατυπώσουν αιτιολογημένα τα συμπεράσματα του εν λόγω ελέγχου και, παράλληλα, όφειλαν προς τούτο να ενημερώσουν εγγράφως τις εποπτευόμενες ιδιωτικές σχολικές μονάδες έως και την δεκάτη (10^η) Ιουλίου (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018).

Με τον ν. 4713/2020 φαίνεται, όμως, να παρακάμπτεται ο έλεγχος νομιμότητας της Διοίκησης επί των ως άνω πρόσθετων εκπαιδευτικών δράσεων εντός των σχολικών μονάδων της ιδιωτικής Εκπαίδευσης. Στην σχετική, άλλωστε, διάταξη αναφέρεται ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικές υπηρεσίες αποφασίζονται –πριν από την έναρξη του διδακτικού έτους- από τον ιδιοκτήτη του σχολείου, έπειτα από εισήγηση του Διευθυντή του, και εντάσσονται στο διευρυμένο ωρολόγιο πρόγραμμά του, το οποίο και γνωστοποιείται απλώς στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 2^β, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020).

Ωστόσο, χρειάζεται να σημειωθεί εδώ πως η συγκεκριμένη εξέλιξη δεν είναι, τρόπον τινά, πρωτοείσακτη εκ του ν. 4713/2020, καθώς με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ήδη -από το 2018- προεβλέπετο πως οι όποιες παρεκκλίσεις εκ του Εβδομαδιαίου Ωρολογίου Προγράμματος Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.), θα αποστέλλονται από τις/τους Διευθύντριες/-ντες των ιδιωτικών σχολικών μονάδων στις/στους Διευθύντριες/-ντες Εκπαίδευσης προς ενημέρωσή τους (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018, όπως τροποποιήθηκε με την Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 138175/Ν1/23-08-2018). Βέβαια, η εν λόγω εγκύκλιος, κατά αντιδιαστολή προφανώς τού ν. 4713/2020, ανεγνώριζε ως καθοριστικό προς τούτο τον ρόλο της/του Συντονίστριας/-στη Εκπαιδευτικού Έργου και του/της Διευθυντή/ντριας της ιδιωτικής σχολικής μονάδας, οι οποίοι όφειλαν να συναποφασίζουν και να συνυπογράφουν το Ε.Ω.Π.Δ. (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018).

Περαιτέρω, και ως προς τις προϋποθέσεις, οι οποίες εισήγοντο πλέον εκ του ν. 4713/2020 επί του διευρυμένου Εβδομαδιαίου Ωρολογίου Προγράμματος (Ε.Ω.Π.Δ.) ενός ιδιωτικού σχολείου, χρειάζεται να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα: α) να μην

υπερβαίνει τις σαράντα (40) ώρες –συμπεριλαμβανομένων και των ωρών του υποχρεωτικού ωρολογίου προγράμματος- για την οιαδήποτε τάξη εκάστης σχολικής βαθμίδας του σχολείου, β) να αφορά σε όλους τους μαθητές τής τάξης ή των τάξεων για τις οποίες υλοποιούνται, γ) να υπολογίζονται οι ώρες απασχόλησης των εκπαιδευτικών τής ιδιωτικής σχολικής μονάδας στις εν ταυτώ πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες ως ώρες κανονικής εβδομαδιαίας διδασκαλίας (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 2^α-2^γ, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020). Σημειωτέον εδώ ότι από τις εν λόγω προϋποθέσεις ελλείπει ατυχώς εκείνη, σύμφωνα με την οποία το Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.) –με τις όποιες τυχόν αποκλίσεις- θα έπρεπε οπωσδήποτε να εδράζεται σε αμιγώς παιδαγωγικά κριτήρια ή στοχεύσεις (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4610/2019, άρθρο 203 και ισχύει από 07/05/2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018).

Σχετικά, πάντως, με την επιλογή τής οικείας, ενός ιδιωτικού σχολείου, άρθρωσης του Εβδομαδιαίου Ωρολογίου Προγράμματος Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.), προβλέπεται περαιτέρω, ότι -κατά την διδασκαλία όλων των μαθημάτων και όχι μόνον εκείνων της «Πληροφορικής» και των «Ξένων Γλωσσών», όπως αναφερόταν στον ν. 4472/2017-, επιτρέπεται η κατανομή των μαθητών εκάστης τάξης σε περισσότερα του ενός τμήματα (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020· ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 5 και ίσχυε από 19/05/2017). Παραλλήλως, και ιδιαιτέρως ως προς το μάθημα των «Ξένων Γλωσσών», επισημαίνεται ότι τα ιδιωτικά σχολεία, στο πλαίσιο του υποχρεωτικού ή και του διευρυμένου ωρολογίου προγράμματός τους, δύνανται να επιλέγουν ποιές και πόσες ξένες γλώσσες θα διδάσκουν, πλέον εκείνων, βεβαίως, που προβλέπονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020· ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 5 και ίσχυε από 19/05/2017· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 132523/Ν1/03-08-2018).

B.4.2. Η δυνατότητα παροχής πρόσθετων, του υποχρεωτικού και του διευρυμένου Ε.Ω.Π.Δ., υπηρεσιών στα ιδιωτικά σχολεία

Ακολούθως, και αναφορικά με την περίπτωση των πρόσθετων εκπαιδευτικών υπηρεσιών ενός ιδιωτικού σχολείου, δινόταν, ήδη με τον ν. 4264/2014, η δυνατότητα σε εκείνο να αξιοποιεί -για τον λόγο αυτόν- τις κτηριακές εγκαταστάσεις του, όπως και τις λοιπές υποδομές του, και σε χρόνον εκτός διδακτικού ωραρίου ή και πέραν των διδακτικών ημερών. Μάλιστα, στον ίδιο νόμο διευκρινιζόταν επακριβώς και το ποιόν των εν λόγω πρόσθετων δραστηριοτήτων –όπως η παροχή υπηρεσιών εκπαιδευτικού, μορφωτικού, επιμορφωτικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού ή αθλητικού σκοπού ή και σκοπού φιλοξενίας¹¹-, οι οποίες, όμως, δεν θα αντίκειτο στην φύση τής Εκπαίδευσης ή και στον παιδαγωγικό χαρακτήρα τού σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 12, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4264/2014, άρθρο 48, παρ. 1 και ισχύει από 15/05/2014). Και στο σημείο, πάντως, αυτό, ο ν. 4713/2020 επαναφέρει την εν λόγω διάταξη, με την προσθήκη, βεβαίως, ότι οι ανωτέρω δραστηριότητες πραγματοποιούνται, εφόσον εξασφαλίζεται η, κατά νόμον, απασχόληση και αμοιβή τού προσωπικού, τηρουμένων και των διατάξεων περί των χρονικών ορίων τής εργασίας, σύμφωνα με την οικεία εργατική νομοθεσία (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020).

Αναφορικά με τις εν λόγω πρόσθετες δράσεις, ο ν. 4713/2020 εισάγει μία αναγκαία προς τούτο διευκρίνιση. Διαφοροποιεί ευθέως πλέον αυτές από εκείνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος ενός ιδιωτικού σχολείου, διατύπωση η οποία αίρει, πέραν των υπολοίπων, και την οιαδήποτε σύγκυση προκαλείται επ' αυτού σχετικά με τα εργασιακά δικαιώματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι στις εν λόγω και μόνον δράσεις –και όχι σε εκείνες του διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος- δύνανται να συμμετέχουν και εκπαιδευτικοί, οι οποίοι δεν ανήκουν στο μόνιμο διδακτικό

¹¹ Διά του ν. 4713/2020, επισημαίνεται ότι οι κτηριακές εγκαταστάσεις, όπως και το σύνολο των λοιπών υποδομών των ιδιωτικών σχολείων, δύνανται να αξιοποιούνται και σε χρονικό διάστημα εκτός των διδακτικών ημερών για την διαμονή και την φιλοξενία νέων έως εικοσιπέντε (25) ετών, καθώς και των συνοδών τους με σκοπό την παροχή σε εκείνους καταλύματος και την παράλληλη διοργάνωση εκπαιδευτικών, ψυχαγωγικών ή αθλητικών δραστηριοτήτων. Οι ως άνω δραστηριότητες και υπηρεσίες γνωστοποιούνται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης, ενώ οι όροι, οι προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία μετατροπής των κτηριακών υποδομών, όπως και το χρονικό διάστημα της διαμονής για την οποία και αξιοποιούνται οι υποδομές των ιδιωτικών σχολείων καθορίζονται με απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 12, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 6, παρ. 6^α και 6^γ και ισχύει από 29-07-2020).

προσωπικό τής ιδιωτικής σχολικής μονάδας (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 5, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020), στους οποίους, σημειωτέον, η ανάθεση εκπαιδευτικού έργου δύναται να συντελεσθεί με ωριαία αντιμισθία (Γεωργιάδου, 2010· Γεωργιάδου, 2011).

Η ως άνω διαφοροποίηση φαίνεται, πάντως, να εκφεύγει από το σκεπτικό των Μελισσάρη-Λαϊνά καθώς, υπό μία ολιστικού τύπου θεώρηση του άρθρου 3 του ν. 4713/2020, συνταυτίζουν τις –υποχρεωτικές για όλους τους μαθητές– δραστηριότητες του διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος με εκείνες της προαιρετικής εκ μέρους τους παρακολούθησης. Ο εν λόγω, μάλιστα, συμψηφισμός τούς οδηγεί στην διαπίστωση ότι η σχετική διάταξη εκχωρεί πλέον την δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου να χρησιμοποιεί και στις δράσεις του διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος –προς ίδιον, προφανώς, οικονομικό όφελος–νεοπροσλαμβανόμενους εκπαιδευτικούς και όχι από τους ήδη υπάρχοντες στην εν λόγω σχολική μονάδα, οι οποίοι και θα ήταν εφικτό, με αυτόν τον τρόπο, είτε να αναβαθμιστούν σε εκπαιδευτικούς πλήρους ωραρίου είτε και να εργαστούν υπερωριακά (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020).

Ωστόσο, είναι σαφές πως εκπαιδευτικοί που δεν ανήκουν στο μόνιμο διδακτικό προσωπικό τής σχολικής μονάδας –δυστυχώς– απασχολούνται μόνον σε δράσεις προαιρετικές για τους μαθητές του σχολείου, ενώ σε εκείνες του υποχρεωτικού διευρυμένου ωρολογίου προγράμματος απασχολούνται μόνον οι υπάρχοντες εκπαιδευτικοί τού σχολείου. Η εν προκειμένω δε απασχόλησή τους υπολογίζεται στο πλαίσιο των ωρών τής κανονικής εβδομαδιαίας διδασκαλίας των, οπότε και δεν αποστερείται από εκείνους η δυνατότητα της συμπλήρωσης ωραρίου ή και της υπερωριακής απασχόλησής τους (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 2^γ και περ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020 και ισχύει από 29-07-2020).

Συνακόλουθα, ο ν. 4713/2020 δεν αποστερεί, όπως προαναφέρθη, το δικαίωμα της συμμετοχής και των εκπαιδευτικών του σχολείου σε αυτές τις, πέραν του διευρυμένου διδακτικού ωραρίου, δραστηριότητες, για τις οποίες και θα αμείβονται σύμφωνα με τις κοινές διατάξεις περί εργατικής νομοθεσίας (ν. 682/1977, άρθρο 12, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 12, παρ. 4^β και ισχύει από 29-07-2020). Εντελώς παρενθετικά εδώ θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση είχε ήδη εισαχθεί με τον ν. 4310/2014 και παρέμενε προσέτι

σε ισχύν (ν. 682/1977, άρθρο 12, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4310/2014, άρθρο 73).

Το ενδεχόμενο, λοιπόν, σε αυτές τις πρόσθετες δραστηριότητες, οι οποίες και θα εκτείνοντο πέραν του διδακτικού ωραρίου ή και των διδακτικών ημερών, να δύνανται οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί να καλύπτουν το ωράριό τους ή και να λαμβάνουν το επιμίσθιο της υπερωριακής απασχόλησης θα εισήγε πλείστα προβλήματα περί της νομιμότητάς του, κυρίως διότι επρόκειτο για δράσεις προαιρετικές για τους μαθητές ενός ιδιωτικού σχολείου και, μάλιστα, σε χρονικό διάστημα πέραν του διδακτικού έτους. Δυνητικά δε, θα ήτο εφικτό να διανοίξει εκ νέου και την συζήτηση περί της μισθολογικής εξομοίωσης των ιδιωτικών με τους δημοσίους εκπαιδευτικούς, αφού η κείμενη περί τούτου νομοθεσία αφορά στο διδακτικό και όχι στο σχολικό έτος (ν. 682/1977, άρθρο 36, παρ. 1-2· ν. 4203/2013, άρθρο 25, παρ. 6γγ, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4452/2017, άρθρο 10, παρ. 8 και ισχύει από 15-02-2017·Γεωργιάδου, 2016).

B.5. Η αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης

Με τον ν. 4692/2020 εισάγεται εκ νέου ο θεσμός τής αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας ως προς το εκπαιδευτικό κυρίως έργο που εκείνη παρέχει. Επρόκειτο, κατ' ουσίαν, για την επαναφορά τής έννομης ισχύος του άρθρου 32 του ν. 3848/2010, το οποίο και καταργήθηκε με τον ν. 4547/2018 (ν. 4547/2018, άρθρο 110, παρ. 1). Οι σχετικές, πάντως, διατάξεις αφορούν, παραπλεύρως του εκπαιδευτικού έργου, και στην αξιολόγηση των δομών, αλλά και των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων, τα οποία, ωστόσο, δύνανται να εισάγουν πρόσθετα κριτήρια αξιολόγησης, εφόσον όμως εκείνα εγγράφονται ή ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 2^Α, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 2 και ισχύει από 29-07-2020). Στην οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, ο σκοπός τής εσωτερικής αξιολόγησης εγκλείεται στην απόπειρα των φορέων τής σχολικής – ιδιωτικής ή δημόσιας- μονάδας για συνεχή βελτίωση της ποιότητας του εξ αυτής παρεχομένου εκπαιδευτικού έργου (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 1 και ισχύει από 12-06-2020).

Οι Μελισσάρης και Λαϊνά, ωστόσο, διατυπώνουν την άποψη ότι η ως άνω διάταξη του ν. 4713/2020 –ήτοι η ενεργοποίηση και πρόσθετων κριτηρίων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου εντός των σχολικών μονάδων τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης- είναι αόριστη, καθότι, ακόμη και στην περίπτωση που τα εν λόγω κριτήρια εγγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του σχολείου, δεν σημαίνει ότι είναι αντικειμενικά και εκ των προτέρων σαφώς καθορισμένα. Ως εκ τούτου, η εν ταυτώ διάταξη συνιστά μία «σκόπιμη» ασάφεια, προκειμένου να τεκμηριώσει «αιτιολογημένες» απολύσεις εκπαιδευτικών αλλά και να στιγματίσει διά βίου εκείνους με δυσμενείς συνέπειες για την συνέχεια της επαγγελματικής διαδρομής τους. Παράλληλα, υπονοείται ή εισάγεται εν προκειμένω και η άρση τής αρχής τής υπηρεσιακής εξομοίωσης των ιδιωτικών με τους δημόσιους εκπαιδευτικούς, εξέλιξη η οποία συνιστά ευθεία παραβίαση του άρθρου 16 Σ., αφού δεν διευκρινίζεται το ποιόν των ενδεχόμενων συνεπειών μίας ενδεχόμενης «αρνητικής πρόσθετης αξιολόγησης» για την προαγωγή τού εκπαιδευτικού, σύμφωνα με τον ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 2 (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020).

Η ανάγνωση και η ερμηνευτική απόδοση της εν λόγω διάταξης από τους Μελισσάρη και Λαϊνά φαίνεται να συντελείται μονομερώς, καθώς η σχετική διάταξη του ν. 4713/2020 δεν αποκλείει την «συγκεκριμενοποίηση» των πρόσθετων κριτηρίων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των ιδιωτικών σχολείων (ν. 682/1977, άρθρο 2^A, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 2 και ισχύει από 29-07-2020). Η προϋπόθεση –τα εν λόγω κριτήρια να εγγράφονται και στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του σχολείου- κατοχυρώνει έτι περαιτέρω τον ιδιωτικό εκπαιδευτικό, εάν μάλιστα ληφθούν υπόψη και τα όσα σχετικώς προβλέπονται εκ του ν. 4692/2020 περί της συντάξεως εκείνου. Ήδη σε προγενέστερη θεματική συνάφεια έχει καταδειχθεί πως το περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας ενός ιδιωτικού ή και ενός δημοσίου σχολείου συνιστά προϊόν συμφωνίας μεταξύ των άμεσα εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία - του Συλλόγου Διδασκόντων αλλά και των μελών του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου-, οπότε και αποκλείεται ρητώς το ενδεχόμενο η σύνταξη του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας να συνιστά μία αυθαίρετη πράξη του ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου (ν. 4692/2020, άρθρο 37, παρ. 1-2). Από την άλλη πλευρά, τόσο ο Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας όσο και τα πρόσθετα κριτήρια της αξιολόγησης, τα οποία εκείνος ενδεχομένως θα εισάγει, χρειάζεται να τύχουν και της εγκρίσεως του οικείου Διευθυντού Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 4). Ολοκληρώνοντας, οι Μελισσάρης και Λαϊνά, όταν επισημαίνουν ότι στην σχετική διάταξη δεν προσδιορίζονται και οι συνέπειες μίας «αρνητικής πρόσθετης αξιολόγησης» για έναν ιδιωτικό εκπαιδευτικό, παραβλέπουν μάλλον το γεγονός ότι, στην σχετική νομοθεσία για την αξιολόγηση των δημοσίων και των ιδιωτικών σχολικών δομών, η έμφαση δίδεται στην αυτοαξιολόγηση εκείνων ως προς το εκπαιδευτικό έργο τους (ν. 4547/2018, άρθρο 47^A, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, και ισχύει από 12-06-2020).

Επιπροσθέτως, και περί των διαδικαστικών επωδών της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων, θα πρέπει να επισημανθεί καταρχάς ότι και για τις δομές της ιδιωτικής εκπαίδευσης ο ν. 4692/2020 τελεί σε ισχύ. Κατά τις επιμέρους, μάλιστα, σχετικές διατάξεις του, εκχωρεί την αρμοδιότητα στον Διευθυντή εκάστης σχολικής μονάδας, κατά το πέρας του διδακτικού έτους, να συγκαλεί τον Σύλλογο Διδασκόντων σε ειδική συνεδρίαση, προκειμένου να προβεί στην αξιολόγηση του εν λόγω οργανισμού, ως προς τις διοικητικές και τις

εκπαιδευτικές διατομές του. Στην εν ταυτώ διαδικασία δύναται να μετέχει –εάν κριθεί απαραίτητο- και ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, ο οποίος και φέρει την παιδαγωγική ευθύνη επί της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Σημειωτέον εδώ ότι στις σχετικές αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι απόψεις του Σχολικού Συμβουλίου, στην περίπτωση κατά την οποία η συζήτηση αφορά σε θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του και, βεβαίως, εφόσον το ίδιο έχει προηγουμένως συγκληθεί για τον λόγο αυτόν (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 1 και ισχύει από 12-06-2020).

Ακολούθως, διευκρινίζεται ότι, στην ως άνω ειδική συνεδρίαση, θα πρέπει να συνταχθεί και ετήσια «απολογιστική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας», η οποία και θα εστιάζει τις αναφορές της σε τομείς τού εκπαιδευτικού έργου, στην επιμέρους τεθείσα επ' αυτών στοχοθεσία, στα ποιοτικά κριτήρια της παρακολούθησης και της αξιολόγησής τους. Παραλλήλως, χρειάζεται να εγγράφονται αναλυτικά και οι όποιες δυσχέρειες προέκυψαν κατά την υλοποίηση των προγραμματισμένων εξαρχής δράσεων, αλλά και οι πρωτοβουλίες που ανελήφθησαν για την βέλτιστη λειτουργία τής σχολικής μονάδας (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 2 και ισχύει από 12-06-2020).

Στην ετήσια «απολογιστική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας» πρέπει επίσης να παρατίθενται και οι ομάδες εκείνες, οι οποίες ανέλαβαν να διαμορφώσουν τις τυχόν απαραίτητες δράσεις για την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προσωπικού τής σχολικής μονάδας. Προς τούτο, χρειάζεται, επιπροσθέτως, να αναφέρονται τα θέματα που επιλέχθησαν, οι στόχοι που ετέθησαν αλλά και οι δράσεις που υλοποιήθησαν από τις συγκεκριμένες ομάδες, και, βεβαίως, οι ανακύπτουσες και εδώ δυσχέρειες όπως και οι τρόποι της υπέρβασής των. Από το εν λόγω κείμενο της «απολογιστικής εκθέσεως» δεν θα πρέπει, σημειωτέον, να ελλείπει η διατύπωση προτάσεων για περαιτέρω βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου κατά το επόμενο σχολικό έτος, ενώ δέον είναι να παρατίθεται και όλο το σχετικό υλικό, διά του οποίου και, τρόπον τινά, αποδεικνύεται η ανάληψη εκ μέρους του Συλλόγου Διδασκόντων όλων των προβλεπομένων πρωτοβουλιών ή δράσεων (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 2 και ισχύει από 12-06-2020).

Η ετήσια «απολογιστική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας» καταχωρείται στα Πρακτικά τής σχετικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων, γνωστοποιείται –σε ηλεκτρονική μορφή- στο σύνολο των Μελών του, ενώ αναρτάται –με ευθύνη της Διεύθυνσης- αμελλητί και, προ της ενάρξεως των θερινών διακοπών, αφενός, κατά τα κύρια σημεία της, στην ιστοσελίδα της σχολικής μονάδας, αφετέρου, εν συνόλω, σε ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή μέσω τής ενιαίας Ψηφιακής Πύλης τής Δημόσιας Διοίκησης. Σημειωτέον και εδώ ότι η ανάπτυξη και η λειτουργία τής εν λόγω ηλεκτρονικής εφαρμογής εναπόκεινται στην ευθύνη τού Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), ενώ στα καταχωρημένα στοιχεία αυτής επιτρέπεται, πέραν των ιθυνόντων του Ι.Ε.Π., η πρόσβαση και σε εμπλεκόμενα στελέχη της εκπαιδευτικής ιεραρχίας, αλλά και στην Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.)¹² (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 3 και ισχύει από 12-06-2020).

Εν κατακλείδι, χρειάζεται να σημειωθεί ότι τα όσα αφορούν στους θεματικούς άξονες της αξιολόγησης, όπως επίσης και στο ειδικό περιεχόμενο των διατυπώσεων της «απολογιστικής εκθέσεως» καθορίζονται με απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατόπιν σχετικής εισηγήσεως της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.) και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) (ν. 4547/2018, άρθρο 47^Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 34, παρ. 4 και ισχύει από 12-06-2020).

¹² Με τον ν. 4142/2013, συστήθηκε η ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.), η οποία είναι διοικητικά αυτοτελής. Υπάγεται, βέβαια, στην εποπτεία του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος και δύναται να ελέγχει κατά περίπτωση την νομιμότητα των πράξεων και των πρωτοβουλιών που εκείνη αναλαμβάνει. Ο σκοπός της συστάσεώς της, προσδιορίζεται ως η μέριμνα για την διασφάλιση της υψηλής ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Προς τούτο, λοιπόν, και η δραστηριότητα της εν λόγω Αρχής εξειδικεύεται ως ακολούθως: α) στην αξιολόγηση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, β) στην υποστήριξη των σχετικών δομών τού Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την βελτίωση του σχεδιασμού τής εθνικής στρατηγικής για την Α/θμια και την Β/θμια Εκπαίδευση, με απώτερο στόχο την γνωστική εξέλιξη των μαθητών/τριών, γ) στην εκ μέρους της παροχή των εγγυήσεων της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των δράσεων, των συναφών με την αξιολόγηση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος (ν. 4142/2013, άρθρο 1, παρ. 1-2, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4547/2018, άρθρο 50 και ισχύει από 12-06-2018).

B.6. Θεσμικές συγκείμενες της φοίτησης των μαθητών/τριών στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια

B.6.1. Προπαρασκευαστικά της φοίτησης των μαθητών/τριών στα ιδιωτικά σχολεία

Σε συνέχεια των ως άνω επισημάνσεων και, βεβαίως, προεισαγωγικά των σχετικών με την φοίτηση ευρύτερα των μαθητών/τριών στα ιδιωτικά σχολεία, σημειώνεται πως και για τους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων ισχύουν –εάν και εφόσον, βέβαια, η σχετική νομοθεσία και νομολογία δεν εισάγει και επί του προκειμένου εξειδικεύσεις- οι εκάστοτε σχετικές διατάξεις, οι οποίες και αφορούν σε εκείνους των δημοσίων εκπαιδευτηρίων (Κ.Υ.Α. 79942/ΓΔ 4/2019, άρθρο 33, παρ. 1· Σκουρή & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Μάλιστα, ήδη εκ του ν. 682/1977, η ως άνω συνάφεια προσδιορίζεται περαιτέρω ως προς τον χρόνο τής ενάρξεως και της λήξεως του σχολικού και του διδακτικού έτους, ως προς την περίοδο και τις προϋποθέσεις της ολοκλήρωσης των εγγραφών και των μετεγγραφών των μαθητών/τριών, ως προς την εν γένει επίδοσή τους, ως προς την επαρκή –ποσοτικώς- φοίτησή τους (απουσίες) αλλά και ως προς την διαγωγή των (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 1· ν. 4692/2020, άρθρο 5). Σημειωτέον εδώ ότι στο εύρος των εν ταυτώ νομοθετημάτων υπάγονται και τα ξένα εκείνα σχολεία, την διοικητική αρμοδιότητα των οποίων φέρει το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτήν είναι επιτρεπτή η όποια παρέκκλιση εκ των κειμένων διατάξεων, είτε ως ενέχουσα θεσμική κατοχύρωση είτε και ως ανακύπτουσα από τον εσωτερικό, και μόνον, κανονισμό τού σχολείου. Στην δεύτερη, πάντως, αυτήν εκδοχή, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να είναι θεωρημένος από τον/την οικείο/α Διευθυντή/ντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και να παραδίδεται στους γονείς και στους κηδεμόνες των μαθητών/τριών ενυπόγραφα, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται εκ του άρθρου 11 του ν. 682/1977 (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 2· Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 33, παρ. 2).

Πριν, ωστόσο, αναδειχθούν έτι περαιτέρω οι έτι ειδικές συγκείμενες της φοίτησης των μαθητών/τριών των ιδιωτικών σχολείων, κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνισθεί καταρχάς ότι ο αριθμός των μαθητών του θα πρέπει να είναι ανάλογος της υλικοτεχνικής υποδομής (αίθουσες διδασκαλίας, εποπτικά μέσα, αύλειος και κοινόχρηστος χώρος, εγκαταστάσεις αθλήσεως) ενός εκάστου ιδιωτικού

εκπαιδευτηρίου (ν. 682/1977, άρθρο 14, παρ. 1). Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι ο αριθμός των μαθητών ανά τμήμα δεν δύναται να είναι ανώτερος του εκάστοτε ισχύοντος για τα δημόσια σχολεία (ν. 682/1977, άρθρο 14, παρ. 2). Ωστόσο, τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία είναι δυνατόν να καθορίζουν τον ελάχιστον αριθμό νηπίων ανά τμήμα, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες τους και τις διαθέσιμες αίθουσες διδασκαλίας (ν. 682/1977, άρθρο 14, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 7, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020), ενώ τα ιδιωτικά δημοτικά σχολεία –σε εξαιρετικές, βέβαια, περιπτώσεις- διατηρούν την δυνατότητα υπέρβασης κατά 10% της τιμής τού ως άνω οριζομένου αριθμού μαθητών (ν. 682/1977, άρθρο 11, παρ. 3). Χρειάζεται, εισέτι, να διευκρινισθεί εδώ πως η φοίτηση στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια αφορά και σε μαθητές/τριες με αναπηρία ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθότι και εκείνοι/εκείνες έχουν την δυνατότητα εγγραφής και φοίτησης στα εν λόγω σχολεία, κατά τα ισχύοντα, προφανώς, και περί των εκπαιδευτηρίων τής Γενικής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 7, όπως προστέθηκε με τον ν. 4485/2017, άρθρο 71, παρ. 2 και ισχύει από 04/08/2017).

B.6.2. Το σχολικό και το διδακτικό έτος

Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, η φοίτηση των μαθητών/τριών και των ιδιωτικών σχολείων προσδιορίζεται παραμετρικά από τον χρόνο τής έναρξης και της λήξης τού σχολικού και του διδακτικού έτους, από την διαδικασία των εγγραφών και των μετεγγραφών τους, ως προς την εν γένει επίδοσή τους, ως προς την επαρκή – ποσοτικώς- φοίτησή τους (απουσίες) αλλά και ως προς την διαγωγή των. Ειδικότερα, ως προς το σχολικό και το διδακτικό καταρχάς έτος, σημειώνεται ότι εκκινούν την πρώτη (1^η) Σεπτεμβρίου και ολοκληρώνονται το μεν σχολικό έτος την τριακοστή-πρώτη (31^η) Αυγούστου, το δε διδακτικό την τριακοστή (30^η) Ιουνίου τού επομένου έτους. Κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους διεξάγεται η διδασκαλία των μαθημάτων, η οποία και πρέπει να ολοκληρωθεί το τελευταίο δεκαήμερο του Μαΐου, κατά πως, κατ' έτος, ορίζεται με απόφαση –που εκδίδεται έως την τριακοστή (30^η) Απριλίου- του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων. Από της λήξεως των μαθημάτων έως και της ολοκλήρωσεως του διδακτικού έτους διενεργούνται οι κάθε είδους (προαγωγικές, απολυτήριες και πανελλαδικές) εξετάσεις (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 1, παρ. 1-4).

Το διδακτικό έτος, και για τους μαθητές των ιδιωτικών σχολείων, διαχωρίζεται σε δύο περιόδους (τετράμηνα). Το Α΄ τετράμηνο εκτείνεται από την εντεκάτη (11^η) Σεπτεμβρίου έως και την εικοστή (20^η) Ιανουαρίου, ενώ το Β΄ τετράμηνο από την εικοστή-πρώτη (21^η) Ιανουαρίου έως και της λήξεως των μαθημάτων. Κατά την ημέρα, μάλιστα, αυτήν, την καταληκτική δηλαδή τού διδακτικού έτους, δεν διεξάγεται διδασκαλία, καθότι χρειάζεται να πραγματοποιηθεί η συνεδρίαση τού Συλλόγου των Διδασκόντων, προκειμένου εκείνος αφενός να αποφασίσει για τον χαρακτηρισμό τής φοίτησης των μαθητών/τριών του σχολείου, αφετέρου να προβεί σε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες, οι οποίες και θα διασφαλίσουν την κανονική και την απρόσκοπτη διεξαγωγή των επικείμενων (προαγωγικών και απολυτηρίων) εξετάσεων (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 1, παρ. 5-7).

Σε συνέχεια των αναφορών, των σχετικών με τους θεσμικούς επικαθορισμούς τού διδακτικού έτους και για τα ιδιωτικά σχολεία, χρειάζεται να υπογραμμισθεί πως ήδη εκ του ν. 682/1997 σημειώνεται πως και εκείνα έχουν κοινές μετά των δημοσίων εκπαιδευτηρίων τις ημέρες των αργιών, των διακοπών και των εορτών. Σύμφωνα, μάλιστα, και με τον ν. 4653/2020, σε εκείνες συγκαταλέγονται η αργία της Κυριακής, η θρησκευτική εορτή του Αγίου Πνεύματος, οι εθνικές επέτειοι της 28^{ης} Οκτωβρίου και της 25^{ης} Μαρτίου, η Καθαρά Δευτέρα, η πρώτη (1^η) Μαΐου, αλλά και η ημέρα της τοπικής –για την έδρα εκάστου σχολείου-θρησκευτικής ή εθνικής εορτής (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4 /2019, άρθρο 2, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4653/2020, άρθρο 56, παρ. 4 και ισχύει από 24/01/2020). Ωστόσο, εκ του ν. 4485/2017, εκχωρείται –για τα ιδιωτικά και μόνον εκπαιδευτήρια-η δυνατότητα να παρεκκλίνουν –έως και δύο ημέρες- τής ήδη, εκ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορισμένης ημερομηνίας ενάρξεως του σχολικού και του διδακτικού έτους. Βεβαίως, προκειμένου μία τέτοια επιλογή να καταστεί εφικτή, θα πρέπει να γνωστοποιηθεί στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης πως -η εν ταυτώ παρέκκλιση- αφορά σε ημερομηνία, η οποία είτε σχετίζεται με την ιστορία και την σχολική παράδοση ενός εκάστου ιδιωτικού σχολείου είτε, στην περίπτωση των ξένων σχολείων, διασυνδέεται χρονικά με μία επίσημη εθνική ή θρησκευτική εορτή τής χώρας προέλευσής των (ν. 682/1977, άρθρο 15, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4485/2017, άρθρο 71, παρ. 1 και ισχύει από 04/08/2017· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 226864/Ν1/22-12-2017· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 20384/Ν1/06-02-2018).

Αν και στην περίπτωση των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων η απώλεια των διδακτικών ωρών δεν συνιστά σύνηθες φαινόμενο, εντούτοις και για τις δομές τους προτείνεται ότι, σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, η αναπλήρωσή τους δύναται να εξασφαλισθεί είτε με την αξιοποίηση των σχολικών εορτών και τον περιορισμό των πολυήμερων εκδρομών είτε και με την περικοπή των ημερησίων περιπάτων και εκδρομών. Για το ποία ή ποιές συνδυαστικά –εκ των ως άνω δυνατοτήτων- επρόκειτο να αξιοποιηθούν, η επιλογή εναπόκειται σε σχετική απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων, ο οποίος και οφείλει σχετικώς να ενημερώσει τον/την Διευθυντή/τρια τής οικείας Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Παρά ταύτα, εάν, εν τέλει, και ένα οιοδήποτε ιδιωτικό σχολείο δεν λειτουργήσει για χρονικό διάστημα ευρύτερο των δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, τότε το διδακτικό έτος θα πρέπει να παραταθεί για αντίστοιχο ή μικρότερο χρονικό διάστημα –με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, έπειτα βεβαίως από σχετική εισήγηση του/της Περιφερειακού/ής Διευθυντή/ντριας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 1, παρ. 8-9).

B.6.3. Η εγγραφή και η μετεγγραφή των μαθητών/τριών

Περαιτέρω, και αναφορικά με την εγγραφή των μαθητών/τριών σε ιδιωτικά σχολεία της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σημειώνεται ότι η εν λόγω επιλογή δύναται να πραγματοποιηθεί έως και την προηγούμενη τής ενάρξεως των μαθημάτων (Π.Δ. 579/1982). Άλλωστε, και η φοίτηση των μαθητών/τριών, που δεν έχουν εγγραφεί ή μετεγγραφεί νόμιμα στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, απαγορεύεται (Κ.Υ.Α. 79942/ΓΔ4/2019, άρθρο 9, περ. ΙΔ', παρ. 1). Οι όροι δε, με τους οποίους καθίστανται αποδεκτοί οι ενδιαφερόμενοι μαθητές στα ιδιωτικά Γυμνάσια και Λύκεια, εγγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό τού σχολείου, ο οποίος και θα πρέπει να είναι, ως έχει αναφερθεί, εγκεκριμένος από τον/την οικείο/α Διευθυντή/ντρια Εκπαίδευσης και να παραδίδεται ενυπογράφως στους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών (ν. 682/1977, άρθρο 11, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 4 και ισχύει από 29-07-2020· Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 9, περ. Ζ', παρ. 4). Κατά τα λοιπά, και για την εγγραφή των μαθητών σε ένα ιδιωτικό σχολείο ισχύουν και αναλόγως εφαρμόζονται τα όσα προβλέπονται στην εν λόγω Κ.Υ.Α. (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 9, περ. Ζ', παρ. 5).

Βέβαια, στην περίπτωση των εγγραφών των μαθητών/τριών ενός ιδιωτικού σχολείου, εντάσσεται και η οικεία επιλογή εκείνων -ως αποφοίτων ιδιωτικών Δημοτικών ή και Γυμνασίων- να συνεχίσουν την φοίτησή τους σε δομές τής δημόσιας Εκπαίδευσης. Ως εκ τούτου, για την εγγραφή των αποφοίτων των ιδιωτικών Δημοτικών στην Α΄ τάξη των Γυμνασίων, η διαβίβαση των τίτλων πραγματοποιείται στο δημόσιο εκείνο Γυμνάσιο, το οποίο και έχει χαρακτηριστεί -με απόφαση του/της Διευθυντή/ντριας τής οικείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης- ως το εγγύτερο της περιοχής, όπου ευρίσκεται και η μόνιμη κατοικία των ενδιαφερομένων μαθητών/τριών (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 9, περ. ΣΤ΄ και άρθρο 12, παρ. 1). Για την εγγραφή, ακολούθως, των αποφοίτων των ιδιωτικών Γυμνασίων στην Α΄ τάξη των Γενικών ή και των Επαγγελματικών Λυκείων προβλέπεται καταρχάς η υποβολή τής σχετικής Ηλεκτρονικής Αίτησης από τον κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας ή και από τον/την ίδιο/α, εάν είναι ενήλικος/η. Κατόπιν της εν λόγω υποβολής, η διαβίβαση των τίτλων – εάν πρόκειται περί Γενικού Λυκείου- συντελείται υπό τους αντίστοιχους, της εγγραφής σε δημόσιο Γυμνάσιο, όρους. Εάν, όμως, η εγγραφή αφορά σε Επαγγελματικό Λύκειο, τότε το απολυτήριο του Γυμνασίου διαβιβάζεται στο Επαγγελματικό Λύκειο της επιλογής τού/τής ενδιαφερομένου/ης μαθητού/τριας (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 9, περ. ΣΤ΄· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. Φ1α/ 75919/ Δ4/ 17-06-2020).

Ιδιαίτερος, και σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περί των μετεγγραφών των μαθητών/τριών από και προς τα ιδιωτικά σχολεία, με τον ν. 4713/2020 επιτρέπεται πλέον η εγγραφή ή η μετεγγραφή των μαθητών από ιδιωτικό σε δημόσιο, από δημόσιο σε ιδιωτικό ή και από ιδιωτικό σε άλλο ιδιωτικό σχολείο –του ίδιου ή ετέρου ιδιοκτήτη- καθ’ όλην την διάρκεια του σχολικού έτους, δίχως, μάλιστα, εκείνοι να υποβάλλονται στην δοκιμασία εισαγωγικών ή άλλου τύπου εξετάσεων (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 7, παρ. 3 και ισχύει από 29-07-2020). Μάλιστα, ακόμη και στην περίπτωση της εγγραφής τους σε ιδιωτικό εκπαιδευτήριο, οι ενδιαφερόμενοι μαθητές χρειάζεται απλώς και μόνον να πληρούν τις προβλεπόμενες εκ του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας προϋποθέσεις (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 7, παρ. 3 και ισχύει από 29-07-2020).

Ως εκ τούτου, για την πραγματοποίηση της μετεγγραφής ενός/μίας μαθητού/τριας χρειάζεται καταρχάς η έγκριση του/της Διευθυντή/ντριας τού σχολείου «υποδοχής» –

είτε πρόκειται περί δημοσίου είτε και περί ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου- και, ακολούθως, η από μέρους τους ενημέρωση –έως και την επομένη εργάσιμη ημέρα της έγκρισης- του/της Διευθυντή/ντριας του σχολείου «αποχώρησης». Ο/Η Διευθυντής/ντρια του σχολείου από το οποίο πραγματοποιείται η μετεγγραφή είναι υποχρεωμένος/η, έπειτα από την έγκριση αυτής, άμεσα, και έως του χρονικού διαστήματος των τριών (3) ημερών, να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες: α) να αποστείλει στο σχολείο «υποδοχής» το ηλεκτρονικά τηρούμενο Ατομικό Δελτίο του/της μαθητού/τριας, συμπληρωμένο με τα πλήρη στοιχεία έως και την ημέρα τής αποστολής του, β) να ενημερώσει για την μεταβολή αυτή το Μητρώο Μαθητών/τριών, γ) να αποστείλει υπηρεσιακά και με απόδειξη στο νέο σχολείο το πρωτότυπο Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή/τριας, καθώς και οιοδήποτε άλλο σχετικό με τον/την μαθητή/τρια πιστοποιητικό, βεβαίωση ή γνωμάτευση ιατρού – έχοντας, βεβαίως, διατηρήσει ακριβή φωτοαντίγραφα τούτων στο σχολείο-, δ) να αποστείλει ηλεκτρονικά στο νέο σχολείο το Υπηρεσιακό Σημείωμα Μετεγγραφής Μαθητών/τριών, με το οποίο ο/η μαθητής/τρια δύναται να παρακολουθήσει τα μαθήματα στο σχολείο, στο οποίο μετεγγράφεται (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 20, παρ. 1).

Επιπλέον, στον ν. 4713/2020 μνεία γίνεται και για το ενδεχόμενο της μη επανεγγραφής ή και της απομάκρυνσης των μαθητών/τριών από ένα ιδιωτικό σχολείο. Προς τούτο, λοιπόν, επισημαίνεται ότι και οι δύο ως άνω περιπτώσεις επιτρέπεται να λάβουν χώρα κατά την διάρκεια του σχολικού έτους, εάν εκ μέρους εκείνων συντελεσθεί είτε κάποιο πειθαρχικό παράπτωμα είτε και παράβαση των αρχών τού Εσωτερικού Κανονισμού τού σχολείου. Εννοείται, βέβαια, πως μία τέτοια εξέλιξη χρειάζεται να συνεπικουρείται σχετικής αποφάσεως του Συλλόγου των Διδασκόντων τού σχολείου. Οίκοθεν, διευκρινίζεται επιπλέον ότι, μόνον στην περίπτωση της μη ολοσχερούς εξόφλησης των διδάκτρων επί δύο (2) συνεχή διδακτικά έτη, είναι δυνατή η μη επανεγγραφή μαθητών σε ιδιωτικό σχολείο. Πέραν, πάντως, των ανωτέρω, δεν επιτρέπεται η εξ αυτών απομάκρυνσή τους για οιονδήποτε άλλο λόγο, όπως, επί παραδείγματι, λόγω της μειωμένης επιδόσεώς τους. (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 6, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 7, παρ. 3 και ισχύει από 29-07-2020).

B.6.4. Προαγωγή και απόλυση μαθητών/τριών

Παραλλήλως, όμως, ο ν. 682/1977 εισάγει και ορισμένες άλλες εξαιρέσεις, υπό την έννοια των ισχυουσών, αποκλειστικά και μόνον, διατάξεων για τους/τις μαθητές/τριες των ιδιωτικών σχολείων. Ενώ, δηλαδή, προβλέπεται πως οι προαγωγικές –και στο Λύκειο- αλλά και οι απολυτήριες εξετάσεις στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο διεξάγονται υπό την ευθύνη του οικείου διδακτικού προσωπικού και συμφώνως προς τις ισχύουσες για τα δημόσια σχολεία διατάξεις (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 2), στην περίπτωση των απολυτηρίων εξετάσεων του Λυκείου εισάγεται μία καθοριστική, ως προς τα ανωτέρω, διαφοροποίηση, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, κρίνεται ως προς την ανάγνωσή της προβληματική. Εν προκειμένω, σημειώνεται ότι οι εν λόγω εξετάσεις θα πρέπει να διενεργούνται ενώπιον Επιτροπών, οι οποίες θα αποτελούνται από δημοσίους αλλά και από ιδιωτικούς -του οικείου Λυκείου- εκπαιδευτικούς. Ωστόσο, δεν διευκρινίζεται –τόσο στην κείμενη νομοθεσία όσο και νομολογία- εάν η εν ταυτώ περίπτωση αφορά αποκλειστικά και μόνον στα μη ισότιμα των δημοσίων ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, καθότι, στην πρακτική των ισοτίμων ιδιωτικών σχολείων, η διάταξη αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής.

Παρά, πάντως, τα ανωτέρω, ο ν. 682/1977 αναφέρει επιπλέον πως οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί, για την συμμετοχή τους στις εν λόγω Επιτροπές, λαμβάνουν αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται διά κοινής Υπουργικής Αποφάσεως των συναρμοδίων Υπουργών Παιδείας & Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Παραλλήλως, σημειώνεται ότι οι όποιες άλλες επιπρόσθετες –ειδικές- περιπτώσεις προκύπτουν από την εφαρμογή τής εν λόγω διατάξεως -και οι οποίες αφορούν, σημειωτέον, στην διεξαγωγή των εξετάσεων, στην σύνθεση και στις αρμοδιότητες της Επιτροπής, στην εποπτεία των εξεταζομένων, αλλά και στο οιοδήποτε συναφές προς τούτα θέμα- ρυθμίζονται διά Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο εκδίδεται από τον εκάστοτε Υ.Π.Ε.Θ., έπειτα και από την σύμφωνη γνώμη και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) (ν. 682/1977, άρθρο 16, παρ. 3).

Βέβαια, για την προαγωγή και την απόλυση των μαθητών/τριών και των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων λαμβάνεται υπόψη –συνδυαστικά με την επιτυχή ανταπόκρισή τους στις προαγωγικές ή και στις απολυτήριες εξετάσεις- και ο βαθμός τής προφορικής επίδοσής τους στο Α΄ και στο Β΄ Τετράμηνο. Προς τούτο, και επισημαίνεται

ευρύτερα ότι -στο Γυμνάσιο- ο/η μαθητής/τρια κρίνεται άξιος/α προαγωγής ή απόλυσης εφόσον έχει, στο οιοδήποτε μάθημα, βαθμό ετήσιας επίδοσης τουλάχιστον δέκα (10) ή και εφόσον έχει ως γενικό μέσο όρο (Γ.Μ.Ο.) βαθμών ετήσιας επίδοσης τουλάχιστον δεκατρία (13). Στην περίπτωση, κατά την οποία δεν πληρούνται καμία εκ των ως άνω προϋποθέσεων, τότε ο/η μαθητής/τρια παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση τον Σεπτέμβριο του επόμενου σχολικού έτους στα μαθήματα, στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής του/της είναι μικρότερος από δέκα (10) (Υ. Α. 52826/Δ2/08-05-2020, άρθρο 1, παρ. 1, περ. α-β).

Αντιστοίχως, ορίζονται και τα όσα σχετικώς αφορούν στους μαθητές/τριες του Γενικού Λυκείου. Τοιουτοτρόπως, προβλέπεται ότι για την προαγωγή και την απόλυση εκείνων απαιτείται γενικός μέσος όρος (Γ.Μ.Ο.) βαθμών τουλάχιστον δέκα (10), ο οποίος και, σημειωτέον, προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών τής ετήσιας επίδοσης του μαθητή σε όλα τα –γραπτώς και μη γραπτώς- εξεταζόμενα μαθήματα (ν. 4610/2019, άρθρο 112, παρ 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4692/2020, άρθρο 8, παρ. 5 και ισχύει από 12/06/2020). Ως προς την ομάδα μάλιστα των γραπτώς εξεταζομένων μαθημάτων, διευκρινίζεται ακολούθως ότι, για την Α΄ και την Β΄ τάξη τού Γενικού Λυκείου, ο βαθμός τής ετήσιας επίδοσης του/της μαθητή/τριας προκύπτει από τον μέσο όρο (Μ.Ο.) του ετήσιου προφορικού με τον αντίστοιχο των γραπτών εξετάσεων βαθμό και εκφράζεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου. Για την Γ΄ τάξη, όμως, του Γενικού Λυκείου, ο βαθμός τής ετήσιας επίδοσης του/της μαθητή/τριας στα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα συνιστά το άθροισμα του ετήσιου προφορικού βαθμού -σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%)- και του βαθμού των γραπτών εξετάσεων -σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%)-, ενώ και εκείνος εκφράζεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου (ν. 4610/2019, άρθρο 109, παρ 1).

B.6.5. Χαρακτηρισμός φοίτησης

Μία, ιδιαιτέρως διαρρυθμιστική, του σχολικού βίου των μαθητών/τριών της Β/θμιας Εκπαίδευσης σε ένα ιδιωτικό εκπαιδευτήριο, παράμετρος -και, οπωσδήποτε, άκρως προσδιοριστική και της προαγωγής και της απόλυσής τους- είναι και εκείνη που συνδέεται με την τακτική –φυσική- παρουσία τους στο σχολείο. Μάλιστα, η φοίτησή τους χαρακτηρίζεται ως επαρκής ή ανεπαρκής σύμφωνα με το γενικό σύνολο των απουσιών, οι οποίες και σημειώθηκαν κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 23, παρ. 1-2 και άρθρο 24, παρ. 1). Ως εκ τούτου,

επαρκής κρίνεται η φοίτηση των μαθητών/τριών, εφόσον το σύνολο των απουσιών του/της δεν υπερβαίνει τις εκατόν-δεκατέσσερις (114). Σε διαφορετική περίπτωση, σε αυτήν δηλαδή της ανεπαρκούς φοιτήσεως, οι μαθητές/τριες και ενός ιδιωτικού σχολείου οφείλουν να επαναλάβουν την τάξη (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 28, παρ. 3-4). Να υπογραμμισθεί εδώ ότι, για τον χαρακτηρισμό τής φοίτησης των μαθητών/τριών, οι απουσίες δεν διακρίνονται πλέον σε δικαιολογημένες και σε αδικαιολόγητες, ακόμη και εάν κάποιες εξ αυτών ομοιάζουν με «δικαιολογημένες», καθώς εμπίπτουν στην πληθώρα των εξαιρέσεων που εισάγονται διά των σχετικών διατάξεων. Και οι εν ταυτώ απουσίες καταχωρούνται πάντως στο «Ημερήσιο Δελτίο Φοίτησης» της Τάξης, ωστόσο δεν προσμετρώνται, ήτοι δεν μεταφέρονται στα «Ατομικά Δελτία» των μαθητών/τριών, δεν καταγράφονται στον «Ατομικό Έλεγχο Προόδου» τους, οπότε και δεν λαμβάνονται υπόψη στον χαρακτηρισμό τής φοίτησής των (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 23, παρ. 4-6, άρθρο 24 και άρθρο 27, παρ. 4). Βέβαια, ο τελικός προς τούτο έλεγχος πραγματοποιείται έπειτα από την λήξη και του Β΄ Τετραμήνου και, οπωσδήποτε, πριν από την έναρξη των γραπτών προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 27, παρ. 5).

Ως ήδη επισημάνθηκε, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο εισάγει και ένα ευρύ φάσμα απουσιών, οι οποίες, αν και εγγράφονται στο «Ημερήσιο Δελτίο Φοίτησης», εντούτοις δεν προσμετρώνται για τον χαρακτηρισμό τής φοίτησης των μαθητών/τριών. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν ευρύτερα στην αδυναμία της προσέλευσης των μαθητών/τριών στο σχολείο για λόγους υγείας ή εξαιτίας της συμμετοχής τους σε σχολικές δραστηριότητες -οι οποίες διοργανώνονται υπό την εποπτεία τού Υ.ΠΑΙ.Θ.- ή, ακόμη, και για λόγους κοινωνικούς και θρησκευτικούς (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 24). Οίκοθεν, εννοείται πως των εν λόγω εξαιρέσεων δύνανται να υπόκεινται και οι μαθητές/τριες των ιδιωτικών σχολείων τής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Πέρα τούτων, όμως, σε εκείνους ιδιαιτέρως εκχωρείται και η δυνατότητα να αποκλίνουν του προβλεπομένου αριθμητικού ορίου των απουσιών, στην περίπτωση κατά την οποία εφαρμόζεται στο σχολείο τους Εβδομαδιαίο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας (Ε.Ω.Π.Δ.) με παρεκκλίσεις. Το όριο –εδώ- των απουσιών τους προσαυξάνεται, σύμφωνα με τον αριθμό των επιπροσθέτων ωρών διδασκαλίας (Κ.Υ.Α. 79942/ ΓΔ 4/2019, άρθρο 28, παρ. 7).

B.6.6. Η ισοτιμία των τίτλων σπουδών

Οι παρεχόμενοι εκ των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, Δημοτικών και Γυμνασίων, τίτλοι σπουδών -έλεγχος επίδοσης ή απολυτήριος τίτλος- είναι καθ' όλα ισότιμοι των αντιστοιχών δημοσίων σχολείων. Η ως άνω, σημειωτέον, συνάφεια ισχύει και στην περίπτωση των ισοτίμων, προς τα δημόσια, ιδιωτικά Λύκεια (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 1· ν. 4351/2015, άρθρο 41, παρ. 1-2). Ωστόσο, στην περίπτωση των ιδιωτικών Λυκείων, στα οποία δεν έχει κατοχυρωθεί η ισοτιμία τους προς τα δημόσια, ο ν. 682/1977 προβλέπει ότι οι τίτλοι -προαγωγής και απόλυσης- των μαθητών/τριών τους νοούνται ως ισότιμοι των δημοσίων σχολείων, μόνον κατόπιν της επιτυχούς – κατατακτικής- εξέτασής των σε δημόσιο Λύκειο (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 2· Σκουρής & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Σχετικώς, μάλιστα, διευκρινίζεται ότι η μαθητική κατάσταση των εξεταζομένων προσδιορίζεται εφεξής αποκλειστικώς και μόνον από τον βαθμό της ανταποκρίσεώς τους στις ως άνω εξετάσεις και όχι, προφανώς, από τον οιοδήποτε τίτλο σπουδών τούς αποδοθεί ή τους είχε αποδοθεί, εν τω μεταξύ, από το –μη ισότιμο του δημοσίου- ιδιωτικό Λύκειο (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 3· ν. 4351/2015, άρθρο 41, παρ. 1-2). Παρά ταύτα, χρειάζεται να επισημανθεί εδώ πως στην Ελλάδα δεν υφίσταται ευρύτερα ιδιωτικό σχολείο μη ισότιμο των δημοσίων εκπαιδευτηρίων, οπότε και οι ως άνω περί των ιδιωτικών Λυκείων εξειδικευμένου τύπου διατάξεις έχουν απωλέσει πρακτικά την θεσμική ισχύ τους (Πουλής, 2014).

Κατά τα ανωτέρω, λοιπόν, διαμειβόμενα, ο Διευθυντής του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου είναι εκείνος, ο οποίος οφείλει, πέραν της έκδοσης των τελικών αποτελεσμάτων εκάστης τάξεως, να μεριμνήσει και για εκείνην των αντίστοιχων τίτλων σπουδών των μαθητών/τριών του σχολείου του. Το περιεχόμενο και των προερχομένων εκ των ιδιωτικών σχολείων τίτλων θα πρέπει να διατυπώνεται στην ελληνική γλώσσα και, οπωσδήποτε, να έχει διαμορφωθεί επί τη βάση των όσων –και περί των δημοσίων σχολείων- ορίζονται από την σχετική Υπουργική Απόφαση (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 5). Στο σημείο αυτό, χρειάζεται να υπογραμμισθεί πως, με τον πρόσφατο νόμο 4692/2020, στους τίτλους σπουδών των μαθητών/τριών τής Β/θμιας Εκπαίδευσης - συμπεριλαμβανομένων των απολυτηρίων, των πτυχίων, των αποδεικτικών απόλυσης, των αποδεικτικών πτυχίων και των λοιπών αποδεικτικών και πιστοποιητικών

σπουδών- υποχρεωτικός θα πρέπει εφεξής να αναγράφεται και ο χαρακτηρισμός της διαγωγής των¹³ (ν. 4692/2020, άρθρο 5).

Παραλλήλως, προς την υποχρεωτική –εκ μέρους του Διευθυντή- επίδοση των ως άνω αναφερομένων τίτλων στους γονείς ή και στους κηδεμόνες των μαθητών/τριών ενός ιδιωτικού σχολείου, εγγράφεται και η υποχρέωση των γονέων/κηδεμόνων να καταβάλουν προς το σχολείο τα ανάλογα εκπαιδευτικά τέλη, εκείνα, δηλαδή, τα οποία αντιστοιχούν στην έκδοση των εν λόγω τίτλων σπουδών (ν. 682/1977, άρθρο 17, παρ. 4). Παραλλήλως, εκ του ν. 682/1977 καθίσταται σαφές ότι απαγορεύεται τόσο η μη έκδοση όσο και η άρνηση παράδοσης, εκ της Διευθύνσεως του σχολείου, τίτλου σπουδών σε μαθητές/τριες, εξαιτίας, ενδεχομένως, των όποιων άλλων εκκρεμών οικονομικών υποχρεώσεων των κηδεμόνων τους προς το ιδιωτικό σχολείο (ν. 682/1977, άρθρο 18, παρ. 2). Στην περίπτωση δε, κατά την οποία ο Διευθυντής ενός ιδιωτικού σχολείου αρνηθεί την χορήγηση του τίτλου σπουδών, ο οικείος Διευθυντής Εκπαίδευσης όχι μόνον ασκεί προς εκείνον πειθαρχική δίωξη αλλά και υποχρεούται να συντάξει έγγραφη βεβαίωση σχετικά με την πρόοδο του/της μαθητή/τριας, η οποία μάλιστα επέχει –συμφώνως και με σχετική Υπουργική Απόφαση- θέση τίτλου σπουδών (ν. 682/1977, άρθρο 18, παρ. 3).

B.6.7. Το καθεστώς των διδασκόντων

Με τον ν. 3279/2004 ορίζεται ευκρινώς ότι ως δίδακτρα νοούνται οι καταβαλλόμενες αμοιβές στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια οιασδήποτε κατηγορίας για τις εκ μέρους τους παρεχόμενες εκπαιδευτικές –και όχι μόνον- υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, σε ένα ιδιωτικό σχολείο (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο) η καταβολή των διδασκόντων αφορά σε παροχές, κύριες ή επιπρόσθετες, όπως: α) στην διδασκαλία των κύριων ή υποχρεωτικών μαθημάτων, εκείνων δηλαδή που –σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του Υ.ΠΑΙ.Θ.- διδάσκονται απαρεγκλίτως για όλους τους/τις

¹³ Η διαγωγή εκάστου/εκάστης των μαθητών/τριών και ενός ιδιωτικού σχολείου χαρακτηρίζεται ως «εξαιρετική», «καλή» ή «μεμπτή» ως ακολούθως: α) «Εξαιρετική» χαρακτηρίζεται η διαγωγή του/της μαθητή/τριας, όταν τηρεί τους κανόνες που διέπουν τον σχολικό βίο, όπως εκείνοι ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και από τον εσωτερικό κανονισμό του σχολείου, β) «Καλή» χαρακτηρίζεται η διαγωγή του/της μαθητή/τριας, όταν υπάρχουν παρεκκλίσεις από την τήρηση των κανόνων τής σχολικής ζωής και γ) «Μεμπτή» χαρακτηρίζεται η διαγωγή μαθητή/τριας όταν αυτός/ή αποκλίνει από την προσήκουσα διαγωγή σε βαθμό ανεπίτρεπτο, αλλά κρίνεται ότι είναι δυνατή η επανόρθωση της παρέκκλισης αυτής εντός του ίδιου σχολικού περιβάλλοντος.

μαθητές/μαθήτριες εκάστης τάξης¹⁴, β) στην διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων, η οποία, ωστόσο, πραγματοποιείται πέραν του ωρολογίου προγράμματος (ενισχυτική ή και φροντιστηριακή διδασκαλία), γ) στην διδασκαλία μαθημάτων, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά και, ως εκ τούτου, ορίζονται ως πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και δ) σε παροχές ή υπηρεσίες μη εκπαιδευτικού χαρακτήρα (κόμιστρα για την μεταφορά των μαθητών/τριων¹⁵, τροφεία για την σίτισή των, κοκ.) (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 1· Καρακώστας, 2007).

Το οικονομικό εύρος των διδάκτρων καθορίζεται με απόφαση του εκάστοτε ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου. Ωστόσο, η Διοίκηση του οιουδήποτε ιδιωτικού σχολείου υποχρεούται να δημοσιοποιεί -με το όποιο πρόσφορο μέσο (έντυπο ή ηλεκτρονικό) και εντός των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου τού αμέσως προηγούμενου έτους- μόνον το ύψος των διδάκτρων εκείνων, τα οποία αφορούν στο Νηπιαγωγείο και στην Α΄ τάξη του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου. Εντός, μάλιστα, της ίδιας, δεσμευτικής, προθεσμίας, ο περί των διδάκτρων προσδιορισμός εκ μέρους ενός ιδιωτικού σχολείου θα πρέπει να κοινοποιηθεί και στην αρμόδια υπηρεσία τού Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία καταχωρεί εκείνον στην ιστοσελίδα τού Υπουργείου. Σημειωτέον εδώ ότι η παράλειψη της δημοσιοποίησης ή της ανακοίνωσης ή και των δύο, εντός τής ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας, έχει ως συνέπεια την διατήρηση των διδάκτρων του τρέχοντος έτους και για το επόμενο αυτού σχολικό έτος (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 1, περ. α΄· Καρακώστας, 2007).

Ήδη με τον ν. 682/1977 επισημαίνεται, προς επίρρωση και των ανωτέρω, πως το ποσό των διδάκτρων –αναφορικά με τις εκπαιδευτικές και μη παροχές ενός ιδιωτικού σχολείου- θα πρέπει, οπωσδήποτε, να έχει εγγραφεί και στον εσωτερικό Κανονισμό του (ν. 682/1977, άρθρο 18, παρ. 1· Σκουρής & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009), αλλά και πως ουδεμία αύξηση ή τροποποίηση τούτων επιτρέπεται κατά την διάρκεια του

¹⁴ Οίκοθεν, χρειάζεται να διευκρινισθεί ότι ο αριθμός, το είδος ή και οι ώρες διδασκαλίας των υποχρεωτικών –κατά τάξη- μαθημάτων τροποποιούνται μόνον εντός του πλαισίου τής σχετικής νομοθεσίας ή και των συναφών ρυθμιστικών αποφάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων –εν αντιθέσει με τον αριθμό, το είδος ή και τις ώρες διδασκαλίας των ανά τάξη μαθημάτων επιλογής, τα οποία επιτρέπεται να ορίζονται με οικεία απόφαση του εκάστοτε ιδιωτικού σχολείου-. Στην περίπτωση, λοιπόν, κατά την οποία είτε εισαχθεί νέο υποχρεωτικό μάθημα στο ωρολόγιο πρόγραμμα ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου είτε αυξηθούν οι ώρες ενός ήδη διδασκόμενου υποχρεωτικού μαθήματος σε συγκεκριμένη τάξη, τα δίδακτρα που αντιστοιχούν στα μαθήματα αυτά προστίθενται αναλογικά στα ενιαία δίδακτρα των υποχρεωτικών μαθημάτων (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 2, περ. γ΄).

¹⁵ Τα τυχόν κόμιστρα που εισπράττονται για την μεταφορά των μαθητών είναι εφικτό να αυξηθούν έως και σαράντα (40) ευρώ ετησίως ανά μαθητή/τρια (ν. 3853/2010, άρθρο 22, περ. γ΄).

διδασκαλικού έτους (ν. 682/1977, άρθρο 18, παρ. 4). Παραλλήλως, χρειάζεται το καθορισμένο για έκαστο/η μαθητή/τρια ποσό να αναγράφεται και στο «Μητρώο Μαθητών» (μαθητολόγιο) και, μάλιστα, να διαχωρίζεται εμφανώς –αναγραφή σε στήλες- το ύψος των διδάκτρων που αντιστοιχεί στα υποχρεωτικά μαθήματα από εκείνο που αφορά σε καθεμία από τις επιμέρους επιλογές τους (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 2, περ. α΄· Καρακώστας, 2007).

Τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια διατηρούν την δυνατότητα της ετήσιας -κατ' έτος- νόμιμης αύξησης του ποσού των διδάκτρων. Η εν ταυτώ, ωστόσο, αύξηση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ποσοστό που προκύπτει από τον μαθηματικό τύπο: $0,35X + 0,65\Psi = Z$. Σημειωτέον εδώ ότι ως (X) ορίζεται η ετήσια μεταβολή του γενικού δείκτη τιμών του καταναλωτή τού προηγούμενου, όμως, έτους, σε μέσα επίπεδα, όπως αυτή ανακοινώνεται από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (Ε.Σ.Υ.Ε.). Ως (Ψ) νοείται η μέση αύξηση των αμοιβών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών¹⁶, κατά το ημερολογιακό έτος –εντός του οποίου εκκινεί το αντίστοιχο διδασκαλικό έτος- και ως (Z) θεωρείται το ανώτατο ποσοστό αύξησης των διδάκτρων. Ο ακριβής, ωστόσο, προσδιορισμός των μεταβλητών (Ψ) και (Z) καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία και εκδίδεται έως τον Μάιο έκαστου έτους (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 2, περ. β΄, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3377/2005, άρθρο 28 και ισχύει από 19/08/2005· Καρακώστας, 2007).

Η οιαδήποτε, πάντως, εκ των ανωτέρω απόκλιση συνιστά παράβαση επί των κειμένων διατάξεων και, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο τουλάχιστον χιλίων (1000) ευρώ. Βέβαια, ανάλογα με την συχνότητα και την βαρύτητα της παράβασης, δύναται το εύρος του προστίμου να φθάσει έως και του ποσού εκείνου, το οποίο αντιστοιχεί στο δέκα τοις εκατό (10%) του κύκλου εργασιών που πραγματοποίησε το έκαστοτε ιδιωτικό σχολείο κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το εν λόγω, μάλιστα, ποσό του προστίμου εισπράττεται σύμφωνα με τα όσα σχετικά προβλέπονται στο Νομοθετικό Διάταγμα (Ν.Δ.) 356/1974 «περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Κ.Ε.Δ.Ε.). Συνιστά δε έσοδον του τακτικού προϋπολογισμού τού Κράτους και διατίθεται για τις ανάγκες

¹⁶ Η μέση αύξηση (Ψ) είναι ο αριθμητικός μέσος όρος (Μ.Ο.) των ποσοστών αύξησης των αμοιβών, οι οποίες αντιστοιχούν στο έκαστοτε μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.) των εκπαιδευτικών με τέσσερα (4) έτη σπουδών (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3377/2005, άρθρο 28 και ισχύει από 19/08/2005).

τής δημόσιας Εκπαίδευσης (ν. 3279/2004, άρθρο 11, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4314/2014, άρθρο 101 και ισχύει από 23/12/2014· Καρακώστας, 2007).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: Το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων- εκπαιδευτικές υποχρεώσεις και εργασιακά δικαιώματα

Γ.1. Το εργασιακό και το εκπαιδευτικό status των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Γ.1.1. Η πρόσληψη του εκπαιδευτικού προσωπικού

Προ της συζητήσεως περί του εκπαιδευτικού και του εργασιακού καθεστώτος των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, κατά τον τρόπο με τον οποίο εκ του ν. 682/1977 διαμορφωτικά εισάγονται, χρειάζεται, άκρως προσδιοριστικά, να αποσαφηνισθούν οι διαδικασίες, υπό τις οποίες προσλαμβάνεται το διδακτικό προσωπικό ενός ιδιωτικού σχολείου. Σύμφωνα, λοιπόν, με εκείνες, οι ενδιαφερόμενοι να προσληφθούν εκπαιδευτικοί θα πρέπει να υποβάλλουν σχετική αίτηση προς τον ιδιοκτήτη του σχολείου. Συνημμένως τής εν λόγω αιτήσεως, υποχρεούνται να καταθέσουν αφενός την βεβαίωση εγγραφής τους στην Επετηρίδα τής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης (Σκουρής & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009), αφετέρου ένα έγγραφο υπεύθυνης δηλώσεως, στο οποίο και θα αναφέρουν την ειδικότητά τους, όπως και τις ώρες τής ενδεχόμενης απασχολήσεώς τους σε έτερο ιδιωτικό σχολείο ή και φροντιστήριο (ν. 682/1977, άρθρο 32, παρ. 1). Ο ιδιοκτήτης, από την πλευρά του, θα πρέπει να υποβάλλει προς τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης –κατά το χρονικό διάστημα από της ενάρξεως του σχολικού έτους έως και την ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων- σχετική πρόταση είτε πρόσληψης του διδακτικού προσωπικού είτε και ανάθεσης σε εκείνο ωρών διδασκαλίας. Η οιαδήποτε πάντως, εκ των προαναφερομένων, περίπτωση, προβλέπεται ρητώς ότι συντελείται κατόπιν της, εντός τριημέρου, έκδοσης της σχετικής διοικητικής πράξης (διοριστηρίου), εκ μέρους του Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 32, παρ. 2· Γεωργιάδου, 2016). Πρόδηλον είναι εδώ ότι, στο ενδεχόμενο της έκδοσης απορριπτικής πράξης εκ της Διοικήσεως, δεν δύναται να συναφθεί έγκυρη σύμβαση εργασίας ή και εάν, παρά ταύτα, συναφθεί εγείρει συνέπειες ακυρότητας (Γεωργιάδου, 2016).

Η διοικητική, πάντως, πράξη διορισμού του εκπαιδευτικού επέχει θέση συμβάσεως εργασίας μεταξύ του ιδιοκτήτου τού ιδιωτικού σχολείου και του προσλαμβανομένου

εκπαιδευτικού, ενώ δεν επιτρέπεται -στο χρονικό εύρος της- να υπολείπεται του σχολικού έτους. Σε οιαδήποτε, ωστόσο, περίπτωση θα πρέπει με ακρίβεια να ορίζει την έναρξη και την λήξη τής παροχής των εκπαιδευτικών υπηρεσιών εκ μέρους του νεοπροσληφθέντος (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 266/2014·Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 156941/Ε2/06-10-2015). Στην εν λόγω πράξη θα πρέπει, επιπλέον, να εγγράφεται και το ωράριο απασχόλησης του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, για το οποίο, έως και την κύρωση του ν. 4713/2020, δεν επιτρέπετο η μείωσή του δίχως την συγκατάθεση του ίδιου διά της αυτοπρόσωπης, μάλιστα, αιτήσεώς του προς τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης (Α.Κ., άρθρο 281· ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020·Απόφ. Α.Π. 285/2013·Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 266/2014·Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 156941/Ε2/06-10-2015· Γεωργιάδου, 2016). Περαιτέρω, και στην περίπτωση της λήξης τού συμβατικού χρόνου ή και της λύσης τής εργασιακής σχέσης, θα πρέπει να κοινοποιηθεί και στον εκπαιδευτικό η σχετική Διαπιστωτική Πράξη, η οποία και εκδίδεται από την οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης κατόπιν τής αμελλητί ενημερώσεως εκείνης από τον ιδιοκτήτη τού ιδιωτικού σχολείου (Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 266/2014·Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 156941/Ε2/06-10-2015).

Στο σημείο αυτό χρειάζεται, έστω και παρενθετικά, να υπογραμμισθεί πως τα ανωτέρω προβλεπόμενα ισχύουν και για την πρόσληψη εκπαιδευτικού προσωπικού στα ξένα ιδιωτικά σχολεία κατά τον βαθμό, όμως, που αφορούν σε εκπαιδευτικούς, οι οποίοι προέρχονται από χώρες-μέλη τής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τους υπολοίπους αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς των εν λόγω σχολείων θα πρέπει να χορηγηθεί ή και να ανανεωθεί –εφόσον χρειάζεται- άδεια διδασκαλίας. Ειδικότερα, και επί της διαδικασίας αρχικά, προβλέπεται πως τα εν θέματι σχολεία οφείλουν να υποβάλλουν στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης σχετική αίτηση συνοδευόμενη από τα κατά τον νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά¹⁷ έως και την δεκάτην (10^η) Ιουλίου τού

¹⁷ Ειρήσθω εν παρόδω εδώ πως για την χορήγηση της αρχικής αδειάς διδασκαλίας σε αλλοδαπούς –εξαιρουμένων των προερχομένων από χώρες μέλη τής Ε.Ε.- εκπαιδευτικούς, χρειάζεται να κατατεθούν στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης τα ακόλουθα έγγραφα: α) αίτηση του ενδιαφερομένου εκπαιδευτικού, η οποία συντάσσεται στην ελληνική γλώσσα, β) πρόταση του σχολείου για την πρόσληψη του εκπαιδευτικού, γ) ένα αντίγραφο της σύμβασης εργασίας στην ελληνική γλώσσα, φέρον όμως τις πρωτότυπες υπογραφές του ιδιοκτήτη του σχολείου –ή του νομίμου εκπροσώπου του- και του εκπαιδευτικού, γ) αντίγραφο πτυχίου αντιστοίχων σπουδών με το μάθημα, για το οποίο προτείνεται ο εκπαιδευτικός, το οποίο θα φέρει την επισήμειωση της σφραγίδας Apostille (Σφραγίδα τής Χάγης) –εναλλακτικά, προβλέπεται και η θεώρηση της γνησιότητας του πτυχίου από ελληνική προξενική Αρχή τής χώρας προέλευσης του εγγράφου ή και από προξενική Αρχή τής χώρας αυτής στην Ελλάδα, δ) επίσημη μετάφραση του πτυχίου από το Υπουργείο Εξωτερικών ή τις επιτόπιες Ελληνικές Προξενικές Αρχές ή και από εξουσιοδοτημένο δικηγόρο της ημεδαπής, ε) επικυρωμένο φωτοαντίγραφο ισχύοντος διαβατηρίου, στ) βεβαίωση του μορφωτικού ακολούθου τής ξένης Πρεσβείας ή του Προξένου, στην οποία θα αναφέρεται ότι, με το πτυχίο που διαθέτει ο εκπαιδευτικός, δύναται να διδάξει σε αντίστοιχα δημόσια σχολεία τής πατρίδας του το συγκεκριμένο μάθημα σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες και ζ)

προηγούμενου σχολικού έτους. Ακολούθως, η Διεύθυνση Εκπαίδευσης υποχρεούται να διαβιβάσει –εντός δεκαημέρου- τα εν λόγω έγγραφα στο Τμήμα Γ΄ Ξένων Σχολείων τής Αυτοτελούς Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να εκδοθεί η σχετική απόφαση έως και την έναρξη του επόμενου διδακτικού έτους (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 52422/Ν1/30-03-2018).

Επανερχόμενοι στα όσα αφορούν στην πρόσληψη των εκπαιδευτικών σε ελληνικά σχολεία τής ιδιωτικής Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, χρήζει επιπλέον επισήμανσης το γεγονός ότι, στο ενδεχόμενο κατά το οποίο ο ιδιοκτήτης δεν έχει προτείνει έναν ορισμένο εκπαιδευτικό για την συμπλήρωση –έως και την ημέρα τής έναρξης των μαθημάτων- κάποιας κενής θέσεως, ο οικείος Διευθυντής Εκπαίδευσης δύναται να αναθέσει την διδασκαλία των αντίστοιχων ωρών σε εκπαιδευτικό, ο οποίος χρειάζεται, βεβαίως, να διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα (ν. 682/1977, άρθρο 32, παρ. 3). Οίκοθεν εννοείται πως οι ίδιες διαδικασίες ακολουθούνται, ακόμη και όταν προκύψει κενούμενη θέση διδακτικού προσωπικού κατά την διάρκεια του σχολικού έτους. Βεβαίως, διά του ν. 682/1977, διευκρινίζεται πως σε μία τέτοια εξέλιξη ο νεοπροσληφθείς αναπληρώνει –έως και την λήξη τού διδακτικού έτους- τον απόντα εκπαιδευτικό και, προφανώς, εάν με τον δεύτερο έχει νομίμως διακοπεί η σχέση εργασίας του με το σχολείο, τότε στην αρχή του επομένου σχολικού έτους θα πρέπει να τηρηθούν οι σύννομες διαδικασίες πρόσληψης του πρώτου (ν. 682/1977, άρθρο 31, παρ. 1-2· ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 1-4). Πάντως, με τον ν. 4713/2020 είναι πλέον εφικτή και η αντικατάσταση του αναπληρωτή εκπαιδευτικού κατά την διάρκεια της αναπλήρωσης, εφόσον όπως υπάρξει σχετική απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, εκδοθείσα κατόπιν προτάσεως του ιδιοκτήτη του σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 11 και ισχύει από 29-07-2020).

πιστοποιητικό υγείας -από τα εξωτερικά ιατρεία ελληνικού δημόσιου νοσοκομείου ή αντιστοίχου νοσηλευτικού ιδρύματος της πατρίδας του εκπαιδευτικού ή της ιατρικής υπηρεσίας (εφόσον υπάρχει) της οικείας Πρεσβείας- το οποίο και πρέπει να έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου, πριν την υποβολή της αίτησης, εξαμήνου. Να σημειωθεί, εν κατακλείδι, ότι για την ανανέωση της άδειας διδασκαλίας των εν λόγω ενδιαφερομένων εκπαιδευτικών χρειάζεται να κατατεθούν τα εξής, και μόνον, δικαιολογητικά: α) η αίτηση του ενδιαφερομένου εκπαιδευτικού στην ελληνική γλώσσα, στην οποία θα αναφέρεται και ο αριθμός τής απόφασης χορήγησης της υφιστάμενης άδειας διδασκαλίας, β) η πρόταση του σχολείου για την ανανέωση της σύμβασης εργασίας τού αλλοδαπού εκπαιδευτικού, γ) ένα αντίγραφο της σύμβασης εργασίας στην ελληνική γλώσσα, το οποίο θα φέρει πρωτότυπες υπογραφές τού ιδιοκτήτη τού σχολείου –ή του εκπροσώπου αυτού- και του ενδιαφερομένου εκπαιδευτικού (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 52422/Ν1/30-03-2018).

Δέον, επίσης, είναι να σημειωθεί ότι η οργανική σύνθεση του εκπαιδευτικού προσωπικού των ιδιωτικών σχολείων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται, κατόπιν σχετικής γνωμοδοτήσεως του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.) και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ν. 682/1977, άρθρο 37, παρ. 3). Πέραν, όμως, των ως άνω εκπαιδευτικών, δύνανται προς κάλυψη των αναγκών του σχολείου να υπηρετούν και έτεροι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι να διαθέτουν, βέβαια, και τα κατά τον νόμον απαιτούμενα προσόντα (ν. 682/1977, άρθρο 37, παρ. 4). Στην οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, η σύνθεση του διδακτικού προσωπικού ενός ιδιωτικού σχολείου, αφενός για την Α/θμια Εκπαίδευση, επιβάλλεται να είναι ισάριθμη -αλλά και ανάλογη των λειτουργούντων τμημάτων- των δημοσίων σχολείων και, αφετέρου για την Β/θμια, να τίθεται ως ομόλογη ή αντίστοιχη του αναλυτικού και του ωρολογίου προγράμματος (ν. 682/1977, άρθρο 24, παρ. 1-2).

Γ.1.2. Η διδακτική και η παιδαγωγική επάρκεια των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων

Η πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια συνιστά τυπικό, αλλά όχι πλέον αναγκαίο –με τους περιορισμούς που ο όρος αυτός εισάγει- προσόν και για την πρόσληψη των εκπαιδευτικών στην ιδιωτική Εκπαίδευση. Και ετούτο, διότι η επάρκεια των ιδιωτικών εκπαιδευτικών είναι εφικτό να πιστοποιηθεί είτε πριν τον διορισμό τους είτε, όμως, και σε χρονικό διάστημα έως δύο (2) ετών από την ημερομηνία τού διορισμού τους, μέσω τής επιτυχούς παρακολούθησης ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων, σύμφωνα πάντοτε και με τα όσα εκάστοτε ισχύουν και για τους δημοσίους εκπαιδευτικούς (ν. 4589/2019, άρθρο 62, παρ. 6· ν. 4589/2019, άρθρο 66, παρ. 4, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4610/2019, άρθρο 212, παρ. 5 και ισχύει από 07-05-2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 20866/Ν1/11-02-2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019).

Ακολούθως, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι η παιδαγωγική και η διδακτική επάρκεια και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών αποδεικνύεται και, άρα, πιστοποιείται, εφόσον ο ενδιαφερόμενος να προσληφθεί/διορισθεί ιδιωτικός εκπαιδευτικός είχε εισαχθεί σε μία εκ των καθηγητικών Σχολών ή πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013-2014 (ν. 4589/2019, άρθρο 66, παρ. 2, περ. α΄· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π.

84600/Ν1/28-05-2019) ή και κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 (ν. 4589/2019, άρθρο 66, παρ. 2, περ. β΄· ν. 3194/2003, άρθρο 8, παρ. 2· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019)¹⁸. Σημειωτέον εδώ ότι, αναφορικά με τις ως άνω διατάξεις, η παιδαγωγική και η διδακτική επάρκεια ενός εκπαιδευτικού αναγνωρίζεται ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία εκείνος έλαβε την σχετική βεβαίωση ή και το πτυχίο έτι μεταγενέστερα του προβλεπομένου χρόνου φοίτησης στις εν λόγω πανεπιστημιακές Σχολές (ν. 4589/2019, άρθρο 66, παρ. 2, περ. γ΄· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019).

Πέραν, ωστόσο, της φοίτησης στις καθηγητικές Σχολές, η διδακτική και η παιδαγωγική επάρκεια ενός εκπαιδευτικού δύναται επιπλέον να πιστοποιηθεί και με την προσκόμιση βεβαίωσης φοίτησης σε Τμήμα Α.Ε.Ι. ή και σε συνεργαζόμενα Τμήματα του ίδιου ή περισσοτέρων Α.Ε.Ι., ύστερα βέβαια από την παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων, τα οποία προσφέρονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών του πρώτου κύκλου ή και συνδυαστικά. Επίσης, η εν ταυτώ επάρκεια αποδεικνύεται και με την κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή και διδακτορικού διπλώματος στις επιστήμες τής Αγωγής, αλλά και με την κατοχή πτυχίου, προερχομένου είτε από τα Παιδαγωγικά Τμήματα των Α.Ε.Ι. είτε και από την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) (ν. 4589/2019, άρθρο 54, παρ. 4· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019). Μάλιστα, στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) έχει, προσφάτως, εκχωρηθεί εκ του νόμου η δυνατότητα να οργανώνει και, συμπληρωματικά προς τις ειδικότητες των Τμημάτων της, να λειτουργεί συγχρηματοδοτούμενα ή αυτοχρηματοδοτούμενα Προγράμματα -διάρκειας έως δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων- με κατεύθυνση: α) παιδαγωγικής κατάρτισης για

¹⁸ Σύμφωνα με τον ν. 3194/2003, ως καθηγητικές Σχολές θεωρούνται τα Τμήματα των οποίων οι πτυχιούχοι δύναται να διορισθούν στην δημόσια Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δίχως την αξίωση πρόσθετου πτυχίου ή και πιστοποιητικού παιδαγωγικής κατάρτισης. Ως εκ τούτου, απόφοιτοι καθηγητικών Σχολών νοούνται οι πτυχιούχοι των κλάδων: ΠΕ-70 (δασκάλων), ΠΕ-60 (Νηπιαγωγών), ΠΕ-01(Θεολόγων), ΠΕ-02 (Φιλολόγων), ΠΕ-03 (Μαθηματικών), ΠΕ-04 (Φυσικών Επιστημών/ ενοποιημένη ειδικότητα ΠΕ-04.01, ΠΕ-04.02, ΠΕ-04.03, ΠΕ-04.04, ΠΕ-04.05), ΠΕ-05 (Γαλλικής), ΠΕ-06 (Αγγλικής), ΠΕ-07 (Γερμανικής), ΠΕ-08 (Καλλιτεχνικών), ΠΕ-11 (Φυσικής Αγωγής), ΠΕ-80 (Οικονομίας/ μόνον, όμως, οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Οικιακής Οικονομίας, οι οποίοι εντάσσονταν στον πρώην κλάδο ΠΕ-15), ΠΕ-79.01 (Μουσικής Επιστήμης), ΠΕ-91.01 (Θεατρικών Σπουδών), ΠΕ-33 (Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας τής Επιστήμης), ΠΕ-34 (Ιταλικής Φιλολογίας), ΠΕ-40 (Ισπανικής Φιλολογίας), ΠΕ-86 (Πληροφορικής/ μόνον οι πτυχιούχοι του Τμήματος Διδακτικής τής Τεχνολογίας και Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς) και των κλάδων ΠΕ-81, ΠΕ-82, ΠΕ-83 και ΠΕ-84 (μόνον οι πτυχιούχοι της Ανώτερης Σχολής Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών/ Α.Σ.Ε.ΤΕ.Μ.-Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης/ Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) (ν. 3194/2003, άρθρο 8, παρ. 2· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019).

εκπαιδευτικούς ή υποψηφίους εκπαιδευτικούς και β) επιμόρφωσης ή εξειδίκευσης εκπαιδευτικών και μη (ν. 4186/2013, άρθρο 29, παρ. 1, περ. ε΄· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019).

Από όσα ανωτέρω διεμείφθησαν, καθίσταται καταρχάς πρόδηλον ότι, είτε πρόκειται για την Α/θμια είτε για την Β/θμια Εκπαίδευση, οι προϋποθέσεις, οι οποίες και θα πρέπει να επικαλύπτονται αναφορικά με την διδακτική και την παιδαγωγική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού ενός ιδιωτικού σχολείου είναι κοινές. Άλλωστε, και ο ν. 682/1977 δεν διαφοροποιεί –ως προς τούτο- τις δύο εκπαιδευτικές βαθμίδες, καθώς αναφέρεται ευρύτερα στα τυπικά προσόντα των εκπαιδευτικών ενός ιδιωτικού σχολείου. Παρά ταύτα, αν και στον εν λόγω νόμο επισημαίνεται ότι οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί χρειάζεται να διαθέτουν –ως απαιτούμενα προσόντα- τα ισχύοντα και για τους εκπαιδευτικούς των δημοσίων σχολείων, εντούτοις στην εν λόγω διάταξη εισάγονται και ορισμένες εξαιρέσεις, οι οποίες και αφορούν στην, κατά χρεία μάλλον, πρόσληψη εκπαιδευτικών στα ιδιωτικά σχολεία (ν. 682/1977, άρθρο 24, παρ. 3).

Η πρώτη εξ αυτών των παρεκκλίσεων περί της διδακτικής και της παιδαγωγικής επάρκειας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών εισάγεται με την διάταξη εκείνη που επιτρέπει την πρόσληψη δασκάλων σε θέση νηπιαγωγών, εφόσον κατά την διαπίστωση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης δεν προσφέρονται προς πρόσληψη νηπιαγωγοί. Η δεύτερη, η οποία αφορά στην πρόσληψη εκπαιδευτικών ασχέτως ορίου ηλικίας –όχι όμως πέραν του 70^{ου} έτους-, υπονοεί μία οιονεί «παραχώρηση» κυρίως ως προς την διδακτική, ευρύτερα, επάρκεια των εν λόγω ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Η τρίτη, διά της οποίας και επιτρέπεται η πρόσληψη εκπαιδευτικών οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις τους, παρά το ότι δεν διασυνδέεται άμεσα με το υπό εξέταση ζήτημα, ήτοι της διδακτικής και της παιδαγωγικής επάρκειας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, συνιστά –δίχως αμφιβολία- μία σαφή απόκλιση εκ των τυπικών, ευρύτερα, προσόντων διορισμού στην δημόσια Εκπαίδευση¹⁹ (ν. 682/1977, άρθρο 24, παρ. 3β-3δ).

¹⁹ Κατά τον νόμο 3687/2008, οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι εντάσσονται στους εκάστοτε ισχύοντες πίνακες διοριστέων του Α.Σ.Ε.Π., δίχως να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις τους, διορίζονται με τους τελευταίους, πριν από την λήξη ισχύος των πινάκων, διορισμούς. Αναλαμβάνουν δε υπηρεσία αμέσως μετά την ολοκλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεών τους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια ισχύος των πινάκων και τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν από την λήξη του διδακτικού έτους διορισμού τους. Διαφορετικά, η ανάληψη υπηρεσίας πραγματοποιείται με την έναρξη του επόμενου σχολικού έτους. Σε περίπτωση, μάλιστα, μη ανάληψης υπηρεσίας, ο διορισμός ανακαλείται (ν. 3687/2008, άρθρο 6).

Ολοκληρώνοντας, και προ της αναφοράς στο διδακτικό και στο εργασιακό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, χρειάζεται να εισαχθεί και μία αναγκαία, κατά τον ν. 682/1977, διευκρίνιση σχετικά με τα όρια τής παιδαγωγικής και της διδακτικής δικαιοδοσίας ή και της ελευθερίας τού ιδιωτικού εκπαιδευτικού εντός των σχολικών χώρων. Προς τούτο, λοιπόν, σημειώνεται ότι είναι απολύτως καταδικαστέα –και προφανώς θα επισύρει και τις ανάλογες πειθαρχικές κυρώσεις- η ενδεχόμενη επιλογή του –κατά την διάρκεια της όποιας δραστηριότητάς του εντός τού σχολείου- να αναπτύσσει όχι μόνον απόψεις που αντιβαίνουν στους, εκ του Συντάγματος, καθορισθέντες σκοπούς της παιδείας αλλά και να προβαίνει σε εκδηλώσεις και δραστηριότητες υπέρ πολιτικών κομμάτων ή και αθλητικών ομάδων (ν. 682/1977, άρθρο 26, παρ. 2).

Γ.1.3. Το διδακτικό και το εργασιακό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Στον ν. 682/1977 εισάγεται και η διάκριση του διδακτικού από το εργασιακό ωράριο και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Αρχικά, λοιπόν, και ως προς το διδακτικό ωράριο, προβλέπεται πως οι εβδομαδιαίες ώρες υποχρεωτικής διδασκαλίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών πλήρους απασχόλησης είναι οι ισχύουσες και επί των εκπαιδευτικών των δημοσίων σχολείων (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 1). Επιπλέον, σημειώνεται ότι οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, πέραν του ως άνω υποχρεωτικού εβδομαδιαίου ωραρίου τους, δύνανται υπερωριακά να διδάσκουν μαθήματα της ειδικότητάς τους έως, όμως, και δέκα (10) ώρες εβδομαδιαίως. Για την ανάθεση, όμως, της υπερωριακής διδασκαλίας χρειάζεται να υποβληθεί σχετική πρόταση του ιδιοκτήτη προς τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης και, βεβαίως, να τύχει της εγκρίσεως και εκείνου (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 2).

Ιδιαίτερο, ωστόσο, ενδιαφέρον ενέχει στο σημείο αυτό και η επισήμανση ότι, αναφορικά με το διδακτικό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, η υπερωριακή απασχόλησή τους είναι εφικτό να επιτελεσθεί είτε στο σχολείο που υπηρετούν είτε και σε οιοδήποτε άλλο σχολείο, αρκεί, βεβαίως, για την εκ μέρους τους παροχή της, να λαμβάνουν ωριαία αντιμισθία, ίση τουλάχιστον προς την αντίστοιχη των δημοσίων εκπαιδευτικών²⁰ (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 2). Σχετικώς, ωστόσο, ο ν.

²⁰ Κατά τον ν. 4354/2015, η ωριαία αποζημίωση της υπερωριακής εργασίας των δημοσίων και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ορίζεται, έως και την 22αν ώρα, ίση με το ωρομίσθιο (ν. 4354/2015, άρθρο

682/1977 αναφέρει ότι δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης στις δομές τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης έχουν και δημόσιοι εκπαιδευτικοί τής Μέσης Εκπαίδευσης – έως και του υπηρεσιακού βαθμού του Βοηθού Γυμνασιάρχου- όπως και μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι ή και υπάλληλοι ΝΠΔΔ. Μάλιστα, δύνανται να διδάσκουν υπερωριακώς σε ιδιωτικά σχολεία έως και οκτώ (8) ώρες εβδομαδιαίως -τηρουμένων των προϋποθέσεων, οι οποίες και εισάγονται εκ του άρθρου 51 του ν. 1811/1951, όπως και εκ του άρθρου 37, παρ. 13 του ν. 309/1976- (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 3). Το ερώτημα, πάντως, το οποίο εδώ προκύπτει είναι εάν η συγκεκριμένη διάταξη του 682/1977 παραμένει σε ισχύ, δεδομένης και της καταργήσεως του ν. 309/1976 (ν. 1566/1985, άρθρο 95).

Επιπροσθέτως, και ως προς το διδακτικό ωράριο – πλήρους ή μερικής απασχόλησης- των εκπαιδευτικών τής Ιδιωτικής Τυπικής Εκπαίδευσης, θα πρέπει εκ νέου να σημειωθεί πως εκείνο χρειάζεται να εγγράφεται (δηλώνεται) ευκρινώς και στο διοριστήριό τους. Υπό την έννοια, συνεπώς, αυτήν, στο ενδεχόμενο κατά το οποίο σε ένα ιδιωτικό σχολείο υπάρξει κατάργηση τάξεων ή τμημάτων ή ακόμη και μείωση των ωρών διδασκαλίας ενός μαθήματος, ο εκπαιδευτικός δύναται καταρχάς να συμπληρώνει το –κατά το διοριστήριό του- υποχρεωτικό ωράριο με την, εκ της Διευθύνσεως του σχολείου, ενιαύσια ανάθεση άλλων σχολικών δράσεων ή δραστηριοτήτων. Σε εκείνες, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αφορούν όσες ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες τής εν ταυτώ σχολικής μονάδας, μεταξύ των οποίων εντάσσονται η ενισχυτική διδασκαλία, η πρόσθετη διδακτική στήριξη, η ενίσχυση της γλωσσομάθειας, ο συντονισμός κλάδου εκπαιδευτικών ή και έτερης ομάδας εκπαιδευτικών, η διοργάνωση αθλητικών-πολιτιστικών-καλλιτεχνικών και άλλων δράσεων, συμπεριλαμβανομένης και της διδασκαλίας επιπλέον γνωστικών αντικειμένων (ν. 682/1977, άρθρο 4, παρ. 1, περ. 2, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4713/2020, άρθρο 3, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Σημειωτέον εδώ ότι, έπειτα από την περάτωση των δράσεων ή και των δραστηριοτήτων, το διοριστήριο προσαρμόζεται στον προηγούμενο αριθμό διδακτικών ωρών, όπως δηλαδή εκείνες

20, παρ. 3, περ. α', όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4622/2019, άρθρο 110, παρ. 5 και ισχύει από 07/08/2019), ενώ, για την εργασία που παρέχεται τις Κυριακές ή και τις εξαιρέσιμες ημέρες, η ωριαία αποζημίωση είναι ίση με το ωρομίσθιο επαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%). Σημειωτέον εδώ πως το ωρομίσθιο ορίζεται στο ένα διακοσιοστό ογδοηκοστό (1/280) του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου (Μ.Κ.) της εκπαιδευτικής κατηγορίας του ιδιωτικού εκπαιδευτικού (ν. 4354/2015, άρθρο 20, παρ. 3, περ. γ', όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4622/2019, άρθρο 110, παρ. 5 και ισχύει από 07/08/2019).

ίσχυαν πριν την ενιαύσια τροποποίησή του (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 149418/Ν1/26-09-2019).

Η συμπλήρωση του διδακτικού ωραρίου των ιδιωτικών εκπαιδευτικών είναι εφικτό, επιπροσθέτως, να συντελεσθεί και διά της «διάθεσης» εκείνων σε συστεγαζόμενες ή όμορες σχολικές μονάδες τής ίδιας βαθμίδας και του ίδιου ιδιοκτήτη, προκειμένου διά του τρόπου αυτού να εξυπηρετηθούν και ανακλύπτουσες εν τω μεταξύ λειτουργικές και υπηρεσιακές ανάγκες. Και εν προκειμένω, χρειάζεται η απόφαση του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, έπειτα και από την σχετική προς εκείνον πρόταση του ιδιοκτήτη του σχολείου (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 5, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020). Βέβαια, οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί δύνανται, μετά της συμφώνου γνώμης και του ιδιοκτήτη, να τοποθετούνται και να διδάσκουν εφεξής σε άλλο σχολείο ή, ακόμη, και σε άλλη σχολική βαθμίδα του ίδιου ιδιοκτήτη, προφανώς στο ενδεχόμενο κατά το οποίο εκείνοι επιθυμούν αύξηση του διδακτικού ωραρίου τους. Υπό αυτήν την εξέλιξη, η σύμβαση του ιδιωτικού εκπαιδευτικού δεν καταγγέλλεται, ενώ η ως άνω συμφωνία θα πρέπει να γνωστοποιηθεί και στον Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος και αναλόγως θα τροποποιήσει το διοριστήριό του (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 7, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020).

Ωστόσο, στον ν. 4713/2020 σημειώνεται ότι, στην περίπτωση κατά την οποία οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί δεν συμπληρώνουν εν τέλει το ωράριο του διοριστηρίου τους σύμφωνα με το υποχρεωτικό ή και το διευρυμένο ωρολόγιο πρόγραμμα της σχολικής μονάδας, τότε είναι εφικτό να απασχολούνται λιγότερες ώρες από εκείνες του διοριστηρίου τους με ανάλογη μείωση και των αποδοχών τους (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 4, περ. β', όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Ανάλογη πρόβλεψη υπήρχε, σημειωτέον και στο ν. 3848/2010, ο οποίος -ιδιαιτέρως στην περίπτωση της κατάργησης τμημάτων- εκχωρούσε την δυνατότητα στον Διευθυντή τού σχολείου, με την σύμφωνη γνώμη του εκπαιδευτικού, να μπορεί να προτείνει στο οικείο Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε. (Ανώτατο Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) -αντί της απόλυσης εκείνων των εκπαιδευτικών με την ελάχιστο προϋπηρεσία στην Εκπαίδευση- την τροποποίηση του διοριστηρίου τους, ώστε να εργάζονται λιγότερες ώρες (ν. 3848/2010, άρθρο 47, παρ. 14, εδ. β'· Γεωργιάδου, 2011).

Παραλλήλως, οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί δύνανται, εφόσον οι ίδιοι το επιθυμούν, να αιτηθούν ακόμη και την τροποποίηση του αρχικού διοριστηρίου τους, ήτοι να εργασθούν λιγότερες ώρες από εκείνες οι οποίες προβλέπονται σε εκείνο. Στην περίπτωση, μάλιστα, αυτήν, χρειάζεται να υποβάλλουν σχετική αίτηση προς τον ιδιοκτήτη της σχολικής μονάδας, ο οποίος και, εάν αποδεχθεί το αίτημά τους, οφείλει να διαβιβάσει την εν λόγω αίτηση στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης. Η εν ταυτώ διάταξη αναγνωρίζει, σημειωτέον, και την δυνατότητα στον ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου να προσλάβει περισσότερους του ενός εκπαιδευτικούς τής ίδιας ειδικότητας με μειωμένο ωράριο διδασκαλίας (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 4, περ. α΄, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Και εν προκειμένω πάντως, ο ν. 3848/2010 επανέρχεται, καθώς και στις συναφείς διατάξεις εκείνου προεβλέπετο η οικειοθελής μείωση του ωραρίου του εκπαιδευτικού και η αποδοχή του αιτήματός του από τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 3848/2010, άρθρο 47, παρ. 14, εδ. β΄· Γεωργιάδου, 2011).

Ο ν. 4713/2020 αναφέρει, περαιτέρω, ότι η απασχόληση ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού σε σχολείο, σε φροντιστήριο, σε κέντρο ξένων γλωσσών ή και σε οιονδήποτε άλλο φορέα εκπαίδευσης του ίδιου ή άλλου ιδιοκτήτη δεν συνιστά κάλυμα διορισμού (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 6, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 9, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020). Παρά ταύτα, δεν διευκρινίζεται καταρχάς εάν ο όρος «απασχόληση» αναφέρεται στους εκπαιδευτικούς μειωμένου ή και πλήρους ωραρίου και, συνακόλουθα, εάν ο «διορισμός» τους αφορά στην ιδιωτική ή και στην δημόσια εκπαίδευση. Πέραν τούτου, όμως, οι ως άνω ευρύτερα σχετικές διατάξεις εγείρουν πλείστα ζητήματα ως προς το διδακτικό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, καθότι νομιμοποιούν πλήρως την μονομερή –εκ του ιδιοκτήτη- βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας τους. Εισάγεται, δίχως αμφιβολία, ένα «ιδιόμορφο» καθεστώς εργασιακών σχέσεων για τους εκπαιδευτικούς των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, οι οποίοι παραμένουν εκ του νόμου απροστάτευτοι ενώπιον της βούλησης του εκάστοτε σχολάρχη να τροποποιεί οιαδήποτε στιγμή το διοριστήριό τους κατά το δοκούν, οπότε, και διά αυτού του τρόπου, να προβαίνει πλέον και εννόμως στην μείωση των αποδοχών τους (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020).

Εν κατακλείδι, και ως προς το εργασιακό ωράριο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, στον ν. 682/1977 επισημαίνεται, έστω και εν συντομία, πως εκείνοι –πέραν του διδακτικού ωραρίου τους- οφείλουν να ανταπεξέλθουν στην παροχή και άλλων υπηρεσιών, οι

οποίες διασυνδέονται με το εν γένει εκπαιδευτικό έργο τους. Υπό την έννοια αυτήν, και οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί υποχρεούνται αφενός να συμμετέχουν στις διάφορες συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, αφετέρου να παρίστανται στις εορτές αλλά και στις υπόλοιπες εκδηλώσεις του σχολείου και, βεβαίως, να μην απουσιάζουν από τις –τακτικές ή και τις έκτακτες- παιδαγωγικές συναντήσεις με τους γονείς ή τους κηδεμόνες των μαθητών τους. Προς την διεκπεραίωση, λοιπόν, και αυτών των αρμοδιοτήτων τους, χρειάζεται οι εκπαιδευτικοί να παραμένουν στον χώρο του σχολείου κατά τις ημέρες και τις ώρες λειτουργίας του, όχι όμως πέραν των τριάντα (30) συνολικά ωρών εβδομαδιαίως –για τους απασχολούμενους της Μέσης Εκπαιδευσεως με πλήρες διδακτικό ωράριο- και αναλογικώς των τριάντα (30) ωρών για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς με μειωμένο διδακτικό ωράριο (ν. 682/1977, άρθρο 27, παρ. 1· Υ.Α. Φ8/53470/Δ2/22-04-2015).

Γ.2. Διαδικασία εγγραφής και τρόπος τήρησης της Επετηρίδας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης (ΕΠ.ΙΔ.ΕΚ.)

Συναφώς των προγενεστέρων επισημάνσεων και, ειδικότερα, εκείνων που αφορούν στον διορισμό ή και στην πρόσληψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, χρειάζεται εδώ να αποσαφηνισθεί, επί το ειδικότερον, πως η εγγραφή -τού ενδιαφερομένου να εργασθεί στην ιδιωτική Εκπαίδευση- στην Επετηρίδα καθίσταται αναγκαία και ικανή συνθήκη για την έκδοση της απόφασης πρόσληψης ή διορισμού του, εφόσον, βέβαια, στο πρόσωπό του συντρέχουν οι σύννομες προϋποθέσεις (Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019)²¹. Όσο και εάν, πάντως, ορισμένοι διαφωνούν με την, περί της Επετηρίδας, σχετική διάταξη (Ληξουριώτης, 2014), δέον είναι εξ αρχής να υπογραμμισθεί πως κατ' ουσίαν επρόκειτο για ένα Μητρώο των ενεργεία ή δυνάμει στελεχών τής ιδιωτικής Εκπαίδευσης, το οποίο και, όπως συμβαίνει και με άλλους πλείστους εκπαιδευτικούς φορείς, χρειάζεται –για ευνοήτους λόγους- να τηρείται υπό την ευθύνη τής κεντρικής διοίκησης.

Ως εκ τούτου, δικαίωμα εγγραφής στην εν λόγω Επετηρίδα θεμελιώνουν οι Έλληνες πολίτες, οι πολίτες των κρατών-μελών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι ομογενείς, στην περίπτωση όπου κατέχουν τα αναγκαία τυπικά προσόντα ένταξης σε εκπαιδευτικό κλάδο τής Πρωτοβάθμιας ή και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019). Η εν ταυτώ, μάλιστα, αίτηση εγγραφής υποβάλλεται πλέον μόνον ηλεκτρονικά και κατατίθεται στο Πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Εγγραφών τού Υ.ΠΕ.Θ. -και στον ιστότοπο www.mydocs.minedu.gov.gr²²- (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Α1). Να σημειωθεί εδώ ότι, έως και την πέμπτη (5^η) Ιουλίου του 2020, εγίνοντο αποδεκτές και οι αιτήσεις των υποψηφίων -όπως και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά εκείνων- με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τού Κεντρικού

²¹ Κατά τον ν. 1035/1980 (άρθρο 11, παρ. 2) η εγγραφή στην Επετηρίδα είναι υποχρεωτική. Διαφορετικά, η σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί μεταξύ των συμβαλλομένων θα είναι άκυρη, ενώ παράλληλα η παρέμβαση της Διοίκησης στην πρόσληψη του διδακτικού προσωπικού στα ιδιωτικά σχολεία ενδέχεται να γεννά διοικητικές διαφορές (Πουλής, 2014).

²² Η αυθεντικοποίηση των χρηστών στο εν λόγω πληροφοριακό σύστημα γίνεται άπαξ με την χρήση ζεύγους κωδικών (όνομα χρήστη και συνθηματικό), το οποίο αποδίδεται προσωπικά στους αιτούντες (ως φυσικά πρόσωπα) μέσω τής υπηρεσίας πιστοποίησης του TAXISnet τής Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης (ΓΓΠΣ) του Υπουργείου Οικονομικών (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Α1).

Πρωτοκόλλου τού Υ.ΠΕ.Θ. -www.protocol@minedu.gov.gr- (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Α3).

Ο ενδιαφερόμενος να ενταχθεί στην Επετηρίδα των ιδιωτικών Εκπαιδευτικών οφείλει, με την αίτησή του, να αναρτήσει στο σχετικό πληροφοριακό σύστημα καταρχάς ένα αντίγραφο του βασικού πτυχίου εσωτερικού ή και εξωτερικού σε ψηφιοποιημένη μορφή. Ως προς την δεύτερη, μάλιστα, περίπτωση, χρειάζεται ηλεκτρονικά να συνυποβληθούν η επίσημη μετάφραση του πτυχίου τής αλλοδαπής, μία βεβαίωση αναγνώρισης της ακαδημαϊκής ισοτιμίας και αντιστοιχίας, όπως, επίσης, και το απολυτήριο ελληνικού Λυκείου ή και το πιστοποιητικό ελληνομάθειας επιπέδου Γ2. Παράλληλα, θα πρέπει να αναρτήσει και ψηφιοποιημένο αντίγραφο τίτλου σπουδών (μεταπτυχιακό ή διδακτορικό) ή Πιστοποιητικό ή Βεβαίωση, τα οποία προσδίδουν στον/στην αιτούντα/αιτούσα πιστοποιημένη παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Α2). Διευκρινιστέον στην περίπτωση αυτήν ότι, για την εγγραφή στην Επετηρίδα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, δεν είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της παιδαγωγικής και της διδακτικής επάρκειας του υποψηφίου, η οποία -σε οιαδήποτε περίπτωση- αποδεικνύεται σύμφωνα και με τα όσα σχετικώς αναφέρονται στον ν. 4589/2019 (ν. 4589/2019, άρθρο 54, παρ. 4-5 και άρθρο 66, παρ. 2-3).

Πέραν των ανωτέρω, συνημμένων τής αιτήσεως του ενδιαφερομένου-υποψηφίου, εγγράφων, χρειάζεται εκείνος να προσκομίσει –σε ψηφιακή, πάντοτε, μορφή- και μία Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία και θα δηλώνει κατά περίπτωση ότι: α) δεν έχει απολυθεί –εντός της τελευταίας πενταετίας- από το Δημόσιο ή από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή ακόμη και από Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), εξαιτίας οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας τής σύμβασης εργασίας για ιδιάζοντα λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά του (Π.Δ. 410/1988, άρθρο 53· ν. 4057/2012, άρθρο 4, παρ. 3), β) δεν κατέχει θέση εκπαιδευτικού στην Εκπαίδευση άλλης χώρας (ν. 1566/1985, άρθρο 15, παρ. 9), γ) δεν είναι συνταξιούχος εκπαιδευτικός, δ) δεν διώκεται ποινικά ή και δεν έχει καταδικασθεί για οιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (ν. 4301/2014, άρθρο 41, παρ. 1) και ε) δεν εμπίπτει στα κωλύματα διορισμού τού άρθρου 8, τού ν. 3528/2007 (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Α2).

Ωστόσο, στο σημείο αυτό χρειάζεται να επισημανθεί ότι, στην Επετηρίδα της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης δύνανται να εγγράφονται και συνταξιούχοι εκπαιδευτικοί. Τοιουτοτρόπως, σημειώνεται ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικοί -όπως άλλωστε και οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί της δημόσιας Εκπαίδευσης, αλλά και οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι ή και υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ.- νομιμοποιούνται να εργαστούν σε ιδιωτική σχολική μονάδα Α/θμιας ή Β/θμιας Εκπαίδευσης εφόσον δεν μετέχουν σε φορείς ελέγχου των ιδιωτικών σχολείων και, επιπλέον, εφόσον υπάρχει έλλειψη διαθέσιμων εκπαιδευτικών στον αντίστοιχο κλάδο ή ειδικότητα της Επετηρίδας Ιδιωτικής Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 8, όπως προστέθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 28, παρ. 1 και ισχύει από 06/09/2016· Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Β').

Η διαδικασία της εγγραφής και της ένταξης στην ΕΠ.ΙΔ.ΕΚ. των υποψηφίων να εργασθούν σε δομές της ιδιωτικής Εκπαίδευσης ολοκληρώνεται, έπειτα και από την παραλαβή της αιτήσεως -όπως και των προβλεπομένων δικαιολογητικών- από το αρμόδιο προς τούτο Τμήμα Β' (Προσωπικού Ιδιωτικών Σχολείων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης) της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υ.ΠΑΙ.Θ. Και, εφόσον τηρούνται οι κατά τον νόμο τυπικές προϋποθέσεις, οι αιτούντες εκπαιδευτικοί εντάσσονται -κατά κλάδο ή και ειδικότητα- στην Επετηρίδα. Η ένταξη, σημειωτέον, πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου Οργάνου²³, το οποίο προΐσταται της ως άνω Διευθύνσεως και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται η δημοσίευσή της σε Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Δ'). Κατά αυτήν την διάταξη, φαίνεται, σημειωτέον, να παρακάμπτεται το άρθρο 203 τού ν. 4610/2019, σύμφωνα με το οποίο η εγγραφή των ιδιωτικών εκπαιδευτικών στην Επετηρίδα πραγματοποιείται έπειτα και από την σχετική απόφαση του εκάστοτε Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 28, παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4610/2019, άρθρο 203, παρ. 3 και ισχύει από 07/05/2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 84600/Ν1/28-05-2019). Προς τούτο, μάλιστα, και στον εντασσόμενο στην Επετηρίδα εκπαιδευτικό αρκεί η αποστολή, εν συνεχεία, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μίας απλής βεβαίωσης Εγγραφής, η οποία και θα φέρει την Ψηφιακή Υπογραφή με ασφαλή χρονοσήμανση του ως άνω Οργάνου (ν. 682/1977, άρθρο 39, παρ. 3· Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Δ').

²³ Στην Υ.Α.108779/Ν1/05-07-2019 δεν διευκρινίζεται, πάντως, εάν το αρμόδιο Όργανο της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υ.ΠΑΙ.Θ. αφορά ή δεν αφορά στην Τριμελή Επιτροπή Επετηρίδας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών, για την σύσταση και τις αρμοδιότητες της οποίας γίνεται εκτενής αναφορά στον ν. 682/1977, άρθρο 39, παρ. 1-2.

Αποληκτικά, η Επετηρίδα Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών (ΕΠ.ΙΔ.ΕΚ.) τηρείται στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων υπό την μορφή ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Π.Σ.). Η ανάπτυξη, η διαχείριση και η συντήρησή του εναπόκειται στην ευθύνη του αρμοδίου Τμήματος της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων του Υ.ΠΑΙ.Θ. και εδρεύει στις δομές της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου (Υ. Α. 108779/Ν1/05-07-2019, παρ. Ε'). Ωστόσο, η ευθύνη επί της οιασδήποτε αλλαγής επί των δομικών ή και των λειτουργικών συγκειμένων τής Επετηρίδας των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών εναπόκειται αποκλειστικά και μόνον στον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 28, παρ. 5).

Γ.3. Η σύμβαση εργασίας και τα εργασιακά δικαιώματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Γ.3.1. Περί της σύμβασης εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Ο ν. 682/1977 δίδει, όμως, ιδιαίτερη έμφαση και σε πλείστα άλλα ζητήματα, τα οποία σχετίζονται με τις σχέσεις εργασίας αλλά και με τα ανακύπτοντα εξ αυτών δικαιώματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Προς τούτο, θα πρέπει, καταρχάς, ευρύτερα να επισημανθεί ότι οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί υπηρετούν στις αντίστοιχες δομές Εκπαίδευσης με σχέση εργασίας μόνον αορίστου – και όχι όπως μέχρι πρότινος ίσχυε- και ορισμένου χρόνου (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Η σχετική, μάλιστα, νομοθεσία προέβλεπε, έως και την ψήφιση δηλαδή του ν. 4713/2020, την σύναψη αρχικώς -μεταξύ του νεοπροσλαμβανομένου εκπαιδευτικού και του ιδιοκτήτη του σχολείου- σύμβασης ορισμένου χρόνου, η οποία εκκινούσε την ημέρα τής παροχής των υπηρεσιών εκ μέρους του εκπαιδευτικού έως την τριακοστή-πρώτη (31^η) Αυγούστου του δευτέρου έτους από την πρόσληψή του. Κατά την λήξη τής διετίας, ο ιδιοκτήτης εδύνατο να καταγγείλει την σύμβαση, ενώ, στην περίπτωση που ετούτο δεν επισυνέβαινε, τότε η εν λόγω σύμβαση μετετρέπετο αυτοδικαίως σε αορίστου χρόνου (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 2, όπως προστέθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 28, παρ.1 και ίσχυε από 06-09-2016). Σε οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, και ακριβώς επειδή τα ανωτέρω αφορούσαν και στα όσα από την κείμενη εργατική νομοθεσία προβλέποντο για τις συμβάσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, ανηγέλλοντο και στο Πληροφοριακό Σύστημα «Εργάνη» τού Υπουργείου Εργασίας (Υ.Α. 29147/Δ1. 10258/27-06-2019· Γεωργιάδου, 2016).

Κατά τον ν. 4713/2020, εφεξής οι διδάσκοντες στα ιδιωτικά και στα ισότιμα των δημοσίων εκπαιδευτήρια, όπως ήδη επισημάνθηκε, προσλαμβάνονται και απασχολούνται δυνάμει συμβάσεων εξηρημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Υπάγονται δε, ως προς τα επιμέρους ζητήματα της πρόσληψης, της απασχόλησης και της λύσεως της εργασιακής σχέσης τους στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της κοινής εργατικής νομοθεσίας, με την επιφύλαξη βεβαίως των ειδικών διατάξεων για τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, και δη εκείνων που αφορούν στην μισθολογική κατάταξή τους (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με

τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Στην περίπτωση, μάλιστα, κατά την οποία ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου προβεί στην καταγγελία μίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου και, εφόσον ο απολυμένος εκπαιδευτικός προσφύγει σε δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας και της καταχρηστικότητάς της, εξετάζεται, από τα αρμόδια πολιτικά δικαστήρια, ιδίως εάν και κατά πόσον η εν λόγω καταγγελία συνιστά αθέμιτη εργοδοτική αντίδραση σε συμπεριφορές του ιδιωτικού εκπαιδευτικού νόμιμες και συμβατικές (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Σημειωτέον, σχετικώς, εδώ ότι για την καταγγελία τής εν λόγω συμβάσεως εργασίας θα πρέπει να εκδοθεί και σχετική πράξη από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 682/1977, άρθρο 37, παρ. 5, όπως προστέθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 2 και ισχύει από 29-07-2020).

Οι ως άνω τροποποιήσεις, οι οποίες και επήλθαν με τον ν. 4713/2020, αναδιατάσσουν κατά μείζονα λόγο το εργασιακό περιβάλλον των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Η σύμβαση εργασίας τους φαίνεται εν πολλοίς να μετατρέπεται σε μία απλή σύμβαση του κοινού εργατικού δικαίου, οπότε και εκχωρούν –όπως ήδη σημειώθηκε- το περιθώριο, στον εργοδότη-ιδιοκτήτη τής ιδιωτικής σχολικής μονάδας, της αναιτιώδους καταγγελίας, της καταβολής του ημίσεος της αποζημίωσης στον ιδιωτικό εκπαιδευτικό αφ' ής στιγμής η απόλυσή του έτυχε προειδοποίησης (τακτική καταγγελία), της μη καταβολής αποζημίωσης τόσο σε περίπτωση απόλυσης εντός του πρώτου 12μήνου της απασχόλησης όσο και της μη καταβολής αποζημίωσης στο ενδεχόμενο της μήνυσης (ακόμη και προσχηματικής) του εργοδότη έναντι του εργαζομένου (Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020). Συνακόλουθα, οι εν λόγω νομοθετικές ρυθμίσεις είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα διαταράξουν τις συνθήκες εργασίας εντός του οργανισμού, αφού ο εργαζόμενος εκπαιδευτικός δεν θα είναι σε θέση πλέον να ασκεί απερίσπαστος τα καθήκοντά του για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του σκοπού τής παιδείας (ΣτΕ, 622/2010).

Γ.3.2. Η υπηρεσιακή κατάσταση και οι αντίστοιχες οικονομικές απολαβές των εκπαιδευτικών τής ιδιωτικής τυπικής Εκπαίδευσης

Ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός απολαμβάνει –κατ' αντιστοιχίαν με εκείνον τής δημοσίας Εκπαιδευσεως- τα θεμελιώδη εργασιακά δικαιώματα, έτσι όπως εκείνα εγγράφονται

σχετικώς με την προαγωγή του, με τις οικονομικές απολαβές του, αλλά και με τις νομίμως εκχωρηθείσες σε εκείνον άδειες. Ως προς την προαγωγή, καταρχάς, των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, χρειάζεται να σημειωθεί ότι εκείνη ενέχει ή υπονοεί την, με έναν διττό τρόπο, υπηρεσιακή εξέλιξή των. Αφενός αφορά στην μισθολογική κατάταξη του διδακτικού προσωπικού και της ιδιωτικής Εκπαίδευσης και, αφετέρου, στην ανέλιξή τους σε θέση στελέχους τής Εκπαίδευσης. Στην πρώτη, εξ αυτών των περιπτώσεων, ήδη από τον ν. 682/1977 διευκρινίζεται ότι οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί προάγονται ή λαμβάνουν τον μισθό τού ανώτερου μισθολογικού κλιμακίου, αναλόγως με τα προσόντα, με το ευδόκιμον και με τον χρόνο υπηρεσίας τους, συμφώνως πάντοτε με τα εκάστοτε ισχύοντα για την προαγωγή των δημοσίων εκπαιδευτικών λειτουργών (ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 1). Μάλιστα, η βαθμολογική και η μισθολογική κατάταξη και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών πραγματοποιείται με πράξη του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες, και περί των εκπαιδευτικών τής δημόσιας Εκπαίδευσης, προϋποθέσεις ή διαδικασίες (ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 2-3, όπως αντικαταστάθηκαν από τον ν. 4610/2019, άρθρο 203, παρ. 5).

Περαιτέρω, και ως προς την ανέλιξη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σε θέση στελέχους τής Εκπαίδευσης, ο σχετικός περί τούτου νόμος, ήτοι ο ν. 4547/2018, δεν φαίνεται να εκχωρεί σε εκείνους την εν λόγω δυνατότητα (ν. 4547/2018, άρθρο 2, παρ. 1, περ. β'). Υπό την έννοια αυτήν, πέραν της επιλογής των εν λόγω εκπαιδευτικών σε θέσεις Διευθυντών, Υποδιευθυντών και Προϊσταμένων των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, εκείνοι δεν δύνανται να αναλάβουν καθήκοντα και Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης, Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, Προϊσταμένων Κέντρων Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.), Προϊσταμένων Κέντρων Εκπαίδευσης για την αειφορία (Κ.Ε.Α.), όπως και Προϊσταμένων Τμημάτων Εκπαιδευτικών Θεμάτων των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης (ν. 4547/2018, άρθρο 22, παρ. 1-11 και άρθρα 23-28). Εξάιρεση, επ' αυτού, εισάγεται μόνον στο ενδεχόμενο, κατά το οποίο οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται να καταλάβουν θέση Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου. Προς τούτο, μάλιστα, προβλέπεται ότι σε εκείνους η καταβολή των μηνιαίων αποδοχών τους, αλλά και των πάσης φύσεως επιδομάτων και οδοιπορικών τους, επιβαρύνει τον προϋπολογισμό τού Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ν. 4547/2018, άρθρο 5, παρ. 8, όπως προστέθηκε με τον ν. 4610/2019, άρθρο 202, παρ. 2 και ισχύει από 07/05/2019).

Κατ' αναλογία, πάντως, τής, κατά νόμον επικουρούμενης, υπηρεσιακής κατάστασης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, διαμορφώνονται, ευρύτερα, και οι οικονομικές απολαβές τους, οι οποίες, σημειωτέον, προσδιορίζονται επί τη βάσει τής προϋπηρεσίας τους, των ακαδημαϊκών προσόντων αλλά και των ενδεχόμενων επιδομάτων, τα οποία και δύνανται να λαμβάνουν. Προς τούτο, και στον ν. 682/1977 αναφέρεται ότι το ύψος των μηνιαίων αποδοχών, καθώς και εκείνο των πάσης φύσεως επιδομάτων τους, διαμορφώνεται σύμφωνα με τα ισχύοντα και περί των δημοσίων εκπαιδευτικών (ν. 682/1977, άρθρο 36, παρ. 1-2· Γεωργιάδου, 2016). Μάλιστα, και οι Διευθυντές των ιδιωτικών σχολείων θα πρέπει να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τού βαθμού ή και του μισθολογικού κλιμακίου στο οποίο ανήκουν, ανεξάρτητα από το ωράριο διδασκαλίας που καλύπτουν (ν. 682/1977, άρθρο 36, παρ. 5). Εν προκειμένω, διά του 4713/2020, δεν προβλέπεται εάν τελεί σε ισχύ η διάταξη εκείνη, στην οποία αναφερόταν ότι η καταβολή των αποδοχών των ιδιωτικών εκπαιδευτικών –εάν δεν εισάγεται με υπουργική απόφαση μία οιαδήποτε σχετική εξαίρεση- πραγματοποιείται την 25^η εκάστου μηνός διά τραπεζικού εμβάσματος (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 3, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020). Οίκοθεν, εννοείται ότι, σε περίπτωση άδειας ή και αδικαιολόγητης απουσίας τού εκπαιδευτικού, συντελείται ανάλογη περικοπή των μηνιαίων αποδοχών του, όπως άλλωστε και στους δημοσίους εκπαιδευτικούς. Η ευθύνη επ' αυτού εναπόκειται στον Διευθυντή του σχολείου, ο οποίος κοινοποιεί την σχετική απόφαση και προς τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 36, παρ. 4).

Έτι περαιτέρω, θα πρέπει καταρχάς να διευκρινισθεί ότι η εξομοίωση των αποδοχών των ιδιωτικών και των δημοσίων εκπαιδευτικών επιβεβαιώθηκε εκ νέου και με τον ν. 4024/2011 κατά την υπαγωγή τους δηλαδή στο «Νέο Μισθολόγιο». Η αναγκαστική, μάλιστα, εφαρμογή των εν λόγω σχετικών διατάξεων, έστω και εάν επέφερε μείωση στις νόμιμες αποδοχές των ιδιωτικών εκπαιδευτικών –όπως άλλωστε και στους συναδέλφους τους των δημοσίων εκπαιδευτηρίων- δεν συνιστά «μονομερή βλαπτική μεταβολή» των όρων τής ατομικής σύμβασης εργασίας των, καθώς η εν λόγω μείωση προβλέφθηκε νομοθετικά και, οπωσδήποτε, δεν προέκυψε μονομερώς και ιδία βουλήσει των ιδιωτικών σχολείων (ν. 4024/2011, άρθρο 32· Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 214/2012· Γεωργιάδου, 2016).

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και ο ν. 4354/2015, σύμφωνα με τον οποίο η μισθολογική βαθμίδα και των ιδιωτικών εκπαιδευτικών προσδιορίζεται κατά τα ισχύοντα περί του «Νέου Μισθολογίου» και, ειδικότερα, περί των δεκαεννέα (19) Μισθολογικών Κλιμακίων (Μ.Κ.), στα οποία και εντάσσονται οι εκπαιδευτικοί αναλόγως των ετών τής προϋπηρεσίας τους –εισαγωγικός βαθμός το Μ.Κ. 1 και καταληκτικός το Μ.Κ. 19- (ν. 4354/2015, άρθρο 9, παρ. 1). Η μισθολογική προαγωγή των εκπαιδευτικών σε Μ.Κ. συντελείται ανά διετίαν (ν. 4354/2019, άρθρο 11, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4485/2017, άρθρο 90, παρ. 4 και ισχύει από 04-08-2017). Ωστόσο, εάν κάποιος εξ αυτών διαθέτει μεταπτυχιακό ή και διδακτορικό δίπλωμα –συναφές ως προς το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει-, τότε για την κατάταξή του σε Μ.Κ. δεν λαμβάνεται υπόψη μόνον η προϋπηρεσία του. Το Μεταπτυχιακό προάγει τον εκπαιδευτικό κατά δύο (2) επιπλέον Μ.Κ., ενώ το Διδακτορικό κατά έξι (6) Μ.Κ. (ν. 4354/2019, άρθρο 9, παρ. 3, περ. α-β', όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4483/2017, άρθρο 146 και ισχύει από 31-07-2017). Σε οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, και η μισθολογική ένταξη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σε Μ.Κ. πραγματοποιείται ύστερα από την σχετική απόφαση, την οποία και εκδίδουν τα αρμόδια Υπηρεσιακά Συμβούλια (Π.Υ.Σ.Π.Ε. και Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) (ν. 4354/2019, άρθρο 11, παρ. 3).

Ολοκληρώνοντας και, εντελώς, συνοπτικά, χρειάζεται να επισημανθεί ότι ο ν. 4354/2015 ορίζει, επιπλέον, την φύση καθώς και το ύψος των επιδομάτων, τα οποία δύναται να λαμβάνει και ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός (ν. 4354/2019, άρθρο 13). Σύμφωνα, μάλιστα, με τις σχετικές διατάξεις, προβλέπεται καταρχάς ο συνυπολογισμός στις μηνιαίες αποδοχές του αφενός του επιδόματος τέκνων (50€ για ένα παιδί-70€ για δύο-120€ για τρία-170€ για τέσσερα και προσαυξάνεται κατά 70€ για κάθε επιπλέον παιδί) (ν. 4354/2019, άρθρο 15, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4484/2017, άρθρο 35, παρ. 3 και ισχύει από 01-08-2017) και, αφετέρου, εκείνου που αντιστοιχεί στην θέση ευθύνη, την οποία ενδεχομένως κατέχει (δείγματος χάριν, 300€ ως επίδομα θέσης Διευθυντού Λυκείου με λιγότερα από έξι τμήματα στο σχολείο του) (ν. 4354/2019, άρθρο 16, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4683/2020, άρθρο 10 και ισχύει από 10-04-2020). Βέβαια, για τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων, τέτοιες διατάξεις εντείνουν την ανελαστικότητα στις εργασιακές σχέσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, καθώς υποχρεούνται να αποδίδουν τουλάχιστον τις αποδοχές και τα επιδόματα που προβλέπονται για τους δημόσιους εκπαιδευτικούς (Χατζηχρήστου & Βασιλειάδης, 2011). Μία τέτοια, ωστόσο, προσέγγιση επιβεβαιώνει, αναντίρρητα, την πρόθεσή τους για το καθεστώς των

εργασιακών σχέσεων, στο οποίο και προσβλέπουν να εντάξουν τους εκπαιδευτικούς τους.

Γ.3.3. Οι άδειες των ιδιωτικών εκπαιδευτικών και η αναπλήρωση εκ των διδακτικών καθηκόντων τους

Στον ν. 682/1977 γίνεται εκτενής αναφορά και στις άδειες, τις οποίες δικαιούνται οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, όπως επίσης και στην διαδικασία της αναπλήρωσής τους κατά την -για οιοδήποτε λόγο- απουσία τους από το σχολείο. Από το άρθρο τριάνταπέντε (35) προκύπτει ευρύτερα πως οι εν λόγω εκπαιδευτικοί δικαιούνται, κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους, κανονική άδεια έως δέκα (10) ημέρες, αναρρωτική άδεια, άδεια κηδείας ή τοκετού, αλλά και άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Αναφορικά με την πρώτη, ήτοι την κανονική άδεια, επισημαίνεται πως εκείνη λαμβάνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και, βεβαίως, μετά πλήρων αποδοχών. Χορηγείται δε -κατόπιν της αιτήσεως του ενδιαφερομένου- από τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος, αφού λάβει υπόψη του τόσο τους λόγους υποβολής τού εν λόγω αιτήματος όσο και την σχετική εισήγηση του Διευθυντού αλλά και του ιδιοκτήτη του σχολείου, προχωρεί στην έγκρισή της (ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 1). Περαιτέρω, και σχετικά με την αναρρωτική άδεια αλλά και με την άδεια της κηδείας ή του τοκετού, η χορήγησή τους πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες προϋποθέσεις, έτσι όπως εκείνες τίθενται από τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο και υπάγονται οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί (ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 2-3).

Ωστόσο, οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί, πέραν των ανωτέρω αδειών, δικαιούνται και άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης μετά αποδοχών, σε αντίθεση, προφανώς, με τους συναδέλφους τους στην δημόσια Εκπαίδευση. Οι αποδοχές τους, μάλιστα, σε αυτήν την περίπτωση καταβάλλονται από τον Ειδικό Λογαριασμό Ιδιωτικής Γενικής Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Ι.Γ.Ε.) και αντιστοιχούν στο Μισθολογικό Κλιμάκιο (Μ.Κ.) στο οποίο και έχει ο, εν υπηρεσιακή αδεία, εκπαιδευτικός καταταχθεί. Μάλιστα, με τον ν. 4610/2019 προβλέπεται επιπλέον ότι για τις εν λόγω άδειες δεν χορηγούνται σε εκείνον οι προσαυξήσεις του ν. 3528/2007, ενώ και η οιαδήποτε άλλη προσαύξηση των αποδοχών του μειώνεται, κατά το μέρος που καλύπτεται από υποτροφία ή χρηματική αμοιβή/αποζημίωση άλλου φορέα (ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 5, όπως προστέθηκε με τον ν. 4610/2019, άρθρο 203, παρ. 6 και ισχύει από 07-05-2019· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 94412/Ν1/17-07-2020).

Βέβαια, προκειμένου οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί να αιτηθούν και, εν τέλει, να τύχουν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης, χρειάζεται να επικαλύπτουν, κατά τον νόμο, και ορισμένες προϋποθέσεις, ως ακολούθως: α) να έχουν συμπληρώσει έως και την 31^η Αυγούστου του τρέχοντος, της υποβολής της αιτήσεως, σχολικού έτους διετή υπηρεσία στην ιδιωτική Εκπαίδευση (ν. 3528/2007, άρθρο 58, παρ. 1· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 94412/Ν1/17-07-2020), β) ο χρόνος υπηρεσίας, ο οποίος τους απομένει έπειτα από το πέρας της εν λόγω αδείας, να μην είναι μικρότερος του τετραπλασίου της χρονικής διάρκειας της άδειας (ν. 3528/2007, άρθρο 58, παρ. 1· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 94412/Ν1/17-07-2020) και γ) στην περίπτωση αίτησης αδείας υπηρεσιακής εκπαίδευσης με αποδοχές για το εξωτερικό, ο ενδιαφερόμενος να γνωρίζει –τουλάχιστον «πολύ καλά»- την γλώσσα της χώρας, στην οποία επρόκειτο να μεταβεί (ν. 3528/2007, άρθρο 58, παρ. 2· Εγκ. Υ.ΠΑΙ.Θ., Α.Π. 94412/Ν1/17-07-2020).

Να επισημανθεί, εν κατακλείδι, εδώ ότι στην οιαδήποτε περίπτωση μη άσκησης των καθηκόντων του, ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός αναπληρώνεται προσωρινώς –έως δηλαδή την επάνοδο στις εργασιακές υποχρεώσεις του- από έτερον εκπαιδευτικό, ο οποίος διαθέτει τα, κατά το άρθρο είκοσι-τέσσερα (24) του ν. 682/1977, νόμιμα προσόντα. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τον ν. 682/1977 και από τον ν. 1566/85, ο αναπληρωτής προσλαμβάνεται στις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες ο τακτικός εκπαιδευτικός απουσιάζει όχι μόνον εν αδεία, αλλά και λόγω στράτευσης ή και εξαιτίας κωλύματος αναφορικά με την άσκηση των διδακτικών καθηκόντων του (ν. 682/1977, άρθρο 34, παρ. 4· ν. 1566/1985, άρθρο 17· Γεωργιάδου, 2010). Η πρόσληψη του αναπληρωτή εκπαιδευτικού πραγματοποιείται με την ίδια διαδικασία, με την οποία προσλαμβάνονται και οι τακτικοί καθηγητές, ήτοι κατόπιν της προτάσεως του ιδιοκτήτη του σχολείου αλλά και έπειτα της εγκρίσεως αυτής από τον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης (682/1977, άρθρο 35, παρ. 4· Γεωργιάδου, 2010). Η σχέση εργασίας, που διαμορφώνεται μεταξύ του αναπληρωτή εκπαιδευτικού και του ιδιοκτήτη του σχολείου, είναι εκείνη του ορισμένου χρόνου, η οποία και δεν δύναται να επεκταθεί πέραν της ημερομηνίας λήξεως του διδακτικού έτους (30 Ιουνίου) (Γεωργιάδου, 2010· Γεωργιάδου, 2011). Από την άλλη πλευρά, είναι εφικτό να αποχωρήσει και κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους, εφόσον ο αναπληρούμενος χρειαστεί, επιτραπεί ή και ο ίδιος επιθυμεί να αναλάβει εκ νέου τα καθήκοντά του (ν. 682/1977, άρθρο 35, παρ. 4). Σε οιαδήποτε, πάντως, περίπτωση, η πράξη διορισμού

και του αναπληρωτή εκπαιδευτικού σε ένα ιδιωτικό σχολείο συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη από την οποία, εάν εγερθούν διοικητικές διαφορές, εκείνες υπάγονται στην δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων (Γεωργιάδου, 2010).

Γ.4. Καταγγελία σύμβασης εργασίας τού ιδιωτικού εκπαιδευτικού και περιπτώσεις λύσεώς της

Γ.4.1. Το προϋπάρχον νομοθετικό περίγραμμα της λύσεως της σχέσεως εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Σε συνέχεια των όσων αφορούν στην κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, η, προς της εισαγωγής τού ν. 4713/2020, σχετική νομοθεσία προάσπιζε σε έναν προκεχωρημένο, ούτως ειπείν, βαθμό τα εν λόγω δικαιώματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Οι εν ταυτώ διατάξεις αν και αναλυτικώς εκτείνονταν στα καταργηθέντα άρθρα τριάντα (30) και τριάντα-τρία (33) του ν. 682/1977 (ν. 4254/2014, άρθρο 1, παρ. Ζ'), επανήλθαν –σχεδόν στο σύνολό τους με τους νόμους 4415/2016, 4472/2017 και 4547/2018. Ωστόσο, ο ν. 4713/2020 επαναφέρει το άρθρο τριάντα (30) του ν. 682/1977, στο οποίο βεβαίως εισάγει καίριες, όπως έχει ήδη αναφερθεί, τροποποιήσεις, ιδιαιτέρως μάλιστα εκείνην η οποία καταργεί την «Επιτροπή Δικαστών» και πλέον ο έλεγχος της καταχρηστικότητας και της νομιμότητας μίας καταγγελίας σύμβασης εργασίας ιδιωτικού εκπαιδευτικού δύναται να πραγματοποιηθεί μόνον από τα αρμόδια δικαστήρια (ν. 682/1977, άρθρο 30, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020· Μελισσάρης & Λαϊνά, 2020). Εκ τούτου, προκύπτει - όπως, άλλωστε, και σε προγενέστερη θεματική συνάφεια έχει αναδειχθεί- ότι πλέον διά του ν. 4713/2020 πλήττεται, κατά μείζονα λόγο, το προϋπάρχον προστατευτικό καθεστώς των εργασιακών δικαιωμάτων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών.

Κατά την απόπειρα, λοιπόν, να αναδειχθεί το προγενέστερο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο και εισήγαγε έννομες δικλείδες εργασιακής ασφάλειας στους εκπαιδευτικούς των ιδιωτικών σχολείων, χρειάζεται καταρχάς να υπογραμμισθεί ότι η σύμβαση εργασίας μεταξύ του ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού ελύετο με τον θάνατο, την έκπτωση, την αποδοχή παραίτησης και την καταγγελία τής σύμβασης εργασίας, για καθεμία, όμως, εκ των οποίων χρειάζεται να συνταχθεί και να εκδοθεί η σχετική πράξη τού αρμοδίου Διευθυντή Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 9, όπως αντικαταστάθηκε με τον ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 9). Έτσι, ως προς την έκπτωση καταρχάς ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού από την υπηρεσία του, προεβλέπετο πως εκείνος εξέπιπτε αυτοδικαίως των καθηκόντων του, στην περίπτωση κατά την οποία είχε καταδικασθεί -με αμετάκλητη απόφαση- σε

ποινή, συνεπαγόμενη απόλυσης και για τους δημοσίους υπαλλήλους (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 5, όπως προστέθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 28, παρ. 1).

Συνακόλουθα, και ως προς την δυνατότητα ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού να υποβάλλει την παραίτησή του κατά την διάρκεια του διδακτικού έτους, τονίζεται πως εκείνη καθίστατο επιτρεπτή μόνον με την συναίνεση του ιδιοκτήτη ή και του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, εάν αποδεδειγμένως υφίστατο κάποια αποχρώσα αιτία. Οποσδήποτε, όμως, προκειμένου η παραίτηση του εκπαιδευτικού να θεωρείται έγκυρη, έπρεπε να υποβληθεί από εκείνον (αυτοπροσώπως) τόσο προς το ιδιωτικό σχολείο όσο και –εντός πενθημέρου- προς τον Διευθυντή Εκπαίδευσης. Η αποδοχή εκείνης, εκ μέρους του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης, θα κοινοποιείτο προς τον ιδιοκτήτη, ο οποίος και ήτο υποχρεωμένος, εντός πέντε (5) ημερών, να υποβάλει πρόταση διορισμού αντικαταστάτη. Βεβαίως, ο παραιτηθείς εκπαιδευτικός δεν εδύνατο να αποχωρήσει από το σχολείο προ της ανάληψης των καθηκόντων τού αντικαταστάτη του, εκτός και εάν έχει ήδη παρέλθει το χρονικό διάστημα του ενός (1) μηνός από την υποβολή της παραίτησής του και δεν του είχε, εν τω μεταξύ, γνωστοποιηθεί η αποδοχή της. Σημειωτέον εδώ ότι οι διοριζόμενοι -ως μόνιμοι ή και ως αναπληρωτές- ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί θεωρούνται αυτοδικαίως παραιτούμενοι από το ιδιωτικό σχολείο, αφ' ής στιγμής αναλάβουν υπηρεσία στην δημόσια Εκπαίδευση (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 10, όπως προστέθηκε με τον ν. 4415/2016, άρθρο 28, παρ. 1).

Ο ν. 4547/2018 εστίαζε ιδιαίτερος στο ζήτημα της καταγγελίας τής σύμβασης αορίστου χρόνου ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού και, μάλιστα, κατά τον τρόπο με τον οποίο ευρύτερα είχε τεθεί και εκ του καταργηθέντος άρθρου (33) του ν. 682/1977. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον ν. 4547/2018, η απόλυση ενός εκπαιδευτικού με την ως άνω σχέση εργασίας εδύνατο να πραγματοποιηθεί, εάν αποδεδειγμένως συνέτρεχε ένας από τους ακόλουθους λόγους: α) Εάν ο εργοδότης επικαλείτο αιτιολογημένη διαταραχή τού εκπαιδευτικού κλίματος στο σχολείο, η οποία, εν πολλοίς, οφείλετο στην αδυναμία της συνεργασίας του ιδίου με τον εκπαιδευτικό, β) εάν υφίστατο κατάργηση σχολείου, κατάργηση κάποιων τάξεων ή και ορισμένων τμημάτων τάξεων. Στην περίπτωση δε της κατάργησης τάξεων ή και τμημάτων αυτών, επιτρέπετο η απόλυση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, οι οποίοι -κατά κλάδο- θα είχαν την μικρότερη προϋπηρεσία και, ως εκ τούτου, διά της εν λόγω εξέλιξης θα μηδενίζετο το διδακτικό ωράριό τους. Σημειωτέον εδώ ότι, εν προκειμένω,

εξαιρούνταν οι διδάσκοντες, οι οποίοι τυγχάνει να είναι και ιδιοκτήτες των σχολείων, γ) εάν ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός είχε ήδη συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70^ο) έτος τής ηλικίας του ή και τον χρόνο υπηρεσίας, περιπτώσεις οι οποίες τού εκχωρούσαν το δικαίωμα της λήψης –πλήρους ή και μειωμένης- συντάξεως από τον ασφαλιστικό φορέα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Η λύση, ωστόσο, της σχέσεως εργασίας, λόγω της συμπλήρωσεως των ετών υπηρεσίας, επήρχετο κατόπιν της λήξεως του τρέχοντος διδακτικού έτους, δ) εάν είχε διαπιστωθεί, από την οικεία Πρωτοβάθμια ή και από την Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του Δημοσίου, ότι ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός εμφανίζει σωματική ή πνευματική ανικανότητα ως προς την επιτέλεση των καθηκόντων του, ε) εάν είχε τεκμηριωθεί η διδακτική-παιδαγωγική ανεπάρκεια ή και η επαγγελματική ασυνέπεια του ιδιωτικού εκπαιδευτικού, η οποία θα αφορά σε δύο (2) τουλάχιστον συνεχή διδακτικά έτη. Προκειμένου, ωστόσο, να συντελεσθεί η, επί του προκειμένου, απόλυση ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού χρειάζεται να εδράζεται σε δύο (2) τουλάχιστον αιτιολογικές εκθέσεις, οι οποίες θα έπρεπε να πληρούσαν τα κριτήρια που σχετικώς καθορίζονται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Και οι δύο, πάντως, γνωμοδοτικού χαρακτήρα εκθέσεις, θα συνετάσσονταν από τον Διευθυντή τής σχολικής μονάδας και θα κοινοποιούντο προς τον αρμόδιο Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου, εκείνον δηλαδή που φέρει και την επιστημονική ευθύνη του κλάδου στον οποίο ανήκει ο εν λόγω ιδιωτικός εκπαιδευτικός. Ο ν. 4547/2018 εκχωρούσε, επιπλέον, στον Συντονιστή του Εκπαιδευτικού Έργου και την δυνατότητα της σύνταξης μίας συμπληρωματικής εκθέσεως, εφόσον ο ίδιος θα το έκρινε ως σκόπιμο ή και εφόσον η γνώμη του διέφερε από εκείνην του Διευθυντή τού σχολείου (ν. 4547/2018, άρθρο 84, παρ. 3).

Η νομιμότητα, πάντως, της τελευταίας από τις ως άνω περιπτώσεις (ε), όπως και εκείνης που αφορούσε στην αδυναμία τής συνεργασίας τού εργοδότη με τον εκπαιδευτικό (α), κρινόταν από ανεξάρτητη Επιτροπή, η οποία και ήλεγχε την καταχρηστικότητα ή μη της καταγγελία σύμβασης –αορίστου χρόνου- του ιδιωτικού εκπαιδευτικού. Η εν λόγω Επιτροπή συγκροτείτο με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και αποτελείτο από έναν (1) Πρωτοδίκη ως Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του (από το Τμήμα Εργατικών Διαφορών τού Πρωτοδικείου Αθηνών, οι οποίοι υποδεικνύονταν από το Τριμελές Συμβούλιο της Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου), από δύο (2) ακόμη Πρωτοδίκες (και εκείνοι προερχόμενοι από το Τμήμα Εργατικών Διαφορών τού Πρωτοδικείου Αθηνών/ υποδεικνύονταν ομοίως από το Τριμελές Συμβούλιο της Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου), από έναν (1)

εκπρόσωπο της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε. (ο ορισμός του πραγματοποιείται με απόφαση του Δ.Σ. της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.) και από έναν (1) εκπρόσωπο της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης (με απόφαση του Δ.Σ. αυτής), ο οποίος, όμως, παρίστατο ως παρατηρητής, άρα δίχως να έχει δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις της Επιτροπής (ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 9). Σημειωτέον εδώ ότι τα μέλη της εν λόγω Επιτροπής δεν ελάμβαναν -για την συμμετοχή τους σε εκείνην- κανενός είδους αποζημίωση (ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 9).

Επί των διαδικαστικών επωδών, τις οποίες και η ανωτέρω Επιτροπή όφειλε να ακολουθήσει, διευκρινίζεται καταρχήν πως εχρειάζεται -διά σχετικής αποφάσεως- η εν λόγω Επιτροπή να συγκροτηθεί, να συνεδριάσει και να αποφανθεί, σχετικά με την νομιμότητα ή μη της καταγγελίας μίας σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου, εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της. Κατόπιν, έπρεπε εγγράφως να διατυπώσει την κρίση της στον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ο οποίος και είχε δέσμια αρμοδιότητα –εντός τριών (3) ημερών από την, προς εκείνον, κοινοποίηση της προτάσεως της Επιτροπής- να εκδώσει σχετική απόφαση απόλυσης ή μη του εκπαιδευτικού. Η εν λόγω απόφαση θα κοινοποιείτο εντός τής ως άνω τριήμερου προθεσμίας στους ενδιαφερομένους, αφενός διότι δεν παρήγε έννομα αποτελέσματα εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, αφετέρου διότι, με την άπρακτη παρέλευσή του, θα τεκμαίρετο η νομιμότητα και η μη καταχρηστικότητα της καταγγελίας. Η εν λόγω διαδικασία ήταν, πάντως, δεσμευτική περί της εγκυρότητας ή μη τής καταγγελίας της σύμβασης ενός ιδιωτικού εκπαιδευτικού και, εφόσον κατεδείκνυε ως σύννομη την απόλυση του εκπαιδευτικού, τότε εκείνη επήρχετο κατόπιν της κοινοποίησεως της σχετικής πράξης προς αυτόν. Ακόμη, όμως, και υπό αυτήν την εξέλιξη, ο θιγόμενος εκπαιδευτικός δεν θα αποστερείτο το δικαίωμα της προσφυγής του στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια (ν. 4472/2017, άρθρο 56, παρ. 9· ν. 4415/2016, άρθρο 28, παρ. 1), έννομη συνθήκη η οποία, σημειωτέον, τελεί σε ισχύ και με τον ν. 4713/2020 (ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1).

Γ.4.2. Ειδικά ζητήματα της καταγγελία σύμβασης εργασίας-αποζημίωση απόλυσης

Σε μία, πάντως, ευρύτερη οπτική θέασης του υπό εξέταση ζητήματος, θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η σχετική νομοθεσία προασπίζει τα εργασιακά δικαιώματα και του

εκπαιδευτικού προσωπικού ενός ιδιωτικού σχολείου, ακόμη και στην περίπτωση της μεταβίβασης της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας του. Μάλιστα, στο Π.Δ. 178/2002 –το οποίο, σημειωτέον, αφορά σε δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν κερδοσκοπικές ή μη υπηρεσίες- σημειώνεται ότι, κατόπιν της πράξης της μεταβίβασης, ο διάδοχος εξακολουθεί να τηρεί τους όρους εργασίας, οι οποίοι προκύπτουν είτε από μία συλλογική ή ατομική σύμβαση εργασίας, είτε από μία απόφαση διαιτησίας (Π. Δ. 178/2002, άρθρο 4, παρ. 2). Κατά αυτήν, συνεπώς, την έννοια, η μεταβίβαση όλου ή μέρους μίας επιχείρησης δεν συνιστά καθ' εαυτήν αιτιώδη συνθήκη της απόλυσης εργαζομένων (Π. Δ. 178/2002, άρθρο 5, παρ. 1).

Άλλωστε, και στον ν. 682/1977, ρητώς προβλέπεται ότι σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, δεν επιτρέπετο ουδεμία απόλυση του προσωπικού, άρα και του διδακτικού, του οποίου και η υπηρεσία στο σχολείο εθεωρείτο συνεχής. Διευκρινίζετο, μάλιστα, πως ως «μεταβίβαση» νοείτο και το ενδεχόμενο της ιδρύσεως, υπό συζύγου ή συγγενούς έως δευτέρου βαθμού του ιδιοκτήτη, σχολείου φέροντος νέα επωνυμία, εφόσον και το εκπαιδευτήριο αυτό λειτουργούσε στον ίδιο χώρο με το προηγούμενο για δύο συνεχή έτη (ν. 682/1977, άρθρο 5, παρ. 7).

Αντιστοίχως, και στο ενδεχόμενο της αναστολής λειτουργίας ή και της κατάργησης ενός ιδιωτικού σχολείου, διά του ν. 682/1977 σημειώνεται ότι, αφ' ής στιγμής ο ιδιωτικός εκπαιδευτικός απολυόταν -και, εφόσον, η εν λόγω απόλυση είχε εγκριθεί με διαπιστωτική Πράξη του οικείου Διευθυντή Εκπαίδευσης- τότε -εάν είχε συμπληρώσει δύο πλήρη έτη υπηρεσίας στο ιδιωτικό αυτό σχολείο (με αναγωγή στις 18 ώρες)- εδύνατο να χρησιμοποιήσει την εν λόγω υπηρεσία του για ένταξη στους πίνακες των αναπληρωτών τής δημόσιας Εκπαίδευσης (ν. 3194/2003, άρθρο 5, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 3391/2005, άρθρο 9, παρ. 6· ν. 3255/2004, άρθρο 6, παρ. 5). Σε καθεμία, βέβαια, από τις ανωτέρω περιπτώσεις –αναστολή λειτουργίας μέρους ή όλης της σχολικής μονάδας/ κατάργηση αυτής- ο ιδιοκτήτης όφειλε επιπλέον να καταβάλει στους εκπαιδευτικούς την εκ του νόμου προβλεπόμενη αποζημίωση.

Προτού, όμως, συζητηθεί περαιτέρω το πώς επακριβώς διαμορφώνεται το νέο καθεστώς τής αποζημίωσης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών στην περίπτωση της απόλυσής τους, κρίνεται σκόπιμο –στο σημείο αυτό- να επιτονησθεί πως, κατά τον τρόπο με τον οποίο ο ν. 4713/2020 οριοθετεί τις εργασιακές σχέσεις του διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών σχολείων, δεν διασφαλίζει εκείνο στο ενδεχόμενο της

αναστολής της λειτουργίας των εν λόγω σχολικών μονάδων. Διά της υπαγωγής, μάλιστα, των ιδιωτικών εκπαιδευτικών στις ισχύουσες διατάξεις της κοινής εργατικής νομοθεσίας, δεν προβλέπεται πλέον –έπειτα από την, υπό προϋποθέσεις, απόλυσή τους- η ένταξή τους στους πίνακες των αναπληρωτών της δημόσιας Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 30, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020).

Περαιτέρω, και ως προς το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί της αποζημίωσης -την οποία και δικαιούται να λάβει ιδιωτικός εκπαιδευτικός, στην περίπτωση κατά την οποία καταγγελθεί, για τον οιονδήποτε λόγο, η σύμβαση εργασίας του- χρειάζεται να σημειωθεί ότι, με τον ν. 4713/2020, ο διδάσκων στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια «λογίζεται» πλέον ως ιδιωτικός υπάλληλος. Ως εκ τούτου, η καταγγελία της σύμβασης εργασίας είναι «αναιτιολόγητη» και, παρά το ότι υπόκειται στην «ελεγκτική ισχύ» του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα (Γεωργιάδου, 2011), εντούτοις –όπως ακολούθως θα καταδειχθεί- «ενθαρρύνει» την σκοπιμότητα ως προς το ύψος της αποζημίωσης του εργαζομένου.

Το ύψος της αποζημίωσης ενός ιδιωτικού υπαλλήλου με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, διάρκειας πλέον των δώδεκα (12) μηνών, προσδιορίζεται επί τη βάση της επιλογής τού εργοδότη-ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου, ο οποίος δύναται να προβεί στην απόλυση ενός εκπαιδευτικού ακόμη και δίχως την σχετική προειδοποίηση προς τον ενδιαφερόμενο. Αφ' ής στιγμής, όμως, ο ιδιοκτήτης επιλέξει να γνωστοποιήσει στον εν λόγω εκπαιδευτικό την αυτήν πρόθεσή του, τότε χρειάζεται να παραμείνει συνεπής ως προς τα ακόλουθα χρονοδιαγράμματα: α) Για υπαλλήλους/ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς που έχουν υπηρετήσει από δώδεκα (12) «συμπληρωμένους» μήνες έως δύο (2) έτη, απαιτείται προειδοποίηση ενός (1) μηνός προ της απόλυσεως, β) για υπαλλήλους/ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς που έχουν υπηρετήσει από δύο (2) έτη «συμπληρωμένα» έως πέντε (5) έτη, απαιτείται προειδοποίηση δύο (2) μηνών πριν από την απόλυση, γ) για υπαλλήλους/ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, υπηρετούντες από πέντε (5) έτη «συμπληρωμένα» έως δέκα (10) έτη απαιτείται προειδοποίηση τριών (3) μηνών προ της απόλυσεως, δ) για υπαλλήλους/ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν υπηρετήσει από δέκα (10) έτη «συμπληρωμένα» και άνω, απαιτείται προειδοποίηση τεσσάρων (4) μηνών πριν από την απόλυση (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. ΙΑ', υποπ. 12, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 34, παρ. 10 και ισχύει από 25-01-2013).

Κατά τα ανωτέρω, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει -και για την περίπτωση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών- η διάταξη, η οποία, ως επισημάνθηκε, υποκρύπτει την εξής σκοπιμότητα: εάν, τελικώς, ο εργοδότης/ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου τηρήσει αποδεδειγμένως τα ως άνω χρονικά πλαίσια, τότε καταβάλλει στον απολυόμενο εκπαιδευτικό το ήμισυ της αποζημιώσεως, την οποία και edικαιούτο. Οίκοθεν, λοιπόν, εννοείται ότι, παρά το γεγονός πως η «προειδοποιημένη» απόλυση εναπόκειται στην δυνητική ευχέρεια του εργοδότη/ιδιοκτήτη ενός ιδιωτικού σχολείου, εκείνος θα την αξιοποιήσει εις το έπακρον προς ίδιον –και μόνον- οικονομικό όφελος (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. ΙΑ΄, υποπ. 12, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 34, παρ. 10 και ισχύει από 25-01-2013· ν. 682/1977, άρθρο 30, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4713/2020, άρθρο 10, παρ. 1 και ισχύει από 29-07-2020).

Ολοκληρώνοντας, να επισημανθεί ότι το ύψος της πλήρους αποζημιώσεως του υπαλλήλου/ιδιωτικού εκπαιδευτικού προσδιορίζεται διαρρυθμιστικά καταρχάς από τον χρόνο προϋπηρεσίας, τον οποίο και έχει συμπληρώσει ο υπάλληλος κατά την δημοσίευση του παρόντος – ανεξάρτητα από τον χρόνο απόλυσής του- και, δευτερευόντως, από τις τακτικές αποδοχές –οι οποίες, ωστόσο, δεν θα υπερβαίνουν το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ- εκείνου κατά τον τελευταίο μήνα, στον οποίο και ευρισκόταν υπό το καθεστώς της πλήρους απασχόλησης (ν. 4093/2012, άρθρο 1, παρ. ΙΑ΄, υποπ. 12, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4111/2013, άρθρο 34, παρ. 10 και ισχύει από 25-01-2013).

Γ.5. Πειθαρχικός έλεγχος: Υπηρεσιακά-Πειθαρχικά συμβούλια, παραβάσεις και επιβαλλόμενες ποινές

Γ.5.1. Τα αρμόδια, και για την ιδιωτική Εκπαίδευση, Υπηρεσιακά-Πειθαρχικά Συμβούλια

Τα Υπηρεσιακά-Πειθαρχικά Συμβούλια της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας δημόσιας Εκπαίδευσης ασκούν ή, ορθότερα, επεκτείνουν τις αρμοδιότητές τους και επί θεμάτων της ιδιωτικής Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 1· Π.Δ. 1/2003). Υπό την έννοια, λοιπόν, αυτήν, στην έδρα των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν πενταμελή Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια για το αντίστοιχο εκπαιδευτικό προσωπικό και των ιδιωτικών σχολείων. Καταρχάς, το Π.Υ.Σ.Π.Ε. (Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης) και το Π.Υ.Σ.Δ.Ε. (Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) γνωμοδοτούν για όλα όσα αφορούν στην ιδιωτική Α/θμια και Β/θμια Εκπαίδευση, όπως και περί της χορήγησης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ενός ιδιωτικού νηπιαγωγείου ή ενός δημοτικού σχολείου (Π.Υ.Σ.Π.Ε.), αλλά και ενός ιδιωτικού Γυμνασίου και Λυκείου (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.). Ειδικότερα, τα εν λόγω Υπηρεσιακά Συμβούλια αποφαινόμενα για όσα ζητήματα άπτονται της υπηρεσιακής κατάστασης και του πειθαρχικού ελέγχου των εκπαιδευτικών των ως άνω σχολικών δομών. Επιπλέον, ως Πειθαρχικά Συμβούλια δύνανται να εξετάσουν και υποθέσεις που αφορούν στους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών αυτών εκπαιδευτηρίων, αλλά και να εκδικάσουν -σε έναν δεύτερο βαθμό (έφεση)- πειθαρχικές αποφάσεις των διευθυντών των ιδιωτικών νηπιαγωγείων, των δημοτικών σχολείων (Π.Υ.Σ.Π.Ε.), αλλά και των Γυμνασίων και των Λυκείων (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 2-3· ν. 1566/1985, άρθρο 21·Π.Δ. 1/2003, άρθρα 11-12).

Στην έδρα της Περιφερειακής Διεύθυνσης της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν, επίσης, και τα Ανώτερα Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια (Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε. / Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.). Και εκείνα είναι πενταμελή, ενώ έχουν την αρμοδιότητα της εκδικάσεως εφέσεως κατά πειθαρχικών αποφάσεων των Διευθυντών της Πρωτοβάθμιας (Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.), αποφάσεων οι οποίες αφορούν ή άπτονται ζητημάτων και της ιδιωτικής Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 4-5· ν. 2817/2000, άρθρο 14, παρ. 29· ν. 2986/2002, άρθρο 7·Π.Δ. 1/2003, άρθρα 15-16). Σημειωτέον

εδώ ότι σε όσες περιπτώσεις τα ως άνω Υπηρεσιακά Συμβούλια (Π.Υ.Σ.Π.Ε./Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε και Π.Υ.Σ.Δ.Ε./Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε) εξετάζουν θέματα της υπηρεσιακής καταστάσεως και του πειθαρχικού δικαίου των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, στην σύνθεσή τους μετέχουν, αντί των αιρετών μελών των δημοσίων εκπαιδευτικών, εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας (Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.), όπως από εκείνην ορίζονται (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 9). Αντιστοίχως, και στο ενδεχόμενο κατά το οποίο τα εν λόγω Υπηρεσιακά Συμβούλια ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού συμβουλίου επί των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων ή ακόμη και γνωμοδοτικού οργάνου επί ευρύτερων θεμάτων τής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, στην σύνθεσή τους μετέχουν –αντί των αιρετών δημοσίων εκπαιδευτικών- εκπρόσωποι του οικείου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ιδιωτικών Σχολείων (Σ.Ι.Ι.Σ.). Στην περίπτωση δε, όπου στην εν λόγω Περιφέρεια εδρεύουν περισσότεροι του ενός τέτοιοι Σύνδεσμοι, εκπρόσωποι στα Υπηρεσιακά αυτά Συμβούλια ορίζονται από εκείνον τον Σύνδεσμο ή τον Σύλλογο, ο οποίος διαθέτει τα περισσότερα εγγεγραμμένα Μέλη (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 10). Σημειωτέον, εν κατακλείδι, ότι, και επί των ζητημάτων που σχετίζονται με την προαγωγή του τακτικού διδακτικού προσωπικού των ιδιωτικών σχολείων, η αρμοδιότητα ανήκει - αντιστοίχως- στα Κεντρικά Υπηρεσιακά Συμβούλια Κ.Υ.Σ.Π.Ε. και Κ.Υ.Σ.Δ.Ε. (ν. 682/1977, άρθρο 38, παρ. 6-7· ν. 1566/1985, άρθρο 21).

Γ.5.2. Πειθαρχικές παραβάσεις και επιβαλλόμενες ποινές

Ακολούθως, και αναφορικά με το είδος των παραβάσεων, επί των οποίων και δύνανται να αποφανθούν τα ως άνω Υπηρεσιακά Πειθαρχικά Συμβούλια, ο ν. 682/1977 ορίζει καταρχήν την παραβατική συμπεριφορά και στο πεδίο της ιδιωτικής εκπαίδευσης ως την πράξη εκείνη, η οποία διά υπαιτιότητας αντίκειται στις, κατά περίπτωση και κατά συνθήκη, κείμενες διατάξεις. Υπό την έννοια αυτήν, μία τέτοια πράξη συνιστά πειθαρχικό αδίκημα –επιφέρει μία συγκεκριμένη ποινή- και αφορά στον τομέα της αρμοδιότητας των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων, των Διευθυντών αλλά και του διδακτικού προσωπικού τους (ν. 682/1977, άρθρο 41, παρ. 1· Σκουρή & Κουτούπα-Ρεγκάκου, 2009). Από τα εν λόγω, λοιπόν, πειθαρχικά παραπτώματα, στους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών σχολείων δυνητικά αναγνωρίζονται ή αποδίδονται τα εξής: α. Η λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου ή ενός οικοτροφείου δίχως την σχετική άδεια, όπως και η παράβαση, εκ μέρους τους, στεγαστικών

προϋποθέσεων, β. η άρνηση της παράδοσης του αρχείου τού σχολείου στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης, προφανώς στην περίπτωση της άρσης ή και της αναστολής της λειτουργίας του, γ. η παρεμπόδιση της ασκήσεως ελέγχου από την αρμοδία εποπτεύουσα Αρχή, δ. η παράβαση των διατάξεων της μισθοδοσίας τού διδακτικού προσωπικού, ε. η μη - ή και η εκπρόθεσμη- συμπλήρωση των κενών θέσεων των εκπαιδευτικών, στ. η άρνηση, αλλά και ο εκπρόθεσμος διορισμός Διευθυντού, ζ. η πρόσληψη διδακτικού προσωπικού μη έχοντος τα εκ του νόμου οριζόμενα προσόντα, η απασχόληση εκπαιδευτικών άνευ νομίμου διορισμού, αλλά και η απόλυση αυτών κατά παράβαση των κείμενων διατάξεων, η. η παράνομη έκδοση τίτλου σπουδών, όπως και η χορήγηση εκείνων ή οιασδήποτε άλλων πιστοποιητικών από μη νομίμως λειτουργούντα ιδιωτικά σχολεία, θ. η παρέκκλιση από το ήδη εγκεκριμένο, εκ της οικείας Διευθύνσεως Εκπαίδευσης, ωρολόγιο πρόγραμμα, δίχως προγενέστερη άδεια, ι. η υπέρβαση του επιτρεπόμενου ορίου των μαθητών κατά τμήμα, ια. η μη τήρηση των εκπαιδευτικών βιβλίων, ιβ. η πώληση βιβλίων και γραφικής ύλης στους μαθητές, ιγ. η παράβαση περί των διατάξεων χρήσης της επωνυμίας, των διαφημίσεων και των εν γένει γνωστοποιήσεων περί των εκπαιδευτικών παροχών του ιδιωτικού σχολείου. Εν κατακλείδι, δέον είναι να σημειωθεί ότι εκ του αυτού νόμου σαφώς προσδιορίζονται και τα πειθαρχικά εκείνα παραπτώματα, τα οποία αφορούν στο εκπαιδευτικό και στο διοικητικό προσωπικό ενός ιδιωτικού σχολείου, όπως: α. η παράβαση των εκπαιδευτικών διατάξεων, β. η αδικαιολόγητος απουσία ή η μη κανονική εκ μέρους τους τήρηση του ωραρίου εργασίας τους, γ. η κατ' ιδίαν διδασκαλία στους μαθητές των, δ. αλλά και η ανάπτυξη εκ μέρους τους πολιτικών εν γένει δραστηριοτήτων ή και ιδεολογικών απόψεων, οι οποίες αντίκεινται στους καθοριζόμενους εκ του Συντάγματος σκοπούς τής παιδείας (ν. 682/1977, άρθρο 41, παρ. 2, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4485/2017, άρθρο 71, παρ. 2 και ισχύει από 04/08/2017).

Οι ως άνω, βέβαια, περιπτώσεις -της παραβίασης των κειμένων διατάξεων περί της ευρύτερης λειτουργίας των ιδιωτικών σχολείων- υπόκεινται σε αντίστοιχες πειθαρχικές, ποινικές ή και διοικητικές κυρώσεις, την αρμοδιότητα της επιβολής των οποίων έχουν τα κατά περίπτωση αρμόδια θεσμικά όργανα (ν. 682/1977, άρθρο 43). Ως προς τις πρώτες εξ αυτών, προβλέπεται, για τους ιδιοκτήτες καταρχάς των εν λόγω εκπαιδευτηρίων, η έγγραφη επίπληξη, το χρηματικό πρόστιμο έως και τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, η προσωρινή –για ένα (1) έτος- ή και η οριστική άρση τής άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας του σχολείου. Παραλλήλως, η σχετική νομοθεσία

εισάγει, ανάλογες των ανωτέρω, πειθαρχικές ποινές και για τους Διευθυντές αλλά και για το διδακτικό προσωπικό των ιδιωτικών σχολείων, ως ακολούθως: α. έγγραφη επίπληξη, β. χρηματικό πρόστιμο έως της αποδόσεως των τριών (3) μηνών, γ. προσωρινή –ετήσια- στέρηση της άσκησης διδακτικών καθηκόντων σε ιδιωτικό ή και σε δημόσιο σχολείο, δ. προσωρινή, για ένα (1) έτος, αλλά και οριστική απαγόρευση του δικαιώματος της διευθύνσεως ενός ιδιωτικού σχολείου, ε. διακοπή τού προς προαγωγή δικαιώματος από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, στ. υποβιβασμός, ζ. απόλυση (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3467/2006, άρθρο 22, παρ. 3 και ισχύει από 21/06/2006). Ωστόσο, για όσα, σημειωτέον, αφορούν στην πειθαρχική ευθύνη και στην πειθαρχική εν γένει δίωξη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών της Γενικής Εκπαίδευσης θα πρέπει να εφαρμόζονται αναλογικά και οι διατάξεις του ν. 3528/2007 (ν. 682/1977, άρθρο 45· ν. 682/1977, άρθρο 2, παρ. 5, όπως προστέθηκε με τον ν. 4301/2014, άρθρο 41, παρ. 2 και ισχύει από 07-10-2014· ν. 3528/2007, άρθρα 106-107· ν. 4301/2014, άρθρο 41, παρ. 2).

Οι πειθαρχικές αποφάσεις περί της επιβολής των ανωτέρω ποινών -εκτός βεβαίως από εκείνες οι οποίες εκδίδονται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τον Υφυπουργό και τον Γενικό Γραμματέα του Υ.ΠΑΙ.Θ.- υπόκεινται σε ένσταση προς το ανώτερο ιεραρχικά υπηρεσιακό όργανο από εκείνο που επέβαλε την ποινή. Υπό την πρόβλεψη, λοιπόν, αυτήν, κυρώσεις επιβληθείσες εκ των Εποπτών, των Γενικών Επιθεωρητών Μέσης Εκπαιδεύσεως και Επιθεωρητών Δημοτικής Εκπαιδεύσεως εξετάζονται σε β' βαθμό ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ όσες έχουν επιβληθεί εκ των Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων παραπέμπονται στο αντίστοιχο Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο (ν. 682/1977, άρθρο 44, παρ. 1, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 3404/2005, άρθρο 20, παρ. 4 και ισχύει από 17/10/2005). Το δικαίωμα, πάντως, της ενστάσεως υποβάλλεται εντός δεκαήμερου από της κοινοποιήσεως της πειθαρχικής απόφασης και ασκείται με την επίδοση εκείνης στον αρχικώς επιβάλλοντα την ποινή πειθαρχικό Προϊστάμενο ή και στον Γραμματέα του πρωτοβαθμίου πειθαρχικού οργάνου (ν. 682/1977, άρθρο 44, παρ. 2).

Σε έναν περαιτέρω αναβαθμό της εξέτασης των νομικών επιπτώσεων που επισύρει η οιαδήποτε -και εκ του οιοδήποτε (ιδιοκτήτη, Διευθυντού, εκπαιδευτικού)- παρέκκλιση επί των κειμένων, περί της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, διατάξεων, χρειάζεται να επισημανθεί πως –σε μία τέτοια εξέλιξη- δύναται να επιβληθούν, πέραν

των πειθαρχικών, και ποινικές κυρώσεις, κατόπιν βεβαίως της εγκλήσεως του οικείου Διευθυντού Εκπαίδευσης (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 4). Μάλιστα, ο ν. 682/1977 εξειδικεύει με απόλυτη σαφήνεια τις εν λόγω περιπτώσεις, εκκινώντας από εκείνη που αναφέρεται στην, άνευ της σχετικής αδείας, ίδρυση και λειτουργία ενός ιδιωτικού σχολείου ή οικοτροφείου. Η εν ταυτώ επιλογή δεν επισύρει μόνον τον πειθαρχικό έλεγχο, αλλά χρηματική ποινή και φυλάκιση, τουλάχιστον δύο (2) μηνών, του εναγομένου -φυσικού ή νομικού προσώπου (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 3). Επιπροσθέτως, με χρηματικό πρόστιμο και φυλάκιση – τουλάχιστον ενός (1) μήνα- τιμωρείται και εκείνος ο ιδιοκτήτης, ο οποίος αρνείται να παραδώσει στην αρμόδια Επιτροπή το αρχείο του σχολείου, εντός εικοσαήμερου από της κοινοποιήσεως της απόφασης περί της άρσης ή της αναστολής της λειτουργίας τού εν λόγω εκπαιδευτηρίου. Βέβαια, κατά παρόμοιο των ως άνω τρόπο, τιμωρείται και η περίπτωση, η οποία αφορά στην χρήση εκ μέρους ενός ιδιοκτήτη μη εγκεκριμένης επωνυμίας –η ποινή της φυλάκισης προσδιορίζεται εδώ στο χρονικό διάστημα από δέκα (10) ημέρες έως και έναν (1) μήνα (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 2α-γ). Ολοκληρώνοντας, ο ιδιοκτήτης ενός ιδιωτικού σχολείου δεν δύναται να εκφύγει της ποινικής διώξεως αφενός στο ενδεχόμενο της παράνομης χορήγησης τίτλου σπουδών –φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών-, όπως επίσης και σε εκείνο, κατά το οποίο έχει προσλάβει, ως εκπαιδευτικό, άτομο που δεν κατέχει τον απαιτούμενο για την διδασκαλία τίτλο σπουδών. Η επιβαλλόμενη, επί του προκειμένου, ποινή, η οποία αποδίδεται και στον άμεσα εμπλεκόμενο διδάσκοντα, αφορά σε φυλάκιση ενός (1) έως τριών (3) μηνών (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 2δ-ε).

Πέραν, ωστόσο, των πειθαρχικών και των ποινικών κυρώσεων, ορισμένες εκ των παραβάσεων στην Ιδιωτική Εκπαίδευση επιφέρουν και αντίστοιχες διοικητικές. Άκρως ενδεικτική είναι η περίπτωση της, δίχως την σχετική άδεια, λειτουργίας ενός ιδιωτικού σχολείου, όπως και εκείνη της παράνομης, εκ μέρους τού ιδιοκτήτη του, χρήσης επιγραφών. Και οι δύο αυτές πράξεις ή επιλογές επιφέρουν την άμεση παρέμβαση των αστυνομικών αρχών κατόπιν και της έγγραφης ενημέρωσή τους είτε από την οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης είτε και από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οίκοθεν εννοείται πως διοικητικές κυρώσεις (απόλυση) επιβάλλονται και στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς, εφόσον διαπιστωθεί είτε το πειθαρχικό παράπτωμα της κατ' ιδίαν διδασκαλίας στους μαθητές τους είτε και η εκ μέρους τους διατύπωση απόψεων ή ανάληψη δράσεων, οι οποίες αντιβαίνουν στους -

κατά το Σύνταγμα- καθοριζόμενους εκπαιδευτικούς σκοπούς των δημοσίων ή και των ιδιωτικών τέτοιων δομών (ν. 682/1977, άρθρο 42, παρ. 5).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά τα όσα στην εν λόγω ευθύνοπτη μελέτη παρουσιάστησαν, κατέστη σαφές ότι το περιβάλλον της ιδιωτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα διατρέχεται από μία πληθώρα νομικών, νομολογικών ή και κανονιστικών παρεμβάσεων, πλείστες εκ των οποίων επιφέρουν έτι περαιτέρω στρεβλώσεις, κυρίως ως προς τις εργασιακές συνθήκες της απασχόλησης των ιδιωτικών εκπαιδευτικών. Πρόκειται, ομολογουμένως, για ένα ζήτημα, το οποίο, και με τον πρόσφατο νόμο 4713/2020, συνδυαστικά και παραμετρικά επιτείνει την εν γένει «δυσκαμψία» στην οργάνωση και στην λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων. Παραλλήλως, η τακτική διάνοιξη μίας τέτοιας συζήτησης – περί των εργασιακών, δηλαδή, δικαιωμάτων τους- αποπροσανατολίζει, τρόπον τινά, από τα πραγματικά προβλήματα της ιδιωτικής Εκπαίδευσης, τα οποία, εν συνόψει, θα μπορούσαν να προσδιορισθούν ως σχετιζόμενα με την εξοικονόμηση –από την λειτουργία των ιδιωτικών σχολείων-πόρων για το κράτος και, βεβαίως, με την δίκαιη ανάπτυξη της εν ταυτώ επιχειρηματικότητας. Πάντοτε, όμως, υπό την ρήτρα ότι η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών δεν συγκρίνεται με άλλους τομείς της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, λόγω της καθοριστικής, προς όλα, επιρροής της στο ανθρώπινο κεφάλαιο εκάστης χώρας (Χατζηχρήστου & Βασιλειάδης, 2011).

Κατά τα ανωτέρω, ο κοινός νομοθέτης οφείλει εκ νέου να αποσαφηνίσει την έννοια της «αντιστοιχίας»-«ισοτιμίας» των ιδιωτικών προς τα δημόσια σχολεία, καθότι, κατά την εκτίμησή μας, ο εν λόγω όρος, ακριβώς επειδή εισάγει πλείστες ερμηνευτικές προεκτάσεις, συνιστά μονίμως την αιτιώδη συνθήκη ή αφορμή της όξυνσης της αντιπαράθεσης μεταξύ των ιδιοκτητών των ιδιωτικών σχολείων και των εκπαιδευτικών τους. Από την άλλη πλευρά, η διάταξη περί της επονομαζόμενης «αντιστοιχίας»-«ισοτιμίας» των ιδιωτικών σχολείων προς τα δημόσια δεν δύναται, επ' ουδενί, να εκχωρεί περιθώρια διατάραξης του εκπαιδευτικού κλίματος εντός του περιβάλλοντος των πρώτων και, οπωσδήποτε, να θεμελιώνει σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό σχέσεις – μονομερώς- υπαλληλικές.

Στο νομικό, λοιπόν, πλαίσιο που διέπει την ιδιωτική Εκπαίδευση στην Ελλάδα, ελλείπουν διατάξεις, οι οποίες θα ήτο εφικτό να αποτυπώσουν την ενδεχόμενη πολιτική βούληση και, εν ταυτώ, να προβλέψουν την, υπό όρους και προϋποθέσεις, κρατική χρηματοδότηση ή επιχορήγηση και των ιδιωτικών σχολείων, εξέλιξη η οποία

δεν νοείται μόνον εντός του καθεστώτος τής «αντιστοιχίας» των δύο τύπων σχολείων, αλλά πρωτίστως ως αξιολογική παράμετρος της άσκησης μίας «συντονισμένης» κρατικής εποπτείας επί των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, το Κράτος θα μπορούσε να αναπτύξει εκείνους τους ελεγκτικούς μηχανισμούς τής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, των εκπαιδευτικών και των δομών των ιδιωτικών σχολικών μονάδων, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών τους, αλλά και της διασφάλισης των εργασιακών συνθηκών εκείνων, οι οποίοι και, ακριβώς επειδή ασκούν κοινωνικό και παιδαγωγικό έργο, δεν δύνανται ως προς αυτό να υπόκεινται στις διατάξεις τής κοινής εργατικής νομοθεσίας. Η εφαρμογή, λοιπόν, τής «πολυσυζητημένης» περίπτωσης των vouchers στην Εκπαίδευση ίσως θα μπορούσε – και εδώ υπό προϋποθέσεις- να «ενεργοποιήσει» τόσο την νομική όσο και την οικονομική αναμόρφωση του συστήματος όχι μόνον της ιδιωτικής αλλά και της δημόσιας Εκπαίδευσης στην χώρα μας.

Βιβλιογραφία

- **Γεωργιάδου, Ν.** (2016). «Το νέο καθεστώς εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών (μετά τον ν. 4254/14)», *Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας*, 1687 (72), 289-298.
- **Γεωργιάδου, Ν.** (2013). «Η αποζημίωση των ιδιωτικών εκπαιδευτικών»,
- **Γεωργιάδου, Ν.** (2011). «Οι αλλαγές στο καθεστώς εργασίας των ιδιωτικών εκπαιδευτικών μετά την ψήφιση του νόμου 3848/2010-“Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού-καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις”», *Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας*, 1577 (67), 497-501.
- **Γεωργιάδου, Ν.** (2010). «Οι ειδικοί όροι εργασίας των αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών στα ιδιωτικά σχολεία», *Δελτίον Εργατικής Νομοθεσίας*, 1558 (66), 481-487.
- **Καρακόστας, Β.** (2007). *Δίκαιο Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- **Lancy D. F.** (1993). *Qualitative research in education: An introduction to the major traditions*. New York: Longman.
- **Λυξουριώτης, Ι.** (2014). «Η εργασιακή σχέση του ιδιωτικού εκπαιδευτικού. Αναζητώντας τον εργοδότη και τον μισθωτό». *Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων*. Αθήνα: Ελληνοαμερικανική Ένωση.
- **Μελισσάρης, Γ. & Λαϊνά, Κ.** (2020). «Κριτική στο νομοσχέδιο Κεραμέως». www.alfavita.gr, (ημ. ανακτ. 12-07-2020).
- **Μιχόπουλος, Α.** (1993). *Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της οργανωτικής θεωρίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.

- **Παπαευαγγέλου, Α.** (2015). *Η ιδιωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα υπό το πρίσμα του εθνικού και ενωσιακού δικαίου*. Διδακτορική Διατριβή. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- **Πουλής, Π.Ε.** (2014). *Εκπαιδευτικό Δίκαιο και Θεσμοί*. Ζ' έκδ. Αθήνα: Σάκκουλας.
- **Πουλής, Π.Ε.** (2009). *Δίκαιο ιδιωτικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Σάκκουλας.
- **Σκουρής, Β. & Κουτούπα-Ρεγκάκου, Ε.** (2009). *Δίκαιο της παιδείας*. Δ' έκδ., Αθήνα: Σάκκουλας.
- **Tesch, R.** (1990). *Qualitative research: Analysis types and software tools*. Bristol, PA: Falmer Press.
- **Χατζηγήστου, Σ. & Βασιλειάδης, Μ.** (2011). *Ιδιωτική Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα: προκλήσεις και προοπτικές*. Αθήνα: Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών.

Παράρτημα-Πρωτογενείς πηγές

- Νομοθεσία
- Σύνταγμα της Ελλάδας 1975/1986/2001/2008/2019 (Φ.Ε.Κ. 187/Α΄/28.11.2019).
- Νόμοι
 - 4713/2020, (Φ.Ε.Κ. 147/Α΄/29-07-2020).
 - 4692/2020, (Φ.Ε.Κ. 111/Α΄/12-06-2020).
 - 4683/2020, (Φ.Ε.Κ. 83/Α΄/10-04-2019).
 - 4622/2019, (Φ.Ε.Κ. 133/Α΄/07-08-2019).
 - 4610/2019, (Φ.Ε.Κ. 70/Α΄/07-05-2019).
 - 4590/2019, (Φ.Ε.Κ. 17/Α΄/07-02-2019).
 - 4589/2019, (Φ.Ε.Κ. 13/Α΄/29-01-2019).
 - 4547/2018, (Φ.Ε.Κ. 102/Α΄/12-06-2018).
 - 4495/2017 (Φ.Ε.Κ. 167/Α΄/03-11-2017).
 - 4485/2017, (Φ.Ε.Κ. 114/Α΄/04-08-2017).
 - 4484/2017, (Φ.Ε.Κ. 110/Α΄/01-08-2017).
 - 4483/2017, (Φ.Ε.Κ. 107/Α΄/31-07-2017).
 - 4472/2017, (Φ.Ε.Κ. 74/Α΄/19-05-2017).
 - 4452/2017, (Φ.Ε.Κ. 17/Α΄/15-02-2017).
 - 4415/2016, (Φ.Ε.Κ. 159/Α΄/06-09-2016).
 - 4386/2016, (Φ.Ε.Κ. 83/Α΄/11-05-2016).
 - 4354/2015, (Φ.Ε.Κ. 176/Α΄/16-12-2015).
 - 4351/2015, (Φ.Ε.Κ. 164/Α΄/04-12-2015).
 - 4336/2015, (Φ.Ε.Κ. 94/Α΄/14-08-2015).
 - 4314/2014, (Φ.Ε.Κ. 265/Α΄/23-12-2014).
 - 4301/2014, (Φ.Ε.Κ. 223/Α΄/07-10-2014).
 - 4264/2014, (Φ.Ε.Κ. 118/Α΄/15-05-2014).
 - 4254/2014, (Φ.Ε.Κ. 85/Α΄/07-04-2014).
 - 4229/2014, (Φ.Ε.Κ. 8/Α΄/10-01-2014).

- **4218/2013**, (Φ.Ε.Κ. 268/A'/10-12-2013).
- **4203/2013**, (Φ.Ε.Κ. 235/A'/01-11-2013).
- **4186/2013**, (Φ.Ε.Κ. 193/A'/17-09-2013).
- **4152/2013**, (Φ.Ε.Κ. 107/A'/09-05-2013).
- **4142/2013**, (Φ.Ε.Κ. 83/A'/09-04-2013).
- **4111/2013**, (Φ.Ε.Κ. 18/A'/25-01-2013).
- **4093/2012**, (Φ.Ε.Κ. 222/A'/12-11-2012).
- **4057/2012**, (Φ.Ε.Κ. 54/A'/14-03-2012).
- **4024/2011**, (Φ.Ε.Κ. 226/A'/27-11-2011).
- **3966/2011**, (Φ.Ε.Κ. 118/A'/24-05-2011).
- **3919/2011**, (Φ.Ε.Κ. 32/A'/02-03-2011).
- **3853/2010**, (Φ.Ε.Κ. 90/A'/17-06-2010).
- **3848/2010**, (Φ.Ε.Κ. 71/A'/19-05-2010).
- **3582/2010**, (Φ.Ε.Κ. 87/A'/07-06-2010).
- **3699/2008**, (Φ.Ε.Κ. 199/A'/02-10-2008).
- **3687/2008**, (Φ.Ε.Κ. 159/A'/01-08-2008).
- **3528/2007** (Φ.Ε.Κ. 26/A'/09-02-2007).
- **3467/2006** (Φ.Ε.Κ. 128/A'/21-06-2006).
- **3404/2005**, (Φ.Ε.Κ. 260/A'/17-10-2005).
- **3391/2005**, (Φ.Ε.Κ. 240/A'/04-10-2005).
- **3377/2005**, (Φ.Ε.Κ. 202/A'/19-08-2005).
- **3279/2004**, (Φ.Ε.Κ. 205/A'/01-11-2004).
- **3255/2004**, (Φ.Ε.Κ. 138/A'/22-07-2004).
- **3194/2003**, (Φ.Ε.Κ. 267/A'/20-11-2003).
- **2986/2002**, (Φ.Ε.Κ. 24/A'/13-02-2002).
- **2817/2000**, (Φ.Ε.Κ. 78/A'/14-03-2000).
- **1566/1985**, (Φ.Ε.Κ. 167/A'/30-09-1985).
- **1351/1983**, (Φ.Ε.Κ. 56/A'/26-04-1983).
- **1304/1982**, (Φ.Ε.Κ. 144/A'/07-12-1982).
- **682/1977**, (Φ.Ε.Κ. 244/A'/01-09-1977).
- **309/1976**, (Φ.Ε.Κ. 100/A'/30-04-1976).
- **1811/1951**, (Φ.Ε.Κ. 141/A'/16-05-1951).
- **4862/1931**, (Φ.Ε.Κ. 2/A'/07-01-1931).

- Νομολογία

- Αποφάσεις Αρείου Πάγου (Α.Π.)
 - 285/2013.
 - 30/2005.

- Κανονιστικές Πράξεις

- Νομοθετικά Διατάγματα (Ν.Δ.)
 - 356/1974, (Φ.Ε.Κ. 90/Α'/05-04-1974).

- Προεδρικά Διατάγματα (Π.Δ.)
 - 81/2019, (Φ.Ε.Κ. 119/Α'/09-07-2019).
 - 178/2002, (Φ.Ε.Κ. 162/Α'/12-07-2002).
 - 410/1988, (Φ.Ε.Κ. 191/Α'/30-08-1988).
 - 579/1982, (Φ.Ε.Κ. 105/Α'/31-08-1982).

- Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (Κ.Υ.Α.)
 - 79942/ ΓΛ 4/ 2019, (Φ.Ε.Κ. 2005/ Β'/31-05-2019).
 - 34566/ΙΑ'/2013, (Φ.Ε.Κ. 756/ Β'/03-04-2013).

- Υπουργικές Αποφάσεις (Υ.Α.)
 - 52826/Δ2/2020, (Φ.Ε.Κ. 1765/ Β'/08-05-2020).
 - 29147/ Δ1/10258/ 27-06-2019, (Φ.Ε.Κ. 2639/ Β'/27-06-2019).
 - 10645/ ΓΛ 4/ 2018, (Φ.Ε.Κ. 120/ Β'/23-01-2018).
 - 353.1/26/15334/Δ1/25-09-2014, (Φ.Ε.Κ. 2648/ Β'/07-10-2014).

- 908/18254/Η/20-02-2012, (Φ.Ε.Κ. 372/ Β´/20-02-2012).
- 84172/ΙΒ/13-07-2010, (Φ.Ε.Κ. 1180/ Β´/06-08-2010).
- Φ 353.1/324/ 105657/ Δ1/ 2002, (Φ.Ε.Κ. 1340/ Β´/16-10-2002).

- **Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε.)**
 - 622/2010.
 - 1670/1980.

- **Γνωμοδοτήσεις Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)**
 - 786/2018.
 - 160/2017.
 - 266/2014.
 - 291/2013.
 - 214/ 2012.
 - 217/2001.

- **Εγκύκλιοι του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων**
 - 94412/Ν1/17-07-2020.
 - Φ1α/75919/Δ4/17-06-2020.
 - 149418/Ν1/26-09-2019.
 - 95242/Ν1/12-06-2019.
 - 84600/Ν1/28-05-2019.
 - 20866/Ν1/11-02-2019.
 - 140871/Ν1/30-08-2018.
 - 138175/Ν1/23-08-2018.
 - 132523/Ν1/03-08-2018.
 - 52422/Ν1/30-03-2018.
 - 20384/Ν1/06-02-2018.
 - 19484/Ν1/05-02-2018.
 - 226864/Ν1/22-12-2017.
 - 156941/Ε2/06-10-2015.